Poštnina plačana v gotovini | Leto LVII. | V Ljubljani, nedelja, dne 16. junija 1929 | Št. 135 | St. 3 Din

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. petit-vrsta mali oglasi po 1·50 in 2 D, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2·50, veliki po 3 in 4 Din, v uredniškem delu vrstica po 10 Din
Pri večjem naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj razen pondeljka in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349 za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Italija, Madžarska in Bolgarija

Zadnje čase se je začela z bolgarske strani proti naši državi kampanja, za katero je prišla cela vrsta poskusov prehoda na naše ozemlje in o katerih je naš tisk že poročal. Sledil je atentat na vlak pri Vranjski banji, ki je na srečo ostal brez težkih posledic.

Skoro istočasno se je razvila v Madžarski nova revizionistična kampanja, ki jo je vzel v roke v tem slučaju sam grof Bethlen. Zunanji minister Valko je v svojem odgovoru zastopnikom male antante sprejel težnjo za revizijo kot uradno stališče madžarske vlade.

Za časa turneje po daljnem Vzhodu so italijanski aeronavtiki in z njimi podtajnik Balbo v svojem govoru v Varni podprli revizionistične bolgarske težnje. Madžarsko uradno kampanjo proti trianonski pogodbi je istotako enodušno podprl ves italijanski tisk.

Italijanski tisk že več mesecev vodi proti naši državi kampanjo: »Odkritja« znanega Gajde o četaštvu, senzacije o razmerah na Hrvatskem, pisanje o Mali antanti in še bolj izzivalni članki o koraku naših diplomatskih zastopnikov, vse to tvori do podrobnosti izdelan načrt propagandističnih napadov na našo državo. Opozarjamo naše faktorje tudi na žalitve, ki najdejo mesta v tem časopisju.

Mi prenašamo to izzivanje že dolgo časa mirno in hladnokrvno, prepričani v našo pravico in moč našega naroda, toda to naše dostojanstveno zadržanje ne moti italijanskega časopisja, da ne bi z nelojalno kampanjo proti nam nadaljevalo.

Ti dogodki jasno odkrivajo zveze, ki spajajo vse tri države. **Istočasno pa nalagajo skrajno opreznost in maksimum zavesti v vodstvu naše zunanje politike. Trostranska ofenziva proti integriteti naše države je poslednja v naši povojni zgodovini. Za nas ne predstavlja nobenega presenečenja.** Njeno zadržanje pa mora služiti kot pouk celemu našemu narodu. Bolgarska ofenziva in madžarska akcija sta pokazali, da okrog vseh naših mej vlada isto razpoloženje. Bolgarska vlada dokazuje, da niti malo nima bratskega ozira nasproti naši državi, ampak dela nasprotno interesom našega troimenskega naroda.

Madžarska s svoje strani zahteva tisočletne meje in izhod na morje preko Zagreba. Obe ti dve akciji stremita za tem, da oslabita našo državo kot celoto, da bi dovedle do tega, da bi bilo še več naših rojakov pod tujim jarmom. Tako slabljenje nasproti Bolgarski, ki stalno zahteva prekinitev železniške zveze po dolini Morave od Vojvodine do Soluna, bi pomenjalo oslabitev odporne sile naše države tudi na drugih mejah. **Izhod Madžarov preko Zagreba na naš Jadran bi oddvojil Slovenijo od ostalega dela našega naroda in nas izpostavil njihovemu in avstrijskemu varuštvu.** Italija ne izpusti nobene prilike, da po svojem tisku, govoreč o naših sosedih, razkriva svoje pravo razpoloženje nasproti naši državi.

Radi tega smo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci prisiljeni, videti jasno, kje so naši pravi nacionalni interesi. Vranjska banja pomenja radi tega za nas toliko, kakor vsako mestece na mejah Italije, in Zagreb isto kakor Ljubljana. Vsako odvajanje in ogroževanje mirnega obstanka vsakega podanika v naši državi zmanjšuje pogoje za miren in pravilen gospodarski napredek, ki je skrajni cilj vsake moderne države. Že prej smo se mi, kakor tudi Srbi sami, bavili z idejo trojnega bratstva. Verovali smo, da bodo Bolgari po zdravejši balkanski politiki stremili za tem, da bi se ustvarila še močnejša in večja državna skupnost. Toda oni gredo popolnoma drugo pot in rušijo to, na čemer smo mi toliko vekov delali. Danes ne moremo verovati Bolgarom, še manj njeni vladi, ko na veliko zadovoljstvo Italije drzno napada našo državo. Tu preneha vsako bratstvo in strogi zakoni borbe za obstanek stopajo na dnevni red. To je nauk, katerega mora izvajati vsak Slovenec iz poslednjih dogodkov, o katerih bo naša vlada vodila račun.

Ljudska obsodba izdajalca

Konjic, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Občina Bodorošec je na svoji seji dala to-le izjavo v želji, da se popolnoma zavaruje pred prevratnim delovanjem dr. Paveliča v inozemstvu:

»Občina Bodorošec, okraj Konjic, se je prepričala in zbrala podatke o vesteh, ki so izšle v drugi polovici aprila 1929 v belgrajskih listih, ki se nanašajo na to, da je bil po zakonu o zaščiti države obtoženi dr. Ante Pavelič rojen v vasi Bradina, ki spada v našo občino. Občina je sklenila, da na ta način prepriča javnost, da se je dr. Pavelič slučajno rodil v Bradini. Njegov oče je bil poleg dela na progi zaposlen tudi kot gostilničar. Da bi se zavarovala pred morebitno mislijo, da je dr. Pavelič sin roditeljev, ki so bili stalno nastavljeni v Vranjici, in da tolmačimo želje vseh domačinov tega okraja, občina obsoja izdajalsko delovanje dr. Paveliča. Pridružuje se vsem rodoljubom, ki želijo, da naj bo dr. Paveličevo izdajalsko delovanje kaznovano za zgled drugim.«

Dr. Pavelič je končno s svojim izdajstvom doživel največjo sramoto, da **se ga odreka tudi kraj sam, kjer je bil rojen.** Poleg številnih protestov, s katerimi so razne občine obsodile njegovo delovanje, je sedaj njegovo delovanje doživelo najtežjo obsodbo. Mala hercegovinska vas Bradina, ki spada v občino Bodorošac, okraj Konjic, je v svoji poslednji seji soglasno izrekla, da se dr. Pavelič obsodi in enkrat za vselej izloči iz njenih vrt.

Še za časa, ko se je gradila proga Sarajevo—Mostar je prišel Paveličev oče Sveto s svojo družino v Bradino, da bi kot kavarnar služil kruh zase in za svojo rodbino. Tu mu je žena rodila dvoje otrok. Nato so zapustili Bradino in tako se je pozabil spomin na njega. Ko je bila prišla vest o dr. Paveličevem izdajstvu v Sofiji, bradinski kmetje niso mogli verovati, da se je ta isti dr. Pavelič rodil pri njih. Nekoliko vplivnejših domačinov se še danes spominja starega Paveliča in njegove družine. Zato so se sešli na sejo občinskega sveta in soglasno obsodili Paveliča in se ga odrekli.

Kongres glavne zadružne zveze

Belgrad, 15. junija. (Tel. »Slov.«) Včeraj in danes se vrši občni zbor Glavne zadružne zveze. Na občni zbor so prišli kot delegati slovenskega zadružništva v imenu Zadružne zveze dr. Basaj, Tone Kralj, dr. Kržan. V imenu Zveze slovenskih zadrug ravnatelj Terček, dr. Kersnik. V imenu zagrebške Zadružne zveze sta prišla dr. Gadon in bivši minister dr. Barić. V imenu zveze gospodarskih zadrug za Jugoslavijo Anton Kristan. V imenu Zadružne zveze v Celju Smodiš. Izmed obstoječih zadružnih zvez je skoro vsaka zveza poslala dva do tri delegate.

Delegati so v teku dopoldneva obširno razpravljali v kmetijskem ministrstvu z načelnikom dr. Stojkovićem. Razložili so mu vse trenutne težave, ki jih ima spričo sedanjih težav, zlasti davčnega zakona, naše zadružništvo. Prav tako so bili pri prometnem ministru dr. Korošču, državnem podtajniku dr. Letici in kmetijskem referentu Milošu Štiblerju.

Popoldne ob 3 se je vršila pripravljalna konferenca za jutrišnji občni zbor. Delegati so predvsem razpravljali o načrtu novega zadružnega zakona in pregledovali material oziroma poročila, ki se naj jutri na občnem zboru podajo. Delegati so poročali o stanju našega kmetijstva, zlasti, kolikor se tiče zadružništva. Dolgo časa so se bavili z zadružništvom in sedanjo agrarno banko. Ugotovili so, da so posamezne zadružne zveze po svojih močeh vpisale delnice. Nekatere so to vprašanje še odložile. Ljubljanska Zadružna zveza je podpisala milijon dinarjev. Srbski delegati so ugotovili, da prihajajo od srbskih kmetov pritožbe, da se je vpis delnic agrarne banke odredil na neugoden čas, ko srbski kmet nima denarja.

V poročilih, ki so se sprejela za jutrišnji občni zbor, se naštevajo dela, ki jih mora izvršiti glavna zadružna zveza. **Kriza kmetijstva je vsak dan akutnejša.** Zastopnikom zadružništva se stavljata dve nalogi: 1. kako preskrbeti kmetu kmetijski kredit, 2. kako izvesti razdolžitev našega kmeta. Poročila naštevajo razvoj kmetijskega kredita do sedanjega zakona o agrarni banki. Glavna zadružna zveza je ves čas silila na to, da bi prišlo do enotnega zadružnega zakona. Sedaj smo neposredno pred tem zakonom, ki ga bo jutrišnji zbor sprejel.

Glavna zadružna zveza je učinkovito sodelovala pri določevanju carin, tarifov, intervenirala pri davčnem zakonu, pri zakonu o vinu, sodelovala je pri debati o komercializaciji državnih železnic, pri šolski zakonodaji, zlasti s svojo zahtevo, da naj se na učiteljiščih uvede pouk o zadružništvu kot obvezen predmet.

Jutra dopoldne se bo pod dr. Koroščevim predsedstvom vršil občni zbor glavne zadružne zveze.

Komunistično rovarenje na Hrvatskem

Zagreb, 15. junija. (Tel. »Slov.«) Zagrebško policijsko ravnateljstvo je danes izdalo na meščanstvo proglas, v katerem pravi, **da so komunisti pričeli v poslednjem času z močno akcijo v smeri rušenja plemenske sloge v državi.** Posebno si prizadevajo, izrabiti 20. junij kot obletnico dogodkov v narodni skupščini. Prizadevajo si, da bi meščanstvo na viden način izrazilo svoje žalovanje, da bi trgovine tega dne ne poslovale in da bi meščanstvo razobesilo črne zastave. Policijsko ravnateljstvo pravi, da nima nihče pravice, narodno žalost izrabiti v posebne namene, posebno radi tega, ker so Srbi, Hrvati in Slovenci žalostne dogodke v skupščini enako obsodili. Končno pravi ravnateljstvo, da bo najostrejše nastopilo zoper vse tiste, ki so in ki bodo na katerikoli način pokazali demonstrativne tendence. V področju zagrebškega mesta se prepovedujejo vsakršni sestanki.

Priznanje slov. zadružništvu

Zagreb, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Zagrebška delavska zbornica je izdala referat o zadružništvu. V njem posebno naglaša referat Živka Topaloviča o slovenskem zadružništvu. Topalovičev referat je poln priznanja slovenskemu zadružništvu, zlasti naglaša delo duhovščine in cerkve v zadružnem pokretu, da je zgodovinska zasluga katolicizma, da je dal slovenskemu narodu globok smisel za organizacijo in socialni čut, s katerih pomočjo se je ustvarilo slovensko zadružništvo, ki je bilo obenem močno sredstvo proti germanizaciji.

Krški škof dr. Srebrnič se mudi v Belgradu. Danes je bil pri prometnem ministru dr. Korošču.

Dva požara v Splitu

Split, 15. junija. (Tel. »Slov.«) Dva velika požara sta izbruhnila v Splitu. V Juričevi knjigarni je prizadejal okrog 50.000 Din škode. Škoda sicer ni še natančno določena, ker še ni ugotovljeno, katere knjige so vse zgorele. Po polnoči je gorelo v gostilni »New York«. Požar je bil tako silen, da je pretila nevarnost več družinam, ki stanujejo v dotičnem poslopju. Po velikih naporih se je posrečilo, jih rešiti. Škoda znaša okrog 250.000 dinarjev.

Seton Watson v Belgradu

Belgrad, 15. junija. (Tel. »Slov.«) Na čast Setona-Watsona se je snoči vršil banket, ki ga je priredil belgrajski Pen-klub. Predsedoval je bivši minister za prosveto Milan Grol. Prihodnje dni bo Seton-Watson promoviran za častnega doktorja belgrajske univerze.

Umor ali nesreča

Zagreb, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Na progi Zagreb — Samobor so te dni našli truplo, čigar identitete ni bilo mogoče ugotoviti. Danes pa je po izpovedi neke Babičeve bilo mogoče dognati, da je neznanec trgovec Peter Rukavina iz Karlovca, star 60 let. Z doma je vzel s sabo veliko denarja. Ni še ugotovljeno, na kak način je bil ubit in kako je prišlo njegovo truplo pod vlak.

Tekma kmetskih pevskih zborov

Zagreb, 15. junija. (Tel. »Slov.«) Jutri se bo vršila v Zagrebu velika revija kmetskih pevskih zborov. Nastopilo bo okrog 35 pevskih društev. Na programu so skoro vsi hrvatski in slovenski skladatelji. Poseben odbor bo presodil, katero pevsko društvo je najboljše. Temu se izroči nagrada, ki jo je ustanovil Milan Prpić.

Muslimani in sedanje stanje

Zahvala kralju

Belgrad, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Vrhovni muftija Mehmed Zeki je poslal po ministru dvora Bogoljubu Jevtiču Nj. Vel. kralju ta-le brzojav:

»Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru! Povsod, kjer sem hodil po krajih: v okrajih dreničkem, lapskem, djakoviškem, so me prosili muslimani, da izrazim Vašemu Veličanstvu njihovo največjo hvaležnost za storjeno jim milost z Vašim proglasom od 6. januarja 1929. Sedaj so muslimani povsod pravi sinovi mile nam domovine, ker oblasti že izvajajo zakone, in enakopravnost, kakor je Vaše Veličanstvo želelo. Ljudstvo je s tem redom popolnoma zadovoljno in bo za Vas in za Vašo vzvišeno hišo molilo k Alahu. Vrhovni muftija Mehmed Zeki.«

Zadeve gledališkega osobja

Belgrad, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Tu se mudi deputacija gledaliških igralcev. V imenu Slovenije je igralec D r e n o v e c. Gre radi zakona o gledališkem osebju, ki določa ustanovitev splošnega gledališkega sklada. Dosedaj so se igralci delili v pokojninsko preskrbljene in nepreskrbljene. Igralci hočejo sklad urediti tako, da bodo preskrbljeni vsi igralci. Nadalje so določili dnevni red in program **jubilarnega kongresa,** ki se bo letos vršil v Belgradu. Člani ljubljanskega opernega in dramskega gledališča se bodo udeležili kongresa v precejšnjem številu (70). V Belgradu bodo nastopili z dvema dramama. Operno osebje pa bo skupno z zagrebško opero predvajalo opero. Delegati so obiskali prometnega ministra dr. Korošca radi voznih ugodnosti. Jutri ob 9 jih bo sprejel prosvetni minister Boža Maksimović.

Kaznovani uradniki

Belgrad, 15. junija. (Tel. »Slov.«) Državni svet kot disciplinsko sodišče je izrekel razsodbo v znani brodarski aferi, ko so bili gotovi uradniki ovadeni zlorab. Kaznovani so bili: Uradnik Meneto po točki 1 in 2 čl. 48 zakona o uradnikih z 28% odtegnitvijo prejemkov za dve leti. Za to dobo je ukinjeno njegovo napredovanje. Z isto kaznijo, pa na eno leto, je bil kaznovan Marko Dimitrijević. Visotski je dobil ukor. Od napredovanja je izključen eno leto.

Za zboljšanje prometa

Belgrad, 14. jun. (Tel. »Slov.«) Seja upr. sveta bivših južnih železnic, obenem tudi občni zbor tega društva, se vrši 16. t. m. na Dunaju. V glavnem bodo akcijonarji prerešetali poročilo upravnega sveta in predlog letnega zaključka obračuna.

19. t. m. se vrši v Strassbourgu seja komiteja onih držav, preko katerih tečejo proge bivše južne železnice. Glavna točka na tej seji bo razprava o sredstvih, ki naj se podvzamejo, da bi se promet v Srednji Evropi, ki je dobro preprežena z železniškimi progami, a deloma trpi na nedostatkih tehnične narave, čim bolj spopolnil in da bi prišlo to v prid prometu preko Jadranskega morja preko naših jadranskih pristanišč.

Belgrajske vesti

Belgrad, 15. junija.

Finančni minister je razposlal razpis, da lahko vpišejo akcije agrarne banke tudi uradniki, vsak po eno delnico. Deleži bi se pri plači odtegovali.

Minister dvora in pomočnik zunanjega ministra Jevtić je danes pregledoval prostore in organizacijo novega tiskovnega urada.

Pogajanja z Grčijo se nadaljujejo. V pondeljek se bodo končala.

Državni svetnik Spasojević je bil pri Nj. V. kralju v daljši avdienci.

Novoimenovani splitski nadškof dr. Carević je odlikovan z redom sv. Save II. reda.

Angleži v naši državi. Te dni je posetila večja skupina, okrog 300 ekskurzistov Angležev naše Primorje na svojem parobrodu »Sv Peter«. Ogledati si hočejo vse naše večje luke od Sušaka do Kotora. Nato bodo nadaljevali izlet z avtomobilom na Njeguše in Cetinje.

Belgrajsko pevsko društvo praznuje te dni 70letnico svojega obstoja.

Važno! Pred odpotovanjem ne pozabite posuti preproge in oblek s „Famolom" edino trajnim sredstvom proti moljem. ‚Techna', Zagreb, Prilaz 36a

Proti zastopnikom fašističnih organizacij

Zanimiva razprava v Ženevi -- Zastopnik angleške vlade se je odtegnil glasovanju

Ženeva, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji mednarodne delovne konference je bila velika debata o fašizmu in o svobodnih strokovnih organizacijah. Sprožilo se je vprašanje, ali naj se prizna mandat italijanskega delavskega fašističnega zastopnika Lazza. Zastopnik svobodnega pokreta strokovnih organizacij Jouhaux je imel velik govor proti fašizmu in trdil, da so italijanske strokovne organizacije sestaven del fašistične države. Izjavil se je proti temu, da bi priznal Lazzov mandat. Svaril je Italijo, ki se je s svojimi metodami izolirala od ostalih svobodoljubnih narodov v trenutku, ko se združena Evropa vedno bolj pojavlja. Lazza mu je odgovoril: »Vi opevate revolucijo, ne delate je pa ne. Mi pa smo napravili revolucijo in vztrajamo pri fašistični revoluciji. Mi smo se poglobili v bistvo italijanske države, dočim stojite vi izven države in morate zato sklepati kompromise.« V poimenskem glasovanju je bil potem mandat italijanskega fašističnega zastopnika sprejet s 84 glasovi proti 27 glasovom. Delodajalci so vsi glasovali za potrditev mandata, delojemalci pa proti. Tudi večina vladnih zastopnikov je glasovala za potrditev mandata. **Opazilo se je, da se je zastopnik angleške vlade namenoma pred glasovanjem odstranil iz dvorane.**

Stresemann pride v Pariz

Pariz, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Briand in dr. Stresemann bosta danes, ko je zadnji dan zasedanja Sveta Društva narodov, obiskala drug drugega in pri tem določila dan prihodnjega tedna, ko bo **dr. Stresemann pri potovanju skozi Pariz obiskal Quai d'Orsay.** Ta Stresemannov obisk bo odločilnega pomena zato, ker bo Briand, ki pride v Pariz v pondeljek zvečer in bo že v torek zjutraj prisostvoval izredni seji ministrskega sveta, točno poučen o namerah francoske vlade, posebno pa o proceduri, ki jo želi Poincare pri ratifikaciji Youngovega načrta in o medzavezniških dolgovih. Oba zunanja ministra bosta mogla potem končno določiti razpravni program za prihodnje tedne in mesece. Tu se smatra, da se diplomatska vladna konferenca, ki se ima sklicati v to svrho, lahko začne koncem julija ali najpozneje začetkom avgusta.

„Rumeni ptič" preletel ocean

Velik uspeh franc. zrakoplovcev -- Navdušen sprejem v Španiji Slepi potnik

Pariz, 15. junija. (Tel. »Slov.«) Letalo »Rumeni ptič« je ob 9.30 gladko pristalo v kraju Commillas pri Santandru. Na krovu letala so bili v resnici štirje ljudje.

Letalca Assolant in Le Fevre ter telegrafist Lootti, ki so sploh prvi Francozi, ki so srečno končali polet preko oceana, so pristali v malem španskem kopališču Commillas, kjer so jih španske oblasti in občinstvo prijazno sprejele. Že ponoči je bil slovesen sprejem v mestni hiši, kamor so jih prepeljali z velikimi častmi. Dekleta so jih obsipala s cvetlicami. Vzrok, da so morali pristati že v Španiji, je ta, da se je vtihotapil četrti pasažir, radi česar je bilo letalo preobremenjeno in so morali radi razbremenitve med poletom vreči v morje dve galoni bencina. Španske vojaške oblasti so dale takoj na razpolago 500 litrov bencina za nadaljnji polet v Pariz. Treba pa je popraviti zaganjač motorja in šele potem se bo nadaljevala pot v Francijo. V Le Bourgetu je že včeraj zvečer pričakovalo letalce 20.000 ljudi.

Letalca sta izjavila, da je bil polet nad vse težaven. Samo par ur v začetku sta imela ugodno vreme, potem pa sta zašla v megle in velik mraz, v bližini Azorskih otokov pa v velike viharje. Kljub temu sta hotela doseči vsaj Biarritz na francoski obali, vendar sta pa morala, ker jima je zmanjkalo bencina že pred špansko obalo, v sili pristati na prvi ugodni točki. Aparat in motorji so se izkazali sijajno.

Slepi pasažir je bil 22 letni Artur Schreiber, sin bogatega krznarja. Sklenil je, da se udeleži poleta, šele zvečer pred startom, potem ko si je ogledal letalo. Oblečen je bil v letalsko obleko in pri vstopu mu je pomagal njegov brat, ki je prvotno ugovarjal bratu, potem pa je postal sam tako navdušen, da bi rad tudi on poletel. Ker oba nista mogla v letalo, sta žrebala in žreb je odločil za Arturja Schreiberja. Ker je imel na sebi letalsko obleko, so ga smatrali za monterja in mu niso branili vstopiti. Sedaj je junak ameriških listov, dasi je on kriv, da letalo ni doseglo svojega cilja. Doma mu pripravljajo slovesen sprejem. Gospa Assolant, ki je poročila letalca šele pred štirinajstimi dnevi, je vsa srečna in je odpotovala v Pariz. Bila je baletka in je sedaj svojo službo že odpovedala.

Hoover je poslal Doumergueu prisrčno brzojavno čestitko.

Radi navdušenja prebivalstva v Commillasu letalci vso noč niso mogli spati. Vsi hoteli in ceste so bile polne ljudstva. Letalci so bili zelo razburjeni in so neprestano pili konjak in kavo. Neprestano so jih intervjuvali. Poročali so obširno o velikih nevarnostih poleta, ker so bili vedno v megli in oblakih, ki so segali do 2000 metrov visoko. Tudi mraz je bil zelo hud. Brezžična zveza z raznimi parniki pa ni bila nikoli prekinjena. Zelo obžalujejo, da nista mogla priti do Pariza. Glavno zanimanje pa vlada za slepega pasažirja. Pripovedoval je, da je mlad, majhen operetni pevec, da so njegovi starši iz Budimpešte, da je imel strah samo toliko časa, dokler se letalo ni dvignilo od tal, potem pa ne več. Letalci sami pa pravijo, da je slepi pasažir vso pot bil v smrtnem strahu. Takoj, ko je letalo pristalo na španskih tleh, je začel piti pivo in ni nehal prej, da je bil popolnoma pijan. Letalo samo bi se pri pristajanju skoro ponesrečilo. Če bi letelo le par metrov nižje, bi zadelo ob neke skale in bi se popolnoma razbilo.

Na letališču v Le Bourgetu se mrzlično pripravljajo za sprejem francoskih letalcev. Slepega pasažirja Schreiberja bodo vzeli s seboj do Pariza. Letalec Assolant je kratko pred startom izjavil, da je Schreiber postal polnovredni član »Rumeneg aptiča«, da se je udeležil vseh nevarnosti poleta, da se je izkazal pogumnega in častnega in da je Amerika lahko nanj ponosna. Ni misliti na to, da bi ga izročili policiji. V prvih trenotkih prijateljstvo z njim ni bilo posebno prisrčno. Pri startu je Assolant takoj opazil, da je rep letala prekonormalno težak, tako da je moral spustiti polno paro in nastaviti največjo hitrost, da se je letalo sploh moglo dvigniti od tal. Ko je pozneje Schreiber prilezel iz svojega skrivališča, je bila posadka zelo ogorčena in presenečena. Schreiber pa se je obnašal tako prikupno, da se je jeza kmalu ohladila.

V Parizu se pričakuje, da bo »Rumeni ptič« danes popoldne odletel iz Commillasa in da bo dospel v Pariz okoli 9 zvečer. Priprave za sprejem so predvidene za čas od 9 do 11.

Pariz, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Prihod letalcev se je zopet zapoznil na veliko razočaranje ogromne množice, ki jih pričakuje v Le Bourgetu. Brezžično se je brzojavilo iz Santanderja, da bosta letalca jutri zjutraj ob 5. uri zapustila Commillas.

»Portland Evenings News« trdi, da je letalec Assolant natančno vedel, da hoče Schreiber leteti z aeroplanom in da mu je to celo dovolil. Schreiber mu je namreč svoječasno pomagal, da se je pri svoji poroki mogel izogniti formalnim predpisom, ki so potrebni za poroko.

Za angleško-ameriški sporazum

London, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Jutri, v nedeljo se bosta v majhnem škotskem mestu sestala Macdonald in ameriški poslanik Dawes. Razgovarjala se bosta o vseh problemih angleško-ameriških odnošajev, posebno pa tudi o razorožitvi na morju. Uspeh tega razgovora bosta objavila oba državnika v svojih govorih, ki jih bosta imela prihodnji torek.

Romuni proti madžarskim intrigam

Bukarešt, 15. junija. (Tel. »Slov.«) Vodilni list liberalne stranke »Universul« objavlja danes članek, ki je podpisan po direktorju lista, bivšem pravosodnem ministru Popescu. List izvaja: Ne vemo, ali je bil grof Bethlen sprejet v Parizu, kjer hoče uganjati proti nam propagando, in ali je v Parizu dobil ono vzpodbudo, katero je dobil v oficielnem rimskem tisku za svoja prizadevanja, da bi prevrgel trianonsko mirovno pogodbo. Danes so trije veliki narodi, ki radi histerije Madžarske ne morejo živeti v miru. Naša vlada, ki obstoja iz Erdeljcev, se mora poprijeti iniciative in je lahko zagotovljena, da ji bo do zadnjega diha stala na strani ne samo romunska duša, temveč tudi prijateljski Jugoslavija in Češkoslovaška.

Mednar. kongres knjižničarjev

Rim, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Danes je bil v Rimu na slovesen način otvorjen na Kapitolu prvi svetovni kongres knjižničarjev. Otvoril ga je Mussolini sam s slavnostnim govorom.

Dunajska vremenska napoved: Tekom prihodnjih 24 ur bodo na mnogih krajih nevihte, potem pa bo zopet nastalo lepo vreme.

Vzroki našega siromaštva

Tako iz lastne pobude, premišljajoči o dosti težkem položaju našega naroda, kakor po nasvetih prijateljev našega lista smo se odločili, da otvorimo z današnjim dnem anketo o vprašanju, ki se nam zdi najaktualnejše pa tudi najbolj važno: **Kaj so vzroki primeroma velikemu siromaštvu našega naroda.** Obrnili smo se na naše najboljše gospodarske strokovnjake, javne delavce pa tudi na kulturne delavce, ki se pečajo z moralnim stanjem našega ljudstva in vseh njegovih slojev, kajti resnica je, da so vzroki naše gospodarske zaostalosti tudi moralnega značaja (predvsem pijanstvo). Razume se pa samo po sebi, da nosijo odgovornost za tu izrečene misli izključno **gospodje sotrudniki ankete sami,** nikakor pa ne uredništvo. Otvarjamo anketo s člankom najstarejšega živečega slovenskega politika, našega Ulyssa s Kamna.

Fran Šuklje

Velecenjeni gospod urednik! Vi zahtevate od mene, naj vam povem svoje misli o siromaštvu slovenskega naroda in njegovih vzrokih. Evo vam odgovor!

Pred vsem je treba ugotoviti, da se v istini razširja siromaštvo v naših pridobitvenih krogih. Nikakor ne povsod in v enakem razmerju! Na Gorenjskem, katero napravlja sploh vtis v istini kulturne dežele, je teh pojavov izdatno manj nego v vinorodni Dolenjski. Istotako je na slovenskem Štajerskem, ki je v marsikaterem pogledu imovitejše in naprednejše nego sosedna Kranjska, v obče konštatirati manj bede in gospodarskega propada nego tostran Save. Deloma je razlogov hirajočemu gospodarstvu pač iskati v posledicah svetovne vojne ter iz nje izvirajoče splošne gospodarske krize. Deloma pa in morda večinoma je povzročilo naše gospodarsko nazadovanje nekaj faktorjev, ki izhajajo iz moralnih in gospodarstvenih razlogov, ki se javljajo pred vsem v narodu samem.

To velja v prvi vrsti o našem kmetskem stanu.

Jasno kakor beli dan je, da je svetovna vojna s svojimi grozotami in dalekosegajočim vplivom destruktivno učinkovala na **moraliteto slovenskega naroda.** Zlasti prva leta po končani vojni, v inflacijski dobi, ko je naš kmet bil plačal svoje dolgove v devalvirani valuti ter za drag denar prodajal svoje pridelke, se je privadil udobnemu življenju. Premnogo kmetov se je udalo pogubnemu pijančevanju, vino je teklo z mize, ni bil dovolj polič vina, tudi liter ne, »štefane« so zahtevali in to iz najboljšega soda, ki ga je premogel krčmar. Žene pa in kmetska dekleta so hodile v svilnatih krilih ter se ponašale z zlatimi urami in verigami. Ali tolstim faraonskim kravam so sledile mršave. Zaslužek ni bil več tako obilen in prej nepoznano pomanjkanje je začelo trkati na duri naših kmetskih domov. Ni bilo več tiste ugodne konjukture, slabe razvade pa so ostale.

In k temu še dejstvo, da je **način našega kmetovanja daleč zaostal** za intenzivno produkcijo naprednih dežel! Saj se lahko v obče priznava, da slovenski kmet nikjer ne lenari, kakor na primer romunski ali hrvaški seljak. Toda v premnogih pokrajinah, zlasti na Dolenjskem se obdeluje zemlja približno tako, kakor pred 50 in več leti. Primerjajmo enkrat, kolikratno zrno tudi v boljših legah pridelujemo pri nas? Saj je gotovo istina, da naša gruda daleč zaostaja za plodovitostjo vojvodinske in slavonske zemlje, vendar je sigurno, da bi se pri boljšem obdelovanju mnogo več dalo izvabiti iz naših poljan. Pred vsem napaka, da se skoraj povsod pri nas preplitvo orje, da se njive premalo čistijo plevela, da se naš poljedelec čestokrat ne briga za kakovost semena. In v tako važni stroki kmetijskega gospodarstva, kakor je vinarstvo! Smelo trdim, da se bližamo **katastrofi** v našem vinarstvu, ako temeljito ne predrugačimo dosedanje kulture in dosedanjega kletarstva. Absolutno nemogoče je premagati konkurenco dalmatinskih in banaških vin, ako vzdržujemo še dalje zastareli način v svojem vinogradništvu. To velja v prvi vrsti za Dolenjsko. Reducirati površino dolenjskih vinogradov, točno izbirati vrste trt, oprijeti se zadružnega načela tudi v vinoreji, gledati na kakovost naše vinske produkcije ter na ta način ubraniti se konkurence dalmatinskih, banatskih in hrvaških vin. In iz parcel, kjer smo opustili vinograd, napraviti **sadovnjake,** gojiti sadjarstvo — koliko manj truda in stroškov ter koliko več donosa! Kjer trta raste, prospeva tudi sadje in naš svet je kakor od Boga vstvarjen za sadjarstvo.

Ali za vse to je treba pouka. In **to ne velja samo za kmeta, ves način našega šolstva je treba predrugačiti.** Mi Slovenci smo naravnost poklicani, da napravimo iz naše dežele **industrijalno četrt jugoslovanske države.** Res je, da se naša zemlja po svoji plodovitosti niti od daleč ne more primerjati z naravnim bogastvom naših bratov na vzhodu. Ali z druge strani jih daleč nadkriljujemo po vsposobljenosti našega delavca, deloma pa tudi po ugodnosti naše zemljepisne lege. Sam sem star šolnik, ki gotovo visoko čisla gimnazijsko izomiko. Vendar naravnost kličem svojim rojakom zlasti na Kranjskem: **vsaka kulturna akcija pri nas bi se morala pričeti s tem, da se do tal podere dve tretjini kranjskih gimnazij,** katerih število je daleč preveliko v razmerju s prebivalstvom in njegovimi potrebami! Naše gimnazije producirajo preveč na pol naobraženega duševnega proletarijata, ki je danes sila nevaren živelj v narodnem organizmu. Toda kaj pa bi postavil namesto sedanje kvarljive in povsem nepraktične narodne vzgoje? **Pred vsem dobro osnovno šolo, nad njo pa celo omrežje strokovnih poljedelskih, obrtnih, trgovskih šol.** Potem ne bomo več gledali tisto, za nas Slovence naravnost poniževalno razmerje, da imamo po naših tovarnah pač dokaj spretnega domačina delavca, toda delavec ostane, in že predmojster in tehnični poduradnik, zlasti pa vodeči tehniški in komercijelni nameščenci se morajo pozvati iz drugih narodov!

Torej predrugačen način naše **narodne vzgoje!** Tu pa treba, da z vsem povdarkom naglašam eno načelo. Podstava vsaki temeljiti narodni izobrazbi je dobra ljudska šola. Odrekam pa to kvalifikacijo tisti osnovni šoli, **na kateri ne vlada soglasje med onima faktorjema,** na katera se naslanja ljudska vzgoja, med učiteljem in duhovnikom! Naš vek trpi na eni nedostatnosti: **omajano je načelo avtoritete,** skoro je izginil avtoritativni princip. Vnet zagovornik sem narodne prostosti, a zgodovina nas uči, da nikjer narodna svoboda ne procvita, koder je uničeno spoštovanje nad avtoriteto!

To nam vrnite, s tem boste dvignili moralno ravnotežje našega naroda in predrugači se naj sistem narodne vzgoje, pa se bo mnogo storilo za zmanjšanje narodnega siromaštva.

Zopet vohunska afera

Praga, 15. jun. (Tel. »Slov.) V Klösterlu v severni Češki sta bila danes aretirana dva absolventa češke obrtne šole v Komotovu, ker sta vohunila za Nemčijo. Eden izmed njiju Harnach je v času svoje vojaške službe na Slovaškem dobil v roke zaupne listine v vojaški pisarni, katere je potem s pomočjo svojega prijatelja Brücknerja hotel prodati neki tretji neznani osebi v Nemčiji. Ta tretja oseba, katera pa se zaenkrat ne imenuje, je stvar ovadila orožništvu.

Zadovoljstvo nad konkordatom s Prusijo

Rim, 15. junija. (Tel. »Slov.«) V vatikanskih krogih se z velikim zadovoljstvom izražajo o sklepu konkordata s Prusijo, ker so se že od početka zavedali številnih težkoč, ki so jih pričakovali pri pogajanjih. Sv. stolica je storila vse, da omogoči katoličanom na Pruskem primerno juridično pozicijo, ne da bi se s tem povzročil konflikt s pripadniki drugih veroizpovedanj na Pruskem. Pomanjkanje vsake določbe o šolah se sicer smatra za težko odpoved, čemur je veljalo posebno zadnje potovanje Pacellija v Rim. Vrednost konkordata pa s tem ni zmanjšana, **ker tvori konkordat značilen mejnik v zgodovini katoliške cerkve na Pruskem.** Konkordat s Prusko je deveti konkordat, ki se je sklenil med pontifikatom Pija XI. Misija Pacellija je s tem uspešno končana, tako da ni dvoma, da bo na prihodnjem konzistoriju imenovan za kardinala.

Zasedanje Sveta Društva narodov

Madrid, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Svet Društva narodov je sprejel poročilo finančnega odbora. V tem poročilu se tudi navaja, da koncem tega meseca preneha uradno poslovanje komisarja Društva narodov za finančno sanacijo Madjarsko Royal Taylora.

Moskva demantira vpade

Moskva, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Reuterjeve vesti o vpadu sovjetskih čet v Mongolijo in Mandžurijo se označujejo v Moskvi za hudobne izmišljotine.

London, 15. jun. (Tel. »Slov.«) Dosedaj ni prišlo nobeno potrdilo o tem, da bi bili Rusi vdrli v Mandžurijo. Tudi nankinška vlada izjavlja, da nima o tem še nobenih zanesljivih vesti. Kurz srebra je v Šanghaju zopet zelo narastel, kakor se to vedno zgodi na Kitajskem pred vojno.

Univerzitetne slavnosti

Dijaška predstava v gledališču.

(Leonid Andrejev: Dnevi našega življenja.)

Akademska predstava, ki se je sinoči vršila v Narodnem gledališču, je izmed vseh akademskih slavnostnih prireditev doslej gotovo najbolj uspela točka. Gledališče je bilo polno meščanskega, večinoma pa dijaškega občinstva; poleg univerzitetnih reprezentantov smo opazili tudi zastopnike političnih in kulturnih ustanov.

Leonida Andrejeva drama »Dnevi našega življenja«, ki so jo prireditelji nazvali »Študentovska ljubezen«, ni nobena slavnostna igra, ampak resna studentovska drama, snovno in miselno docela nasprotna kakemu nemškemu »Alt-Heidelbergu«, zato zmiselna in primerna za današnje umevanje življenja. Čeprav snov morda ni docela prijala vsem udeležencem, je vendar treba priznati, da so prireditelji pokazali zmisel za resnobo in globino življenskih dejstev, ki se zdaj v kolektivističnih, zdaj v pretresljivih individualnih podobah nizajo v bridko lepo elegijo mladosti. Akademiki so pod vodstvom g. O. Šesta podali igro tako živo, da je bil to svojevrsten užitek — ne morda v umetnosti, naj o tej ne govorim ne v splošnem ne v posebnem — ampak zmiselno, doživeto in preprosto lepo, v nekem oziru najbrž bolje, kakor bi to moglo napraviti gledališče. To pot je bil sam študent in gledališča nismo pogrešali, niti občudovali pri tistih, ki so res kazali svoje zmožnosti in znanje zanj. Bilo je dobro in lepo. F. K.

Deset let slovenskega vseučilišča

Izjave rektorja in dekanov o dosedanjih uspehih vseučilišča in pogledi v bodočnost

Ob priliki desetletnega jubileja slovenskega vseučilišča se je naše uredništvo obrnilo na g. rektorja in gg. dekane vseh fakultet s prošnjo, da povedo svoje misli o uspehih kulturnega dela, ki ga je izvršilo vseučilišče v teku teh desetih let in o načrtih, ki jih imajo graditelji naše kulture za bodoče. Naši prošnji so se vsi gospodje ljubeznivo odzvali in nam podali izjave, ki jih v naslednjem priobčujemo.

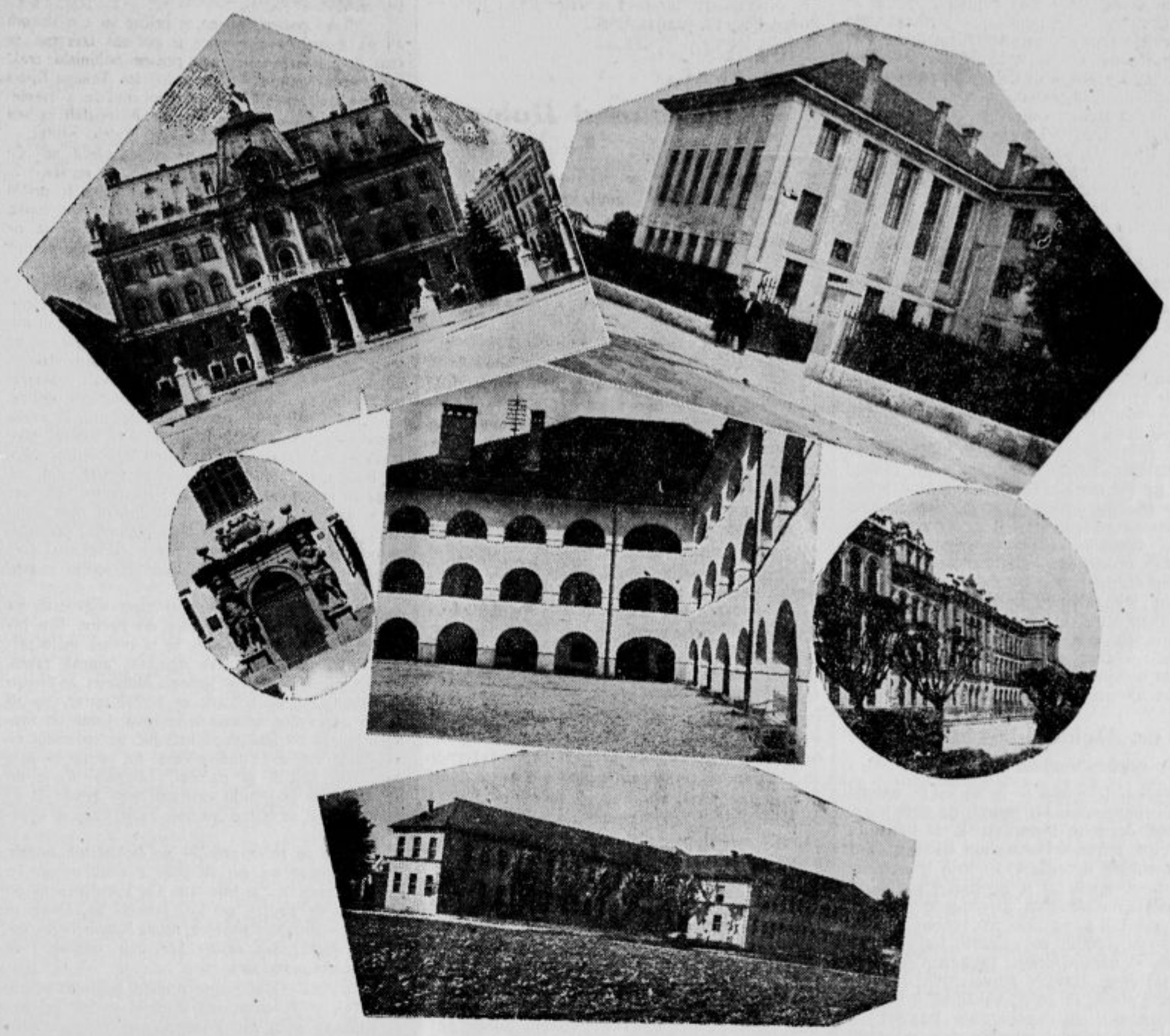

Poslopja, v katerih je nastanjeno ljubljansko vseučilišče: Zgoraj na levi: bivši deželni dvorec, kjer je rektorat, filozofska in juridična fakulteta; na desni: anatomski zavod medicinske fakultete. — V sredi od leve na desno: semeniški portal, bogoslovna fakulteta (z dvorišča), poslopje državne realke, v katerem je vseučiliški kemični zavod. Spodaj: Tehniška fakulteta.

Prof dr. ing. Milan Vidmar

O pričetkih naše univerze govoriti bi bilo preobširno. O tem se izčrpno peča jubilejna spomenica univerze, ki obravnava pričetke naše univerze od začetkov 17. stoletja dalje in dokazuje, da so Slovenci kot vsak narod, čutili že dolgo, da postanejo priznan narod, šele ko dobe svojo univerzo.

Po mojem mnenju je značilno za ves pomen naše univerze, ki ga ima v Jugoslaviji to, da so jo Slovenci dobili v Ljubljani v istem letu, kot je bila ustanovljena naša država. Težave so bile po ustanovitvi univerze velikanske, saj še sedaj nimamo lastnih stavb. Sedaj, ko nosi univerza visoko ime kraljevo, bo prvi naš cilj, da sezidamo novo, moderno poslopje, po krasnih načrtih, ki jih je napravil naš veliki umetnik prof. arh. Plečnik.

Dotacije posameznih fakultet, seminarjev in institutov so kolosalno skromne, kar najbolj pokaže dejstvo, da odpade od vseh treh univerz v Jugoslaviji na ljubljansko univerzo, računajoč na glavo vsakega slušatelja, najmanjši proračun. Opozoril bi nato, da so bile skoro vseh deset let silno mučne in delu univerze kvarne večne intrige proti obstoju posameznih fakultet ali celo univerze in njenih oddelkov. Ravno radi tega je kraljevo darilo ob desetletnici naše univerze, namreč njegovo visoko ime, posebno drago, ker pomenja najvišje priznanje delu in uspehom univerze prvih desetih let.

Z uspehi mislim, da smo lahko zadovoljni. Pouk na univerzi je sigurno na višini inozemskih univerz. Absolventi so dobri, kar priča njih uveljavljanje v življenju. Razen tega je brezdvomno velik uspeh univerze, da je dala iz svojega profesorskega zbora že dva ministra, dva škofa, enega poslanika in to na eni najvišjih diplomatskih postojank, generalnega direktorja v ministrstvu za šume in rude in enega pokrajinskega namestnika ter da je razen tega oddala na druge univerze (tudi inozemske) celo vrsto svojih profesorjev.

Naši mladi inženirji delujejo po vsej državi, tudi pri velikih podjetjih, ustanovljenih od inozemskega kapitala. Produkcija absolventov je celo premajhna, kar dokumentira zelo razveseljivo dejstvo, da naša univerza duševnega proletarijata ni vzgajala.

Dosedanje delo univerze in pa delo bližnje bodočnosti je za narodno in državno edinstvo velikanske važnosti. Naši absolventi ponesejo v življenje poleg strokovne izobrazbe tudi še usmerjenost v narodnem in državnem edinstvu. Le kdor je dober Slovenec, more biti tudi dober Jugoslovan!

Mislim, da vzgajata in da bosta vzgajala bodočo našo državno generacijo v pravem duhu narodnega in državnega edinstva na eni strani vojska, na drugi pa naša univerza in sicer vojska maso, univerza pa inteligenco.

S tem programom mora stopiti tudi naša univerza v svoje drugo desetletje!

Prof. dr. Karel Hinterlechner

dekan tehniške fakultete.

Na Vaše prvo vprašanje, **kako smo pričeli v okviru tehniške fakultete z delom ob ustanovitvi univerze pred 10 leti,** naj odgovorim: praznih rok, z velikim idealizmom in žalibog včasih ob prav neznatnem interesu nekaterih krogov, od katerih bi bili smeli **zahtevati** — ne le pričakovati — mnogo več zanimanja.

Čvetorica profesorjev, ki je bila tedaj imenovana, se je posvetila z največjim elanom organizacijskim delom svojih institutov: g. prof. Vidmar elektrotehniškega, Samec kemijskega; Zupančič je deloval tedaj v okviru matematskega in fizikalnega instituta in kot tedanji prorektor na rektoratu. Jaz sam sem pa moral organizovati mineraloško-petrografski institut in kratko povedano vso tehn. fakulteto.

Kadar mislim na čase pred 10 leti in na takratno delo, se mi vsiljuje nehote misel na svetopisemskega Mojzesa. Vdaril je na skalo in pritekla je Izraelcem iz nje voda. Tudi naša čvetorica je pristopila k reševanju vprašanj o organizaciji tehniške fakultete ter njenih prevažnih institutov. In danes smemo zreti v polni zavesti storjenega dela nazaj na čas ob ustanovitvi. Kritiko o tem delu seveda odklanjam, kajti ta je po moji skromni sodbi pravica zanamcev.

Kako je fakulteta uspevala? To je zame silno delikatno vprašanje, ker sem stal skoro 4 leta na čelu tehniške fakultete kot njen dekan. Za svojo osebo sem z uspehi popolnoma zadovoljen, kar je pa danes mogoče izjaviti le zato, ker so bile na razpolago do skrajnosti idealno nadahnjene in požrtvovalne učne osebe. Brez teh ne bi bil dosegel noben dekan ničesar.

Žalibog moram le konstatirati, da se je morala boriti tako univerza kakor tudi tehniška fakulteta z raznimi prikritimi in priznanimi neprijatelji. Toda tozadevno stojim na stališču nemške krilatice: Viel Feind, viel Ehr (Mnogo sovragov pomenja tudi mnogo časti!)

In kakšne uspehe je doseglo dijaštvo? Ako se ne oziramo na historične posledice svetovne vojne, ki daje sedanji mladini njen posebni duševni značaj, moram iskreno priznati, da niso naši akademiki zaostajali prav nič za akademsko mladino drugih narodov. Saj so si pa tudi ljudje iste dobe vedno bolj ali manj slični v vsem svojem dejanju in nehanju. Da so dosegli naši učenci prav častne uspehe, dokazuje praksa.

Naj vpoštevam katerokoli panogo, v vseh strokah izpolnjujejo naši absolventje svoja mesta v popolno zadovoljstvo svojih sedanjih predstojnikov. Ta sodba se mi vidi mnogo važnejša in pravičnejša kritika nego če sodimo mi njih bivši profesorji. Po moji skromni sodbi naj bi bil vsak profesor duševni oče svojega učenca v svoji stroki. Zato je tu vsaka podrobnejša kritika od moje strani nedopustna. Izvolite se obrniti v tem oziru do drugih krogov, ako želite izvedeti v tem oziru kaj več, kajti o lastnih otrocih sodijo njih lastni starši navadno malo objektivno. Vsaj sumljiva je njih sodba.

Vprašate me končno, kako upanje imam zadevno bodočnosti? Gospod urednik! Ali morete in smete to vprašanje še staviti? Gospodu rektorju Vidmarju se je posrečilo pridobiti naši univerzi ime **Alma mater Alexandrina.** Ali potrebujemo višjega zaščitnika kakor je Njegovo Veličanstvo kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev? Njegovo ime se mi vidi simbol lepše bodočnosti naše univerze in s tem tudi naše tehniške fakultete v marsikaterem oziru. V tej zvezi upam zlasti, da se bodo našli končno vendar že enkrat primerni državni krediti za prepotrebne nove stavbe tako za tehniško fakulteto posebej kakor tudi za celokupno univerzo.

Prof. dr. Alfred Šerko

dekan medicinske fakultete.

Ko se je l. 1919. ustanovila univerza v Ljubljani, je bila medicinska fakulteta na najslabšem stališču. Edino oporo je imela v malem prosekturnem prostoru splošne bolnišnice, ki ga je deloma dvignila spomladi l. 1920. za eno nadstropje. Do tedaj pa so se vršila predavanja iz anatomije v univerzitetnem poslopju, kamor je nosil sluga prosekture vsak dan v vreči kosti in druge preparate. Predavanja iz fizike so medicinci poslušali na I. državni gimnaziji, kjer jim je predaval honorarni nastavljenec, sedanji ravnatelj Srednje tehniške šole g. Josip Reisner. Kemijo pa so poslušali medicinci v kemičnem institutu tehniške fakultete. Dijakov je bilo v prvem semestru upisanih 70.

L. 1921. se je začelo z zgradbo novega anatomskega fiziološkega instituta nasproti Leonišča. Ta institut pa v notranjosti radi pomanjkanja denarja žal še danes ni dovršen in služi predavalna dvorana za ropotarnico. Vendar pa ima zavod dovolj prostora za vaje in vežbe anatomije, fiziologije in histologije.

Zaradi razmeroma nizkega števila slušateljev je studij pri nas zelo intenziven, ker fakulteti ne primanjkuje potrebnega materijala. Dijaki, ki so absolvirali rigoroz v Ljubljani, izhajajo z lahkoto tudi na drugih domačih in inozemskih fakultetah, ki so dobro kvalifikacijo ljubljanskih študentov medicine že ponovno potrdile.

Kar se tiče izpopolnitve fakultete, je dogovorjeno med vsemi tremi medicinskimi fakultetami v državi, to je med ljubljansko, zagrebško in belgrajsko, tako, da se bo pričelo s kliničnim poukom v Ljubljani šele tedaj, ko bosta zagrebška in belgrajska fakulteta popolnoma izgrajeni.

Od države prejema medicinska fakulteta za stvarne izdatke letno 200.000 Din, kar seveda ne zadostuje za tako opremo njenih fakultetnih institutov, kakor bi bilo to želeti.

Pričakujem pa, da se bo vsaj sedaj, ob 10 letnici univerze, pristopilo k dovršitvi anatomsko-fiziološkega instituta, ki so ga pričeli graditi pred 8 leti.

Slušateljev šteje medicinska fakulteta 70 do 80 povprečno na leto. Od učnih moči ima fakulteta 2 redna in 1 izrednega profesorja, 3 docente, 2 ukazna asistenta in 2 honor. nastavnika.

Za izpopolnitev fakultete in omogočenje kliničnih semestrov bi bilo potrebno dvigniti vsa sedanja poslopja bolnišnice za eno nadstropje in jih predvsem oskrbeti s potrebnimi paviljoni.

Prof. dr. Josip Ujčič

dekan bogoslovne fakultete.

V zgodovini vseh narodov stoji vedno v ospredju njih **religija.** Pojav religije je tako občečloveški in obenem tako velevažen, da ga uvažujejo še oni, ki sicer poudarjajo, da so... brez religije.

Religijo lahko motrimo že kot **naraven** pojav, ali pa kot sad **nadnaravnega** razodetja. Pod obojnim vidikom je religija predmet znanstvenega raziskovanja in utemeljevanja.

Čim globlje bodo ljudje zrli v religijo, tembolj bodo spoznali nje lepoto in primernost za človeško življenje, zlasti pa da nam vprav ona nudi najvišjo duhovno zvezo, ki si jo moremo misliti, namreč duhovno zvezo z Bogom.

Ta duhovna zveza ne sme biti zgolj čuvstvo srca, marveč udejstvovanje najplemenitejših sil človeškega duha: **uma in volje.** Um si želi **resnice,** volja pa prave **svobode:** oboje pa nam obljublja oni, ki je »Luč sveta« z besedami: **»Resnica vas bo osvobodila!«** Namen bogoslovnega študija torej je v prvi vrsti **resnica;** pot do resnice je težavna, in radi tega je tudi proučevanje bogoslovja težavno delo. Nobena veda nima tako visokega predmeta kakor teologija, saj govori o **Bogu. Spoznati Boga pa je življenje.**

Kakršen pojem o Bogu, tako tudi življenje posameznikov in narodov. Kjer si predstavljajo Boga kot neizprosnega gospodarja, tam se ne more pojaviti upanje, temveč ljudje govore le o »kismetu«: odsvit take religiozne koncepcije se kaže potem tudi v javnem življenju, n. pr. v obliki starovzhodnega in pozneje turškega absolutizma.

Kjer pa vlada pravi pojem o Bogu, da je Bog namreč **Resnica** in **Ljubezen,** da ni le Stvarnik in Gospodar, temveč tudi Oče in Odrešenik, tam vlada tudi prava **svoboda.**

Teologija kot veda o Bogu ne more in ne sme biti ozkosrčna: saj nam posreduje znanje o Njem, ki »veleva svojemu solncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi ter pošilja dež pravičnim in krivičnim«. Seveda ne more teologija priznati zmote nikoli za resnico, greha za krepost, pač pa nas uči, da moramo imeti **srce** za one, ki se motijo ali ki zaidejo.

Tudi ne nasprotuje teologija nobeni znanosti: če filozofija in naravoslovne vede tolmačijo to, **kar je,** nam pove teologija, **odkod je, kar je.**

Pogled v naravo je tudi za teologa pogled v knjigo, v kateri čita rokopis vsemodrega Stvarnika; za to more študij naravnih disciplin teologa le oploditi. Zopet pa nam odpira razodetje nebroj novih vidikov, ki so usmerjeni sicer v prvi vrsti k spoznanju Boga, nam odgovarja na razna vprašanja iz naravnega reda, pred katerimi bi človeški duh sicer stal kakor pred sfingo.

Naša teološka fakulteta ima namen, da nudi slovenskemu ljudstvu izobražene verske učitelje in požrtvovalne svečenike: **kultura klera je predpogoj za kulturo ljudstva.** Duhovnik mora poznati svoje ljudstvo od vseh strani: poznati mora njegove solnčne in senčne strani, njegovo radost in njegovo žalost, njegove težnje in njegove interese. To spoznanje mu mora posredovati bogoslovni študij na fakulteti. Važno je to spoznanje in včasih je precej težko, doseči zadostno mero tega spoznanja. In vendar: tudi ko bi imel kandidat svečeniškega poklica največjo mero znanja, to znanje bi bilo nezadostno, ako bi ga bogoslovni študij ne dvignil v neko še višjo sfero, ki je že sfera čiste religije, namreč v sfero **nesebične ljubezni do slovenskega ljudstva.**

Prof. dr. Rado Kušej

dekan juridične fakultete.

Juridična fakulteta je začela redno poslovati v letnem semestru l. 1920. Predavanja na njej je otvoril tedanji dekan prof. Leonid Pitamic 15. aprila s temo: Pravo in revolucija.

Lepa vrsta še danes delujočih profesorjev je bila za prestop v akademski poklic že pripravljena. Gg. Eller, Krek, Kušej, Polec, Škerlj so že pred leti, ko smo Slovenci skušali izvojevati svojo Pravno akademijo, izpopolnjevali svoje strokovne študije na inozemskih univerzah, a tudi druge, izvrstno kvalificirane moči so stale na razpolago. Nekatere stolice so zasedli Rusi in Srbi.

Z oživotvorjenjem juridične fakultete je doživela naša pravna literatura velik porast in razmah.

V prvi vrsti je vzdrževalo naše čislano strokovno glasilo »Slovenski Pravnik« tesne vezi med teorijo in prakso. V novih razmerah so se pojavljali vedno novi problemi, katere je teorija reševala in s tem prakso bistveno razbremenjala. Harmonija in medsebojno spoštovanje, ki traja med juridično fakulteto in pravniki v praktičnih poklicih že deseto leto, tvori najlepše jamstvo za plodonosno vzajemno sodelovanje tudi v bodočnosti.

Člani juridične fakultete so se pa, v pravilnem razumevanju svojega poklica, oglašali s temeljitimi članki tudi v naših dnevnikih, kadar so stala posebno zanimiva pravnopolitična, cerkvena in socialna vprašanja na dnevnem redu.

Naše občinstvo je pokazalo za take objektivne informacije s strokovnjaške strani vedno veliko zanimanja. To dejstvo je bilo piscem za njihov trud najlepše plačilo.

Svojo znanstveno vstvarjajočo silo je pokazala fakulteta v prvih desetih letih svojega delovanja na trojen način: 1. l. 1921 je začela izdajati svoj Zbornik znanstvenih razprav, katerega je doslej izšlo šest letnikov, dočim se sedmi pripravlja. Te publikacije nas res zelo obremenjujejo radi krize na knjižnem trgu, a so vendar potrebne, ker se z njimi fakulteta uveljavi v zunanjem svetu in dobi lepo število inozemskih revij v zamenjavo.

2. Od fakultetnih članov je bilo izdanih v 9 letih 6 učbenikov (Škerlj, Menično pravo, Kušej, Cerkveno pravo v dveh izdajah, Dolenc, Dušanov zakonik, Pitamic, Država, Lapajne, Mednarodno in medpokrajinsko zasebno pravo kraljevine SHS, Krek, Grundzüge des Verfassungsrechts des Königreiches der Serben, Kroaten u. Slovenen. Pripralja se komentar k novim kazenskim zakonom.

3. Odlično so člani naše fakultete sodelovali pri prirejanju osnutkov za izenačenje zakonodaje v celi državi (v prvi vrsti Krek, Skumovič, Dolenc in Škerlj); čim bodo stopili novi edinstveni zakoni v moč, bodo nastale za fakulteto nove naloge: eksegeza novih form, prirejanje učbenikov in priročnikov, ki so baš ob uvajanju novih zakonov v prakso najbolj potrebni.

Plod devetletnega dela je ob takih razmerah, v katerih živimo, zadovoljiv in časten. Delo, ki ga bo morala fakulteta vršiti v bodoče, je po obsegu ogromno in po važnosti neprecenljivo za vso državo. Ker bodo obči državljanski zakonik, civilnopravdni in izvršilni red v bistvu posneti po sedaj v Sloveniji in Dalmaciji veljavnih zakonih, bo dala naša fakulteta že v duhu teh zakonov izšolane pravnike državi na razpolago, ki bodo pravilno izvrševanje novih norm v vseh delih države takoj omogočili. Delo se torej ne krči, ampak narašča, in trdno sem uverjen, da ga bo naša fakulteta vršila v čast Slovencem in v korist državi.

Prof. dr. Aleksander Stojičević

dekan filozofske fakultete.

Filozofska fakulteta je hrbet vsake univerze in tudi ljubljanske. Mi imamo na naši fakulteti precej domačih kapacitet, ki bi bili dika tudi starejših univerz. Po zaslugi teh kapacitet, je naša fakulteta dosegla v 10 letih lepe rezultate in smemo upati, da se bo tudi v prihodnje še bolj povoljno razvijala in napredovala.

Moremo biti sicer zelo zadovoljni z doseženimi uspehi, vendar pa moramo biti skromni in moramo še mnogo delati; predvsem na izpopolnitvi fakultete. Kajti v univerzitetni naredbi je še precej stolic, ki so še vakantne in jih bo treba še izpolniti. Za izpopolnitev fakultete in univerze je potrebno, da si ustvarimo potreben znanstveni naraščaj. Pri tem naj omenim, da za to, kar že imamo, nimamo še dovolj potrebnih prostorov, ki jih zelo primanjkuje za naše seminarje in institute. To je tudi ena naših prihodnjih skrbi.

Da ponovim: Vse te naloge, ki jih še moramo izvršiti v prihodnjosti, nas ne straše in gledamo na njih izpolnitev z zaupanjem. S sedanjim znanstvenim delom smo popolnoma zadovoljni in moremo dosedaj pokazati na lepe uspehe.

Zadovoljni smo tudi z dijaštvom, kajti naši dijaki imajo dovolj prilike, da se izpopolnijo v svojih strokah. Naša univerza in tudi fakulteta nista prenapolnjeni in dijaki lahko intenzivno študirajo in to tudi delajo. To je prednost filozofske fakultete v Ljubljani!

Priznano sredstvo **Strupeno zelenilo** proti kislemu črvičku, kakor tudi druge preparate za vinograde dobite pri tvrdki: „Chemotechna“, Ljubljana, Mestni trg štev. 10.

Kaj je novega

Koledar

Nedelja, 16. junija. Frančišek Reg., Jošt. — Ponedeljek, 17. junija. Adolf.

Naš škof goduje med Dolenjci

Prečna, 14. junija.

Naš Prevzvišeni je praznoval svoj god letos pri sv. Antonu v Prečni, kjer je bil na apostolskem obisku.

Osem visokih mlajev, gost špalir manjših smrek, sedem slavolokov, škofovsko delovanje izražajoč okras cerkve: vse to je že na zunaj pričalo o izredni slovesnosti, ki se ima vršiti v Prečni.

Cela četa jezdecev je sprejela Prevzvišenega 12. t. m. in ga spremila v Prečno, kjer je bil po številnih zastopnikih organizacij in drugega ljudstva prisrčno pozdravljen. Veselje po župniji je bilo radi godu Prevzvišenega tem večje. Zvečer je pevski odsek Slov. kat. izobr. društva priredil razsvetljavo in podoknico.

Na sv. Antona dan po končani birmi se je duhovščina novomeške dekanije z milost. g. proštom na čelu poklonila Prevzvišenemu. V govorniško dovršenem in pesniško zanositem nagovoru je mil. g. prošt poudaril, da »novomeška dekanija ni sicer med največjimi, a danes je največja, ker je cela škofija v duhu združena z njo v pobožni molitvi za Prevzvišenega, katerega življenje je posvečeno »Virtuti et Musis«, da na ta način koristi slovenskemu narodu k časni in večni sreči. — »Med vami sem in ves sem vaš,« je zaklical Prevzvišeni ob prihodu v Ljubljano. Ves vaš — duhovnikom, katerim je živ zgled najpožrtvovalnejše delavnosti; ves vaš — staršem, katere uči prav živeti in prav vzgajati; ves vaš — akademski mladini, da je zasijala »Danica«, vzšla »Zarja« in napočil »Dan«, po teh pa pošteni voditelji naroda; ves vaš — v skrbi za duhovski in verni laiški naraščaj in sezidal je prvo slovensko gimnazijo: zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano. — Nagovor je končal g. prošt: Presvetli! Še ste potrebni, še je mnogo dela. Naj Vas Bog ohrani po Devici Mariji in sv. Antonu v čilosti in delavnosti še in še . . .

Prevzvišeni je v odgovoru omenil, da samo Bog ve, koliko je trpel v življenju. Bil je poviševan do nebes in poniževan do pekla. Pa veselo, trdno zaupajoč na božjo Previdnost, je hodil naprej zato, ker je imel v duhovnikih in dobrih laikih zanesljive pomočnike.

G. kanonik Ferjančič je pa poklonil Prevzvišenemu za god duhovito pesem, v kateri ga slavi kot moža neumornega apostolskega dela in moža, ki združuje v sebi Slomškove in Mahničeve talente.

Mi Bohinjci

Bohinjska Bistrica, 14. junija.

Mi Bohinjci nismo taki, kot so drugi in nismo prav nič zavistni našim ljubim sosedom Blejcem, da si oni iz tujskega prometa kujejo svetle rumenjake. Vse ob svojem času! Prav gotovo pridejo tudi za nas časi, ko se bodo sobe v hotelih preplačevale, ko jih bo povsod premalo in bomo vsako leto zidali nove hotele in penzione. Vse ob svojem času, saj pa tudi sedaj nismo kar tako. Da pri nas vaški dečaki ne tekajo za vsakim tujcem, to nam že lahko verjamete, saj bi si potem vse pete odbrusili, to se pravi, odbrusili bi si jih dečaki, ne vi, ki to berete.

Vsako pošteno pismo se prične ali z naslovom ali pa z vremenom. Vreme je pri nas izvrstno, še celo bolj izvrstno kot naš pristen bohinjski zrak, za katerega garantiramo še nekaj let. Takega Blejci nimajo, oni imajo blejskega. Ker smo že z vremenom pri kraju, — žal ga ne moremo poslati za »en mušter« pokazat v Ljubljano, ga pridejo gledat — gospod urednik, saj vreme se menda gleda, ne? Če ne pa voha! — radi tudi od drugod. O, ne samo iz Ljubljane, še od bolj daleč. V ponedeljek je prišlo okrog 100 Nemcev v Bohinj. Če jih pride toliko skupaj, se pravi takemu ekskurzija, če jih je pa samo 20, se pravi temu izlet. Teh pa pri nas ne štejemo.

Ekskurzij se nam napoveduje še več. Ena, ki bo štela za pet navadnih ekskurzij, pride iz Nemškega jest sir v Bohinj 23. tega meseca, ure in minute natančno še ne vemo. Dve pa prideta še na jesen, septembra meseca. Vsaka s posebnim vlakom, no, kako pa? Nemci se bodo navduševali vsakikrat po 14 dni za bohinjski zrak in lepote naše doline.

Blejci se postavljajo, da ima pri njih že vsaka podstrešna luknja svojega gosta. Pri nas ni tako hudo in dobi vsak tujec še vedno lepo čedno sobo. Če hoče spati v dveh, tudi dve, če v treh, tudi tri. Tega je kriv most v Soteski. Kriv je pa zato, ker se je na pol podrl in se avtomobilisti niso smeli šaliti z njim. Sedaj so ga lepo popravili, prezidali in predelali, da je že kar dober in lahko vozi črez njega vsak avto. Je vseeno, tudi če sedijo v avtu še tako debeli ljudje.

Tako krotak kot je sedaj most v Soteski, pa ni ovinek na cesti iz Bistrice do Savice, tam pri Poljanah. Dobro bi bilo, če bi ta ovinek malo pristrigli, da ne bi bil tako ovinkast, ampak raven, ampak potem ne bo več ovinek. Bohinjci že štejejo na prstih: bo, ne bo, bo, ne bo? Namreč, bo ali ne bo odpravljen ta ovinek še letos. Cesta od Svetega Janeza do Zlatoroga tudi nič ne spominja na to, da je videla že boljše čase. Če se ne bi dala popraviti, naj bi se pa vsaj zakrpala. Ceste do Sv. Duha se je usmilil ravnatelj tega hotela in jo dal popraviti za lastne denarje. Ta je torej že opravil kuluk.

Kdor ne mara pešačiti po bohinjskih cestah, silimo nikogar ne, naj se pelje z omnibusom. To je letos ceneje kot je bilo lani. Od kolodvora pa do jezera in še naprej, do Sv. Janeza, Sv. Duha in Zlatoroga se lahko pelješ z njim. Kmalu bodo vozili po bohinjskih cestah kar trije omnibusi in držali promet pokonci.

Da tudi visoki gostje pridejo pogledat včasih v Bohinj, to je enkrat ena. Zadnjič so bili pri nas g. pomožni škof dr. Rožman, pa čč. gg. dekan dr. Ujčič, dr. Turk, dr. Aleš in dr. Fran Ušeničnik, dr. Fabjan, dr. Ehrlich, Snoj in dr. Slavič. Hčerka ravnatelja Sv. Duha se je še posebej spomnila g. pomožnega škofa dr. Rožmana in jim poklonila šopek jagod. Vesela sta bila oba: g. škof jagod in prijaznosti, dekletce pa, da so škof jagode sprejeli. Za vse gospode je bilo seveda jagod premalo, pa niso nič zamerili. G. škof so se vozili z nekaterimi teh gospodov po jezeru in pohvaljli, kako lepo je to.

Tole pa povemo še Ljubljancem in drugim tudi: bohinjski hoteli so za meseca julij in avgust že oddani. Če hoče kdo tedaj priti v Bohinj, naj si preje poskrbi za sobo, najbolje že sedaj, ko še nismo julija. Da ne bo potem zabavljanja čez Bohinj in črez tujski promet v Bohinju. Smo sicer vljudni ljudje pri nas in na manire nekaj damo, ne damo pa se vleči po zobeh, če ne bo vse v redu. Kdor se bo hotel kopati, letos ne bo imel prilike za godrnjanje, kajti kabine za prosto kopališče bodo kmalu gotove, prehiteli so jih samo prvi kopalci, ki se sedaj mažejo pri jezeru z orehovim oljem, da bodo bolj zagorели od solnca.

Telefonski promet se v Bohinju ugodno razvija. Naš telefonski seznam je dosegel že dve številki, št. 2 ima namreč Sv. Duh. Kmalu bo seznam narastel še za dve številki, ko si naročita — radi tujcev seveda — telefon še Sv. Janez in Zlatorog. Ko bo ves Bohinj preskrbljen s telefonom, potem bom pa kar po telefonu sem in tja kaj povedal v Ljubljano. Veste, tako dolgo pismo pisati je sila nerodno. Predno se človek k temu pripravi! Po telefonu se da to vse drugače povedati! (In tudi stroški so čisto drugačni! Ured.)

Izredno slavlje mesta Jesenice

Kat. del. prosv. društvo na Jesenicah priredi 23. junija letos izredno slavlje ob priliki blagoslovitve temeljnega kamna za novi dom »Katoliške prosvete«, ki bo prvo te vrste v Sloveniji. Opozarjamo zlasti na čudovito pester slavnostni sprevod v zgodovinskih slikah: »Jesenice nekdaj in sedaj«.

Spored prireditve je sledeči: Ob pol 10 **zgodovinski sprevod** izpred župnišča na slavnostni prireditveni prostor v slikah: 1. Fanfara, 2. Triglavska bajka, 3. Krst pri Savici, 4. Fužinarji, 5. Tržani, 6. Grajska gospoda in tlačani, 7. Ilirija vstan, 8. Na tabore, 9. Krek in društvo, 10. Jesenice — zibelj orlovstva, 11. Združite . . .

Ob 10 **sv. maša** na društv. prostoru in **blagoslovitev temeljnega kamna.**

Ob 11 **slavnostno zborovanje:** g. oblastni komisar dr. Natlačen in g. urednik Kremžar.

Ob 15 **javna telovadba** jeseniške orlovske družine s sodelovanjem godbe KDPD. Nato srečolov in prosta zabava.

O vsej prireditvi se bodo napravile skioptične slike za prosvetna predavanja naših podeželskih odrov. Enako bo celodnevna prireditev tudi filmana, da bo videl svet, kaj znajo Jeseničani.

Jubilejne prireditve v Slovenski Krajini

Treznostna razstava in domoznanstvena predavanja v Slovenski Krajini.

Treznostno društvo v Murski Soboti bo priredilo ob 10 letnici osvobojenja Slov. Krajine domoznanstvena predavanja o pokrajinah naše državne in prvo treznostno razstavo v Sloveniji. Razstava in filmska predavanja bodo:

1. V gimn. telovadnici v M. Soboti od 23. do 28. junija;
2. v osnovni šoli v Beltincih od 23. do 28. junija;
3. v dvorani hotela Vukan v Dolnji Lendavi 29. in 30. junija.

Predavanj se bode udeleževala vsa šolska mladina iz celega Prekmurja. Vso slovensko javnost prosimo, da podpre to narodno vzgojno prireditev s primernimi prispevki, da poživimo in utrdimo narodno zavest v Slovenski Krajini.

---

2 Jakopinova pajdaša v verigah

Oče in sin

Radeče 15. junija.

Med pajdaši ujetega razbojnika Jakopina je bilo tudi nekaj oseb iz okolice St. Janža. Jakopin je namreč imel svoje pajdaše in pomagače na raznih krajih, da so ga informirali o ugodnih in neugodnih prilikah za rop in skrivanje, in ki so mu obenem pomagali izvrševati rope ter skrivati naplenjeno blago. Orožništvo je dolgo časa poizvedovalo za to tolpo toda zama. Sedaj, ko je roparski poglavar Jakopin doigral, je s tem roparska družba izgubila svojo glavo. Zasledovanje pajdašev je bilo z aretacijo polavarja olajšano. Orožništvo je po Jakopinovi aretaciji ugotovilo imena sokrivcev tudi iz šentjanškega kota ter jih začelo takoj energično zasledovati.

Danes se je orožništvu posrečilo prijeti oba Jakopinova pajdaša, ki sta doma na Krmelju. To sta stari Martin in njegov sin Gustl Mali. Uklenjena zločinca je orožništvo pripeljalo v sodne zapore v Radeče, odkoder bosta poslana najbrže v zapore okrožnega sodišča v Novo mesto, da bosta dajala odgovor za drzne rope, ki sta jih izvrševala skupaj z Nacetom Jakopinom.

Miguel de Unamuno:

Od sovraštva do sočutja

Potovanje Toribia v Madrid je bilo strašno: neplemenita oseba tega Campomanesa, ki mu je na vasi povzročil toliko nadlog, mu ni hotela iz spomina. Campomanes! Skupek vsega, kar je moglo Toribia vznemiriti! Pripisoval mu je vse najpodlejše lastnosti, ki jih je najbolj sovražil, in je našel zadovoljstvo v tem, da ni mogel najti na njem niti slabega namena niti brezvestnosti. Brezvesten? Poln slabih namenov? Campomanes? To bi si pač želel, gizdalin, nič drugega kot bedast gizdalin! . . . si je dejal Toribio, ne da bi mogel zatisniti očesa.

Vzel je rokavice in jih hotel natakniti. Tedaj je pomislil: »Take rokavice nosi Campomanes . . . To bi bil lepo napravil! . . .« In ni jih nataknil.

Prišel je v Madrid, in s seboj, v svoji glavi namreč, je nosil neprijetno postavo Campomanesa.

Še istega popoldne je obiskal staro kavarno, kjer je v pogovoru o tisoč stvareh hotel pozabiti svoje skrbi in Campomanesa. Ko je dospel v kavarno, njegovih prijateljev še ni bilo. Pri stranski mizi je sedel osamljen gospod, ki je kadil cigaro. Toribio ga je opazoval in moral misliti na Campomanesa.

Potem so prišli njegovi prijatelji in sosedovi, in pri vsaki obeh miz se je stvorila mala družba, ki je tu kot tam reševala vse človeške in božanske probleme.

Toribio je tudi nadalje obiskoval staro kavarno. Skoro vse dneve je prihajal kot prvi, in skoro vse dneve je pri stranski mizi naletel na istega soseda, vedno samega s cigaro. Divja antipatija do njega ga je zgrabila, ki se je prevrgla v ravno tako divje sovraštvo. Ni ga poznal, ni vedel ne kdo je bil ne kaj je bil, niti kaj je delal niti kaj je govoril. Ni vedel ničesar o njem, ničesar drugega, kakor da ga on, Toribio, iz vsega srca sovraži.

»Moj Bog,« si je dejal, »kako mi visi ta človek na vratu!« In da bi svoje sovraštvo utemeljil in opravičil, je iznašel, ne da bi si bil tega v svesti, tisoč majhnih pretvez. »Kako naduto kadi svojo cigaro! Kakšen zaničljiv pogled ima! Kako zabuhel je njegov obraz! Kako že njegova obleka razodeva, kakšnega duha otrok je! Kako me gleda . . . mrzi me . . . drug drugega sva uganila.« In vse to je bila laž, in Toribio je vedel natančno, da oni ni bil ne tako nadut ne tako zaničljiv, niti ni posedoval tako zabuhlega obraza niti ni kazal kakšnega gnusa napram njemu.

»In če vstopi, ne pozdravi! . . .« Toribio tudi ni pozdravljal.

Potem ko si je te izgovore dovoljkrat ponovil, jim je končno verjel, sugeriral si jih je kot resnične in je bil prepričan o tem, da ga njegov mizni sosed sovraži.

Vstopil je v kavarno . . . »Tukaj je! Kako me opazuje! Sovraži me, saj se vidi, da me sovraži! . . .«

Pričel je nasproti svojim prijateljem slabo govoriti o onem, dejal je, da se sovražita, iznašel je tisoč majhnih laži o medsebojnih besnih pogledih, o zaničljivih gestah, in je veroval končno vse, kar je pripovedoval, sam.

Napram vsemu temu je ostal gospod od sosedne mize čisto ravnodušen. Mogoče je uganil, kaj se je vršilo v Toribijevi duši, toda ni napravil ničesar takega kot njegov nasprotnik.

Nekega dne je vstopil Toribio v nekoliko vinjenem razpoloženju v kavarno, in prvo, kar je videl, je bilo, da sedi njegov sosed pri njegovi mizi, pri mizi Toribia in njegovih prijateljev.

»Vsedel se je k naši mizi, medtem ko je njegova miza prosta! Išče prepira! . . . Seveda v kavarni pripada miza temu, ki prvi pride . . . Pa to je čisto vseeno. Saj ima vendar svojo mizo. Čemu se ni vsedel k svoji mizi? . . . Ne, sedaj se vsedem k naši mizi. Prepira išče? Potem mora pričeti . . . Naravno! Saj želi samo, da se vsedem poleg njega, da bi lahko kaj rekel . . .«

Toribio se je vsedel k isti mizi, svojemu osovraženemu sosedu nasproti. Natakar je prišel in vzel podstavek, ki je stal pred Toribiem.

»Kako? Nesti ga hočeš k drugi mizi? Ne, ne! Pusti ga tukaj!« In ozrl se je na svojega soseda.

»Toda ne, mladi gospod,« je odgovoril natakar, »ta podstavek je vendar že vporabljen. Neki gospod, ki je sedel z gospodom Rafaelom skupaj, je pil svojo kavo z njega.«

Rafael se torej imenuje! Kako nesimpatično ime!

Toribio je pričel piti kavo. Srce mu je razbijalo, in ni vedel, kaj se dogaja. Naposled je bila skodelica prazna, in zvrnil je kozarček konjaka na dušek. Naročil je še konjaka in potem zopet, popolnoma proti svoji navadi. Obraz mu je gorel. Končno se je obrnil k sosedu in ga vprašal:

»Čemu ste se vsedli danes k tej mizi, medtem ko je vaša prosta?«

Sosed ga je pazljivo pogledal in mislil: »Mislil sem si že, da je ubogi mladenič blazen!« In ni dal nobenega odgovora.

»Čemu ste se vsedli k tej mizi?«

»Ker mi je tako ugajalo.«

»Ali ne veste, da je to naša miza?«

Gospod Rafael bi bil skoraj vrnil milo za drago, toda pomislil je: »Boljše je, da obrnem na dobro! Ubogi dečko!«

»Veste, ko sem prišel, je sedel znanec pri tej mizi, in vsedel sem se k njemu.«

To je bila resnica.

»In zakaj niste zapustili naše mize, ko je znanec odšel?«

Toribio je naročil še konjaka. Rafael ga je nemirno opazoval, kakor bi gledal blazneža, in odgovoril:

»Ker sem hotel biti z vami skupaj . . . Ne pijte toliko!«

»Kaj vam pa to mari?«

Rafael je pomislil: »Najpametnejše je, da grem!«

In dvignil se je in dejal Toribiu:

»Pomirite se!«

In je odšel.

Ves tisti dan je bil Toribio izredno razburjen. Naravno: štiri konjake, ko vendar ni nikoli spil več kot enega.

Tisto noč je razmišljal sam o sebi in spoznal, kako budalasto se je vedel. »Moram se obvladovati!«

Naslednji dan je prišel v kavarno. Tam je sedel Rafael. Toda zdaj pri svoji mizi! Toribio je šel proti njemu. Oni je mislil: »Blaznež je spet tu!«

Toribio je podal tisoč pojasnil, prosil Rafaela za oproščenje in ga končno povabil k sebi. Od tedaj naprej sta postala dobra prijatelja, skoro intimna prijatelja. Toribio je pripovedoval Rafaelu o Campomanesu.

Rafael je imel tako zlato srce in je bil tako simpatičen!

Ko je moral Toribio zopet odpotovati v svojo vas, ga je slovo od Rafaela užalostilo.

Prispel je v svojo vas, in prvi človek, ki ga je srečal, je bil Campomanes. Toda kako čudno! Ni čutil niti iskrice sovraštva proti njemu, skoro simpatičen mu je bil. »Nesrečen dečko je«, je pomislil.

Od tedaj je moral nemalo premišljevati o tem, kako se je moglo njegovo sovraštvo proti Campomanesu spremeniti v simpatijo.

Nekega dne je šel z enim svojih madridskih prijateljev na sprehod, ko sta srečala Campomanesa. Toribio mu ga je pokazal, in ta je dejal:

»Veš, komu je podoben?«

»Komu?«

»Rafaelu.«

Resnično, tako je bilo! Tega do tedaj ni opazil. To se pravi, da je seveda opazil, toda ni se tega zavedal.

In bilo je pojasnjeno njegovo sovraštvo napram Rafaelu in jasno je tudi bilo, zakaj je izginilo njegovo sovraštvo do Campomanesa, ko se je spravil z Rafaelom. »Kako nenavadno«, si je dejal, »vrag naj razume pravi vzrok za sovraštvo in ljubezen! Človek je vendar najsmešnejše bitje na svetu!«

Res je, človeška duša ima čudovite gube.

(Iz španščine prevel —i—.)

Smrtna nesreča na cesti

S ponesrečenim izumrl stoletja stari rod

Litija, 15. junija.

Danes opoldne se je na cesti med Litijo in Hotičem zgodila smrtna nesreča. Hotiška gostilničarka Frančiška Pavliha se je z enovprežnim vozičkom, na katerem je bilo naloženega okroglo 200 kg v Litiji nakupljenega blaga, vračala domov v Hotič pri Litiji. V Litiji je prisedel k njej na voz mladi, komaj 19 let stari posestnik Josip Nemec, ki je po smrti svojih staršev prevzel kot gospodar velik kmečki grunt na Globodolem pri Vačah.

Na zadnjem ovinku od Zgornjega loga proti Hotiču, kjer je cesta precej strma in nevarna, se je splašil konj, ker ga je udarila vaga po zadnji nogi. Voz se je prevrnil in Jože Nemec je padel z voza tako nesrečno, da je z vso silo priletel ob rob hrastovega stebra v cestni ograji, ter si razbil lobanjo. Bil je takoj mrtev. Gostilničarko Pavlihovo pa je vleklo pod vozom, s katerim je dirjal zdivjani konj, še kakih pet korakov dalje. Nanjo se je prevrnilo vse, kakih 200 kg težko blago. Zadobila je težke poškodbe. Vsa nesreča se je zgodila ravno opoldne.

Posebna tragika te težke nesreče pa je v tem, da je smrtno ponesrečeni Jože Nemec bil zadnji gospodar svojega rodu na veliki kmetiji globodolski. Z njim je izumrl njegov rod, ki je več stoletij gospodaril na Globodolu. Ponesrečni je bil mladenič mirnega in tihega značaja ter splošno priljubljen fant. Pripeljali so ga v mrtvašnico na Vače, kjer ga bodo v ponedeljek pokopali.

Na lice nesreče je dospela sodna komisija s sodnikom dr. Novakom in orožništvom z Vač.

Beda si gradi dom

Ljubljana, 15. junija.

Velika gramozna jama ob Vodovodni cesti je te dni pozorišče živahnega »stavbnega« gibanja. Ob robu jame postajajo mimoidoči pasanti in kritično presojajo gradnjo najnovejše stanovanjske kolonije, ki raste v tem delu predmestja. 17 družin, ki jim je bilo odpovedano stanovanje v barakah milarne v Šiški, z mrzlično naglico sedaj ustvarja primitivno zavetje za 74 ljudi. »Na lastne stroške«, je rekla mestna občina. »Največ, kar vam more nuditi mestna uprava, je svet, kjer si postavite, kakor najbolje morete, zasilna prebivališča.« In sedaj grade, na lastne stroške si postavlja 17 bednih delavskih družin svoj novi, borni dom.

17 družin, 17 barak. Pogled na to nakopičeno revščino je pretresljiv. Posamezne družine so zasedle s količki omejene prostore, navlekle tja »pohištvo« in ga zavarovale s počrnelimi deskami in pol trhlimi tramovi. Ta »stavbni materijal« so deloma pripeljali s seboj iz Šiške, deloma pa so si ga v naglici poskrbeli. Izmed pestre navlake umazanih, zakrpanih odej, slamnic, preprostih, pol polomljenih postelj, ki jedva ustrezajo temu pojmu, mole negnjene, črne cevi štedilnikov, iz katerih se vije plavkast dim. Okoli štedilnikov ženske, zagorelih potnih obrazov, trudnih oči, naveličanih kretenj. Malo govore, zamišljene so v svojo grenko usodo in Bog ve, s koliko skrbjo in bridkostjo gledajo v bodočnost. Nekoliko življenja podeljujo tej žalostni sliki skuštrani, slabo oblečeni otroci, ki se potikajo med navlako, kriče, skačejo in so brezskrbno zaposleni s svojo mladostjo, ki išče radosti in jo hoče tudi od — bede. Kaj jim mar, otrokom! Starši so tu, da nosijo breme skrbi. A kaj je skrb, zato je sedaj še prezgodaj zvedeti. Prišlo bo itak prekmalu, da bodo morali prevzeti dediščino svojih roditeljev.

Prišel je odnekod delavec, mož srednjih let, neobrit, molčeč. S težkimi koraki je zavil k napol dogotovljeni baraki in se sklonil nad nizki »vhod«. Skozi zevajoče špranje se je videlo, kako se je med deskami v lesenem šotoru zganila ženska. V naročju ji je zajokal dojenček. Žena je stopila izmed sajastih desk na svetlo in šla, da bi možu pripravila večerjo. Na štedilniku, ki je stal na prostem pred »stanovanjem«, je vrela v plavi posodi umazano-rujava tekočina. In delavec je sedel na razbit zaboj, segel po beli pekovski štruci, razlomil kruh z okornimi rokami ter večerjal. Ko je použil skromno večerjo, je vstal ter z velikimi koraki obšel svoje »posestvo« in bodoči dom. Nato je pljunil v roke, prijel kramp in jel kopati temelj. Čez dan ne utegne, ker opravlja delo tam, kjer mu režejo kruh. Zase mora delati zvečer, po delu, sedaj, ko je sila, tudi ob luninem svitu.

Na svoje stroške, kakor kdo najbolje more in zna...

Na vzhodnem koncu jame v levem kotu stoji nova, bela baraka. Dva mlada človeka, moški in ženska sta hodila noter in ven ter se živahno pogovarjala, kaj bi kazalo še ukreniti, da bi bil dom kar najudobnejši.

»Koliko vas bo stala »vila«?« sem povprašal moža.

»Precej, vendar dosti manj, kot če bi bil moral najeti tesarja in kupiti les v mestu. Z Dolenjskega sem dobil deske in tramovje, domači so mi pomagali, a postavil sem jo sam,« je s ponosom pripovedoval.

»In kuhinja, kje bo ta? Boste kuhali v stanovanju?«

»Baš govoriva z ženo o tem. Pravim, da bi postavil štedilnik posebej. Barako bo treba podaljšati. Ampak zaenkrat ne morem. Nimam denarja. Saj bom še te obroke, za katere sem dobil les, težko zmagoval.«

»Ali nameravate stalno tu prebivati.«

»Vsekakor tako dolgo, dokler ne dobim stanovanja, ki bo odgovarjalo mojim potrebam in ki ga bom mogel s svojim zaslužkom plačevati. Tukaj bom vsaj v svojem in je to tudi nekaj vredno. Še vrtec bi si rad uredil, če bodo na magistratu dovolili.«

»Vse lepo. Toda zdi se mi, da ste barako prenizko postavili. Se ne bojite vode in vlage, ki bo škodila lesu?«

»Barako bom poznje dvignil in jo postavil na betonski temelj. Sedaj moram čakati, ker se čuje, da bodo morale stati vse barake v ravni vrsti in primerno oddaljene od roba jame.«

Na severni strani jame stoji velika, z opeko krita baraka, v kateri je pripravljenih 12 stanovanj z eno sobo. Zraven nje grade še eno tako. Glavni nedostatek teh sob je pomanjkljiva razsvetljava. Baraki sta last mestne občine. Enako bo občina postavila dvoje skupnih stranišč za prebivalce te naselbine. Po vodo morajo hoditi v sosednje barake ob Dunajski cesti. Higijenskih pogojev za zdravo bivanje v teh barakah zaenkrat absolutno ni. Da o takih okolnostih tudi moralno življenje teh ljudi močno trpi, ni treba posebej povdarjati. Pravcato razdejanje bede in nižine življenja.

Sprejem dijakov v škof. zavod sv. Stanislava

V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi, nravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih, krščanskih staršev, ki so dovršili z odličnim ali prav dobrim uspehom vsaj štirirazredno ljudsko šolo; zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovniškemu stanu.

Prošnje za sprejem se naslove na škofijski ordinariat v Ljubljani. Prošnji je priložiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Prosilci za v I. gimn. razred ne smejo biti v smislu šolskih predpisov mlajši kakor 10 in ne starejši kakor 13 let.

Starši ali njihovi namestniki naj prineso prošnje s prilogami osebno v zavod sv. Stanislava v času od 28. junija do 15. julija 1929. Z njimi naj se pridejo obenem predstavit njihovi sinovi, za katerih sprejem prosijo. Letno plačilo se določa z ozirom na šolsko izpričevalo in premoženjske razmere prosilca, oziroma njegovih staršev. Podrobna pojasnila glede plače, obleke, knjig itd. dobe stranke o priliki zglasitve v zavodu.

V drugi razred in nadaljnje razrede se sprejemajo samo nravno dobri dijaki z dobrimi izpričevali, pod nobenim pogojem pa ne repetentje. Čas priglašanja za nadaljnje razrede traja tudi od 28. junija do 15. julija.

Vodstvo škof. zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano, dne 12. junija 1929.

Toča - vihar - povodnji

Sevnica, 14. junija.

V nedeljo 9. junija 1929 ob sedmih zvečer je naenkrat nastala grozna nevihta. Bliski, grmenje, strele; zdelo se je, da je sodni dan tu. Potem je začela toča sipati kar brez dežja in to debela bolj kot so najdebelejši orehi, robata in je klestila nad 30 minut neprenehoma in to tako, da je pokončala z eno besedo povedano vse, kar je dosegla. V teh minutah postala je vsa okolica opustošena in razdejana. Nato se je še oblak utrgal, tako da je nam iz vinogradov pol metra na globoko vzelo rodovitne zemlje in jo odneslo po travnikih. Postali smo na mah vsi skupaj berači.

Niti en klas žita ne bo spravila vsa okolica, vinogradi so uničeni za več let popolnoma, sadno drevje je popolnoma golo — okleščeno.

Kdor bo nam zdaj v tej grozni nesreči pomagal, ostane nam in našim potomcem za vedno v spominu, ker naši siromašni kraji še niso doživeli vsaj slične grozne nesreče. Posebno prosimo mali posestniki-kočarji, da ne bomo prezrti, akoravno nam ni toliko vzelo kot velikim posestnikom, ker toliko nimamo, a vzelo je nam vse — živeti pa tudi moramo ali vsaj radi bi še živeli.

Metlika, 14. junija.

Neurja in viharji se ne pojavljajo samo pri nas. Letošnje leto je prava pravcata izjema drugih let. Škode je povsod zelo mnogo, a morda jo bo v naši lepi Belokrajini le še največ, ker je toča uničila mnogo vinskega pridelka. Česar pa ni še toča uničila, je pa uničil hud vihar in naliv preteklo nedeljo. Nebo se je naenkrat prevleklo s temnimi in črnimi oblaki, začelo je hitro grmeti in se bliskati. Naenkrat strašna ploha. Prišla je okrog pol devetih zvečer od Gorjancev, začenši z Žumberku pa do Podzemlja in morda še dalje. Voda je tako hitro narasla, da je vse vzela s seboj, kar se ji je zoperstavilo. Celo tri mline, ki so bili postavljeni ob Sušici (vodi, ki teče samo ob deževju), je popolnoma porušila, da ni nobenega sledu več o njih. Tudi nekaj človeških žrtev je zahtevalo vodovje, ki je tako drvelo. Koliko je pa polja uničenega! Cele njive krompirja, koruze in druge posetve je izginilo v valovih takega hudournika. Travniki so pa posuti s peskom in prevlečeni s plastjo obdelane zemlje.

Gornja Radgona, 14. junija.

V četrtek zvečer, dne 13. junija okrog 6 so se naenkrat pojavili črni oblaki, vmes pa je močno grmelo in se bliskalo Vedeli smo, da takšna nevihta ne pomeni nič dobrega. In res: kar na enkrat se je vzula ploha s tako gosto točo, da je v 10 minutah pokrila vso zemljo v višini 5 cm.

Potoki so se spremenili v hudournike, ponekod so poplavili travnike in stranska pota. Ko smo šli domov, smo se morali sezuti, ter jo bosi mahniti čez potok. Voda je segala že čez kolena, bili smo v nevarnosti, da nas hudournik kar seboj ne vzame, ker je voda hitro naraščala. Čez par minut se tod sploh ni dalo več čez priti.

Najbolj prizadeti okraj je pač občina Police. Ponekod je dobesedno vse uničeno, kakor že skoraj dozoreli ribs in ječmen. Žito in pšenica sta popolnoma v zemljo zbiti, da izgleda, kot bi bilo splanirano. Največ škode pa bodo utrpeli pač naši vinogradniki. Vprašal sem moža: »Ali bo zelo hudo, očka?« S povešeno glavo tarna okrog vogla: »Slabo je, slabo. Kar mi ni vzela huda zima, mi je pa zbila toča. Kaj bo, kaj bo? Davki so veliki, a pridelki majhni. Lakota bo, lakota!« Potolažil sem starčka, i saj se še pomore kaj! »Za letos sem že obral,« tarna naprej. Škoda, po toči prizadeta se ceni v vinogradih ponekod nad 60 odstotkov. Pomoč je res nujno potrebna.

Središče ob Dravi, 13. junija.

Po soparnem dnevu so se začeli zbirati na zahodni strani temni oblaki. Okrog 7 je prišlo neurje. Med bliskom in gromom se je vsula ploha. Utrgal se je oblak. Vsak je s strahom pričakoval toče, katere pa, hvala Bogu, ni bilo. Prej tako lepo pokonci stoječe žito, je sedaj vse poleglo in težko, da bi spet vstalo. Neurje je trajalo dobre pol ure.

Kako so lovili in ujeli vlomilca

Sv. Miklavž pri Ormožu, 14. junija.

Na tem mestu smo poročali o strahu, ki je vladal nekaj časa sem v vsej okolici radi številnih drznih vlomov in tatvin. Naposled se je okolica rešila strahu. Orožništvu se je namreč posrečilo ujeti nevarnega ptiča in ga odpremiti v zapore. Vaš dopisnik je dobil o vlomilcu zanimive podatke.

Bilo je težko ujeti zvitega ptiča. Cele dneve in noči so orožniki prečuli pod milim nebom. Neštetokrat so preiskali vse gozdove in prežali na krajih, ki so se zdeli nekoliko sumljivi. Vse je bilo brezuspešno. Štiri patrole so se podale na delo. Naposled so zasledili vlomilčevo skrivališče. Njega niso našli tam, pač pa so ga videli enkrat za streljaj pred seboj. G. komandant je zakričal nad njim, a v trenutku je izginil ko da ga je zemlja požrla. Skrivališče je bilo narejeno iz vej in sicer tako spretno, da ga je bilo mogoče najti samo po skrbnem iskanju. V skrivališču je imel tat mehko ležišče, v zemljo izdolbeno ognjišče in vse priprave, ki so potrebne za kuhanje in prehrano. Tik skrivališča je ribnik. V vodi so našli šunko, piskre, steklenice in druge ropotije. Vse je pričalo, da se je ptič dobro gostil.

Zanimivo je, kako so ga naposled ujeli. Dva orožnika sta prežala blizu skrivališča celo noč. Ptič se ni prikazal. Zjutraj sta se vrnila domov. Kmalu prihiti na postajo neko dekle in sporoči, da Zorjan spi v bližnjem gozdu. Orožniki so se takoj odpravili na lov. Ko so prišli na lice mesta, je bil Zorjan že zvezan. Slučajno so šli mimo njega neki možje, ki so ga spoznali, napadli in zvezali.

Odpremili so ga v ormoški zapor. V začetku ni hotel ničesar priznati. Ko pa so ga nekoliko bolj trdo prijeli, je nekatere čine priznal. Dosedaj je odkritih sedemnajst tatvin, izvršil pa jih je gotovo, še več. Je to izgubljen človek. Krog dvajsetkrat je bil že kaznovan in je v zaporih presedel 27 let...

Okolica se je rešila strahu. Vprašanje je samo, ali ni imel tovarišev, kar bo pokazala bodočnost.

Osebne vesti

★ **Promocija.** Dne 14. t. m. je promovirala z odličnim uspehom na dunajski univerzi za doktorico filozofije gdč. Helga Kočevar-Kondenheim, edina vnukinja blagopokojnega g. gimn. ravnatelja Fr. Wiesthalerja. Iskreno čestitamo.

★ **Iz železniške službe:** *Premeščeni so* uradniki II. kategorije, 3. skupine: Grafenauer Ciril, postajni blagajnik, Pragersko na Rakek; Zupanc Miloš, šef postaje Planine na Pragersko; Petrič Emanuel, prometni uradnik, Rakek za šefa postaje Planina; 5. skupine: Sever Friderik, prometni uradnik, Kotoriba v Lesce-Bled; Medvešček Vladimir, prometni uradnik, Lesce-Bled v Kotoribo; uradnik III. kategorije, 3. skupine: Čop Ludvik, dodeljen nadzorniku proge Kranj, prog. sekc. Jesenice k vzdrževanju proge Jesenice iste sekcije. — *Upokojeni so* ukazni uradniki III. kategorije, 1. skupine: Lorger Simon, nadsprevodnik, Maribor gl. kol.; Potrato Aleksander, komercijelni uradnik, Celje; Lipovšek Karel, nadsprevodnik, Ljubljana gl. kol.; Lužer Franc, vlakovni preglednik ,prometno-komerc. oddelek direkcije; Rojak Anton, nadsprevodnik, Maribor gl. kol.; Radej Franc, komerc. uradnik, Maribor gl. kol.; Burger Franc, strojevodja, kurilnica Ljubljana 1 gl. kol.; Omelko Anton, strojevodja, kurilnica Maribor; Škerjanec Ivan, admin. uradnik, gradb. oddelek direkcije; Dežman Franjo, nadsprevodnik, Ljubljana gl. kol.; Jernejčič Franc, nadsprevodnik, Ljubljana gl. k.; Strehovec Ivan, premik. nadziratelj, Ljubljana gor. kol.; Stresen Ivan, strojevodja, kurilnica Ljubljana II gor. kol. — *Namešćeni* so za zvaničnike II. kategorije, 1. skupine: Geiger Valentin, sprevodnik tovor. vl., Maribor gl. kol.; Rojko Franc, premikač, Maribor gl. kol.; Habjan Andrej, premikač, Ljubljana gl. kol.; Peršoh Franc, sprevodnik tovor. vl., Maribor gl. kol.; Prihavec Leon, sprevodnik tovor. vl., Maribor gl. kol.; Krajnc Mihael, kretnik, Tezno; Lorber Janez, premikač, Maribor gl. kol.; Šlibar Janez, vozovni zapisovalec, Ljubljana gl. kol.; Rumpl Frančišek, sprevodnik tovor. vl., Maribor gl. kol.; Pikš Janez, sprevodnik tovor. vl., Maribor gl. kol.; Vodenav Janez, kretnik, Zidani most; Amon Anton, nakladnik, Maribor gl. k.; Pezdišek Franc, premikač, Maribor gl. kol.; Kreč Karel, sprevodnik tovor. vl., Ljubljana gl. kol.; Zupan Ivan, vozovni zapisovalec, Zidani most; Kroneker Ignacij, sprevodnik tovor vl., Maribor gl. kol.; Kebrič Franc, vozovni zapisovalec, Maribor gl. kol.; Koren Jožef, sprevodnik tovor. vl., Maribor gl. kol.; Tušek Stanislav, sklad. skupinovodja, Maribor gl. kol.; Vetter Rudolf, vozovni zapisovalec, Ljubljana gl. kol.; Polak Jožef, brzojavec, Tezno.

Ostale vesti

★ **Orlovski zlet v Prago. Vse one, ki so se priglasili za zlet v Prago, a niso doslej poravnali še celotnega prispevka, vabimo tem potom, da poravnajo dolžne zneske najkasneje do 18. junija t. l. — Pripravljalni odbor.**

★ **Amerikanci v stari domovini.** Včeraj zjutraj je došlo zopet preko 60 Jugoslovanov na posete iz Amerike v staro domovino. Na ljubljanskem kolodvoru je izstopilo 22 Slovencev. Naši rojaki so se pripeljali z Cunardovim brzoparnikom »Berengaria« preko Cherbourga ter jih je spremljal naš znani rojak g. Mihajlović iz Clevelanda. Našim rojakom želimo mnogo zabave in temeljitega oddiha.

★ **Goreč dušni pastir** tam doli v dalmatinskih gorah ob črnogorski meji se s svojimi župljani že več let nahaja v hudi materijalni bedi. Zato nikakor ne more popraviti slabe župne cerkve in po zadnji vojni razrušenega župnišča. Že dolgo mora stanovati daleč od cerkve v revnem stanovanju, kjer mu najpotrebnejšega manjka. Z božjo pomočjo zaupa v dobra in požrtvovalna slovenska srca; zlasti se obrača na one, ki ga poznajo. Za vse dobrotnike bo prosil božjega blagoslova. Uprava »Slovenca« pozna tega gospoda, ki res apostolsko deluje v katoliški diaspori; zato ga vsem toplo priporoča in zanj darove sprejema.

★ **Nova avtobusna proga.** Agilno podjetje Pečnikar si je te dni nabavilo lep, nov omnibus, z 20 sedeži, s katerim je včeraj otvoril novo avtobusno progo Ljubljana—Grosuplje—Ponova vas. Avto vozi trikrat dnevno v obe smeri ter se bo natančni vozni red še določil. Enosmerna vožnja stane do Grosuplja 10 Din, do Ponove vasi 15 Din. Kakor smo informirani, bo podjetje Pečnikar v kratkem otvorilo tudi avto promet z Velikimi Laščami na Dolenjskem.

★ **Na Tehniški srednji šoli v Ljubljani** se vrši vpisovanje na vseh oddelkih zavoda šele od 2. do 5. septembra. Oddelki zavoda so: trije odseki tehniške srednje šole (arhitektonsko-gradbeni odsek in elektrotehniški odsek), štiri delovodske šole (gradbena rokodelska šola, strojna, elektrotehniška, mizarska in strugarska delovodska šola) in štiri strokovno-obrtne šole (kiparska, rezbarska, keramiška, košarska in ženska obrtna šola). Za vse navedene šole daje interesentom vsa potrebna posojila direktor Tehniške srednje šole v Ljubljani.

★ **Vpisovanje v I. letnik na drž. moškem učiteljišču v Mariboru.** Na drž. moškem učiteljišču v Mariboru bo vpisovanje v I. letnik za šolsko leto 1929-30 v ponedeljek dne 1. julija od 8—10 dop. Vpisovalo se bo samo odlične, prav dobre in dobre absolvente meščanskih šol, ki imajo dober posluh, so popolnoma zdravi ter imajo v slovenščini, zemljepisu, zgodovini, računstvu, fiziki in kemiji vsaj red »dobro«. Vpisovale se bo tedaj tudi dobre absolvente nižje gimnazije ali realke. V slučaju, da s temi ne bo doseženo število 40, se bo sprejemalo v začetku šolskega leta 1929-30 2. septembra tudi nekaj takih zdravih absolventov meščanskih šol z dobrim posluhom, ki imajo iz enega ali drugega izmed zgoraj navedenih predmetov red zadostno. Ti seveda morajo delati sprejemni izpit. Sprejemni izpiti bodo po potrebi samo 2. septembra od 10 dalje. Vse drugo je razvidno na črni deski na drž. moškem učiteljišču. — Ravnateljstva meščanskih šol naj blagovolijo na to učence opozoriti pri završenem izpitu za meščanske šole, da ne bodo imeli nepotrebnih potov in stroškov.

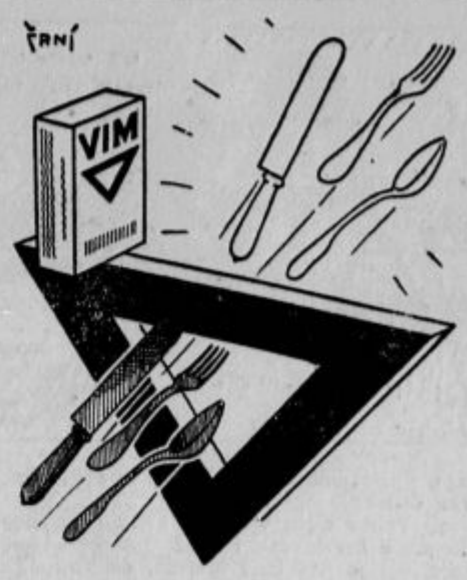

VIM
SNAŽI VSE V HIŠI

★ **Meščanska šola v Ribnici.** Pričetek privatnih izpitov na tej meščanski šoli je v sredo dne 19. t. m. ob 8 dopoldne. — Ravnateljstvo.

★ **Kongres Zveze treznosti v Sarajevu.** Dne 5., 6. in 7. julija se bo vršil v Sarajevu kongres Zveze treznosti in trezne mladine. Ako se hočejo iz Slovenije udeležiti kongresa v Sarajevu učenci (učenke) srednjih šol, naj se obrnejo pismeno na Pavlič Alojza, profesorja v Murski Soboti. Za kongresiste učence je dovoljena 75 odstotkov znižana vozna tarifa in stane iz Ljubljane 109 Din, prehrana, znak, stanovanje pa 100 Din. Iz Ljubljane in Zidanega mosta odpotujemo že 3. julija z večernim potniškim vlakom.

★ **Otvoritev kopališča v Retečah** se bo vršila dne 16. t. m. po prihodu kopalnega vlaka. Na novo preurejeno kopališče s kabinami za 200 oseb in solnčnimi kopelji bo vsekakor nudilo kopalcem veliko udobnosti, zlasti, ker bo ob otvoritvi koncertirala godba in je tudi za želodec vse preskrbljeno. Na ražnju pečen janec, mrzla jedila za vse, tudi za vegetarijance, sveže pivo, dobra vinska kaplja in tudi vse vrste brezalkoholnih pijač bo na razpolago. Vse ljubitelje proste narave vabimo, da se otvoritve kopališča udeleže.

★ **Most čez Savo v Soteski** na oblastni cesti Bled—Bohinj je bil po izvršeni popravi danes zopet izročen prometu.

★ **Slovenski javnosti!** Društvo slušateljev juridične fakultete v Ljubljani se je obrnilo nedavno s prošnjo na cenjeno občinstvo, da prispeva po možnosti v ekskurzijski fond za poučno potovanje v Češkoslovaško. Ker je čas ekskurzije že blizu, se društvo ponovno obrača na vse one, ki so prošnje prejeli, da priskočijo na pomoč in s tem omogočijo ekskurzijo. Do sedaj so darovali v fond sledeči gg.: v s. sv. J. Antloga 50 Din, dr. D. Žvokelj 50 Din, dr. Fr. Grivec 20 Din, A. Kolšek 30 Din, dr. A. Strasse 50 Din, univ. prof. dr. A. Ogris 50 Din, dr. A. Poznik 10 Din, dr. J. Zdolšek 100 Din, dr. F. K. Lukman 40 Din, J. Kogej 25 Din, dr. J. Adlešič 50 Din, V. Poznik 50 Din, dr. M. Jenko 100 Din, H. Požun 100 Din, dr. J. Zore 20 Din, St. Premrl 20 Din, dr. A. Ušeničnik 50 Din, dr. I. Gosak 30 Din, dr. R. Jesenko 50 Din, A. Kraigher 50 Din, dr. A. Stojičević 30 Din, dr. A. Mulej 25 Din, dr. V. Foerster 30 Din, dr. I. Sajovic 50 Din, dr. A. Snoj 50 Din, dr. Gj. Tasić 50 Din, dr. Ahazhizh 50 Din, dr. St. Lapajne 50 Din, J. Vimpolšek 50 Din, I. Groznik 30 Din, M. Tominec 10 Din, dr. F. Eller 100 Din, dr. J. Doljan, dr. E. Eberl po 20 Din, dr. R. Schmidt 100 Din, ing. J. Foerster 100 Din, Alojz Goričar i dr. 100 Din, ing. H. Jeschounig 50 Din, I. Hochmüller 10 Din, J. Javornik 100 Din, dr. A. Bilimović 50 Din.

★ **Vreme.** V Ljubljani je bilo zjutraj mirno in jasno. Temperatura 25° C, barometer 763.3 Tekom popoldneva se je pooblačilo. Imeli smo dve krotki plohi. — V Belgradu je v petek popoldne padala toča med dežjem, ki ga je padlo 7 mm. Najvišja temperatura je bila v Splitu (32° C), najnižja v Mariboru (24° C).

*

★ **Perutninarstvo.** Sestavil A. Slivnik. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 40 Din, v platno 60 Din. Strani 174. — Pisatelj nam v lahko umljivi besedi opisuje, kako vzgajajmo perutnino, da se perutninarstvo povzpne do večje dobičkanosnosti tudi po naših krajih. Knjigi se vidi, da je sestavljena z veliko marljivostjo po raznih virih in bogatih izkušnjah pisateljevih.

☆ **Stanko Vurnikov Uvod v glasbo** je odlično znanstveno delo in potrebno ne samo glasbenikom, ampak je radi splošnih pogledov na umetnost, ki jih odkriva, koristno vsakomur, ki ga zanimajo današnja duhovna in oblikovna vprašanja. Dragoceno delo, ki stane vezano samo 34 Din, broširano pa 28 Din, naročite pri Novi založbi v Ljubljani, ki ga je založila.

★ **Še je čas,** da si naročite ilustrirano mesečno revijo »Ilustracijo«, ki se je v kratkem času svojega polletnega obstoja priljubila pri vseh, ki so jo vsaj enkrat imeli priliko čitati. Naročite takoj in prejeli boste še vse letošnje številke! Celoletna naročnina 100 Din, polletna 55 Din, posamezne številke po 10 Din v vseh knjigarnah in trafikah. Uprava »Ilustracije«, Ljubljana, Kopitarjeva 6-II.

★ **Pri revmi v glavi, ledjih in plečih,** živčnih boleznih, bolečinah v boku, trganju v križu se z velikim pridom vporablja naravna »Franz-Josef« grenčica za dnevno čiščenje prebavnega kanala. Vseučiliške klinike dokazujejo, da je »**Franz Josef**«-**voda**, posebno v srednji in starejši življenski dobi, izborno čistilo za želodec in črevo. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

★ **Sanoform** — za dame v vseh lekarnah in drogerijah! Proizvajalec: »Chemotechna« družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

★ »**Schulz Universal**« **tehtnica** privabi trgovcu, obrtniku in mesarju novih strank, zato je rentabilna. Zahtevajte brezobvezno ponudbo ali poset zastopnika. **Jugo Schulz d. z o. z. Ljubljana.**

★ **Primarij dr. Minař** se je vrnil z studijskega potovanja in zopet ordinira.

★ **Dr. Krekova gospodinjska šola v Zg. Šiški pri Ljubljani,** prične novo šolsko leto 1. oktobra t. l. Pouk traja do 30. junija 1930. Sprejemajo se notranje gojenke, ki plačajo za vso oskrbo 1000 Din mesečno; izjemoma se sprejmejo tudi zunanje, ki plačajo 650 Din mesečno. Prospekti na raz-

Od solnca zagorelo zdravo kožo hočete imeti! Zato nadrgnite svoje telo z

NIVEA-CREME

In nato ven v naravo, zrak in solnce.

Nivea-Crema pospešuje zagorelost potom solnčnih žarkov in zmanjšuje nevarnost bolestnih solnčnih opeklin. Ali **suho** mora biti Vaše telo. Ne smete je nikdar **mokrega** izpostaviti solnčnim žarkom. In zmeraj **preje** nadrgniti.

Samo Nivea-Crema vsebuje za nego kože potrebni eucerit in v tem tiči njen učinek.

Doze po Din 3'—, 5'—, 10 — in 22.—. Tube iz čistega kositra po Din 9'— in 14'—.

polago. Vpisovanje se vrši 22., 23. in 24. junija. — Šolske sestre.

★ **Velika sreča v loteriji** ni nikak monopol; srečo more imeti vsak igralec državne razredne loterije, ker je ista tako urejena, da brezpogojno zadene vsaka druga srečka. Vsekako je velika prednost, da si človek nabavi srečko pri zanesnjivo solidni kolekturi in zato opozarjamo vse cenjene čitatelje na današnjo zelo primerno prilogo znane stare glavne kolekture državne razredne loterije Bančno komanditno društvo A. Rein & drug v Zagrebu. Najboljši dokaz solidnega poslovanja te kolekture je dejstvo, da so tisoči in tisoči naročnikov v vseh delih države ostali tej zvesti skozi toliko let.

★ **Umetnost v gospodinjstvu,** brez tuje pomoči in brez velikega napora doseči blesteče belo perilo, pogodi vsaka gospodinja, katera se poslužuje samodelujočega, popolnoma neškodljivega pralnega sredstva »Persil«. Že z enkratnim kuhanjem v raztopini Persila postane perilo blesteče belo in sveže dehteče, ravno tako kakor bi viselo ves dan na solncu in svežem zraku.

★ **Naznanilo!** Pisarna Podpornega društva slepih v Ljubljani se je preselila v **Ključavničarsko ulico št. 3, II. nadstropje.** Vhod Mestni trg 22 ali Cankarjevo nabrežje 13. Podpirajte zlasti sedaj najbednejše slepe.

★ **Poročni prstani.** F. Čuden, Prešernova 1.

★ **Snažnost je važen faktor kulture.** Že mnogo stoletij je dokazano dejstvo, da ni beljenje perila, ki nas obvaruje med mnogimi nalezljivimi boleznimi in zagotovi dolgo rabo našega perila, ampak temeljito pranje s prvovrstnim milom brez kemičnih primesi. Albus milo je že mnogo desetletij nespremenjeno dobro. Zato opozarjamo cenj. čitatelje na oglase tvrdke Albus v našem listu.

★ **Znani vojvodinski psychografolog Winterry** je v Ljubljani in sprejema publiko v hotelu »Slon«. Analiza rokopisa, prognoza preteklosti, sedanjosti in prihodnjosti.

★ **Priznano desinfekcijsko** in toaletno sredstvo Sanoform imajo stalno v zalogi vse lekarne in drogerije.

★ **Bolničarska podoficirska šola v Nišu** sprejme 1. oktobra letos 80 gojencev. Rok prijave do 15. septembra. Pogoji za sprejem kakor tudi drugo, se izve pri vsaki vojaški oblasti in pri občinskih uradih.

★ **Natečaj.** »Konjička podoficirska šola v Nišu sprejme 1. oktobra 1929 večje število gojencev iz civila in vojske. Na sprejem v to šolo imajo pravico mladeniči od 17. do završenega 21. leta starosti. Pogoje za sprejem, kako se spričevala zahtevajo in lepe izglede za bodočnost, kakor tudi vse potrebne informacije dobe kandidati pri svojih občinah, žandarmerijskih postajah, pri vojnih okrugih in pri šoli sami.«

★ **Najfinejše čajno maslo** iz pasterizirane smetane dobite v trgovini Ivan Pestotnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

★ *PRI SLABOKRVNOSTI ali po prestani TEŽKI BOLEZNI, uživajte samo Chinoferin. — Dobi se v vsaki lekarni.*

★ *OPOZARJAMO na oglas Spodnještajerske Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega lista.*

Val vročine je tu, kuhanje na premogu je muka

S plinom skuhate, spečete

hitrejše in okusnejše, kuhinja ostane hladna. Nudimo Vam

kuhalne naprave

v vseh cenah na 12 mesečnih obrokov,

dokler sedanja zaloga traja.

Da se prepričate, pridite na

POSKUSNO KUHANJE

dne 18. in 19. t. m. ob 1/2 4 uri v MLADIKO.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Dnevno in nočno službo bosta opravljali: 1. Sušnikova lekarna na Marijinem trgu in 2. Kuraltova lekarna na Gosposvetski cesti. — V noči na torek: Ramor na Miklošičevi cesti in Trnkoczy na Mestnem trgu.

*

⊙ **Pogreb pokoj. gospoda Rafaela Žvoklja,** posestnika iz Vrhpolja pri Vipavi se vrši danes iz Stare poti št. 2 ob 11 in ne ob pol 11 kakor je bilo včeraj javljeno.

⊙ **Zaključni dan prireditev ob 10 letnem jubileju slovenske univerze.** Danes se zaključijo visokošolski dnevi. Zmagovalec iz tekme akademske reprezentance Belgrad : Zagreb se pomeri še z Ljubljano. Začetek tekme točno ob 6 popoldne na igrišču SK Ilirije. Zvečer se vrši zaključna veselica v hotelu Tivoli. Veselica bo izraz družabnosti, ki jo goje akademiki napram javnosti. Zabava bo neprisiljena, zato toliko prisrčnejša.

⊙ **Svetoletne procesije** v stolni, frančiškanski in šentjakobski župniji bodo danes, v nedeljo 16. t. m. popoldne. Odhod procesije iz vsake župne cerkve imenovanih župnij ob treh popoldne. Udeležite se procesij v prav obilnem številu!

⊙ **Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja** je v šolskem letu 1928/29 oskrbovala s hrano opoldne vsak dan približno 350 gostov, zvečer pa nekaj malega manj. Dijakov, večinoma srednješolcev je bilo pri dijaških mizah v posebnem oddelku koncem šolskega leta 72. Draginja nekaterih živil, zlasti fižola in špeha, je bila v tekočem letu precej občutna, vendar so prispevki članov in darovi velikodušnih podpornikov kuhinji omogočili neovirano delo. Odbor se vsem darovateljem iskreno zahvaljuje. Dobrotljivi Bog pa jim dobro delo poplačaj z nebeškimi darovi in jim obudi mnogo posnemavcev. — Letni občni zbor bo imela dijaška in ljudska kuhinja v začetku novega šolskega leta meseca septembra. Dan se pravočasno naznani. — Odbor.

⊙ **Študentovska veselica v hotelu Tivoli.** Danes v nedeljo 16. t. m. ob 8 zvečer prirede akademiki veselico v hotelu Tivoli, kot zaključek proslav ob priliki 10 letnice univerze. Na prireditvi svira pomnoženi jazz Merkur. Vljudno vabimo cenjeno občinstvo, da se prireditve udeleži v velikem številu in se poraduje z mladino. Čisti donos je namenjen »Fondu siromašnih študentov«, ki ga ustanavljamo. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Cigan baron. V nedeljo dne 16. t. m. zvečer ob pol 20 se poje v ljubljanski operi izvrstna Straussova opereta Cigan baron v običajni zasedbi. Predstava se vrši na korist Udruženja gledaliških igralcev. Je izven abonmana in pri znižanih opernih cenah.

⊙ **Obrtno-šolske razstave.** Na Tehniški srednji šoli v Ljubljani bosta od dne 22. do 24. junija odprti dve razstavi ročnih, risarskih in slikarskih del učencev (učenk). Eno razstavo priredi (v dvorani I. nadstropje) Ženska obrtna šola za proslavo 40letnice svojega obstoja. Drugo razstavo (v veliki šolski dvorani) priredita Kiparska in rezbarska in Keramiška šola kot običajno šolsko razstavo. Razstava Ženske obrtne šole bo otvorjena v soboto, dne 22 junija ob 11 z nagovorom direktorja Tehniške srednje šole. Vse občinstvo, zlasti pa starši in sorodniki učencev (učenk) in vsi prijatelji strokovno-obrtnega šolstva se uljudno vabijo, da si ogledajo obe razstavi, ki bosta navedene dni odprti vsak dan od 9 do 12 in od 15 do 18. Vstopnine ni.

⊙ **I. skupina počitniške kolonije na Gorenjsko.** Žniderič Slavoj, Šubičeva ulica 3-I. Žniderič Savo, Šubičeva ulica 3-I. Bordon Dušan, Kosovska ulica, baraka. Lukman Bogo, Rožna dolina c. VII-13. Osterc Ludvik, 1. mestna hiša za Bežigradom. Tomažič Stanko, Holzapflova ulica 5. Jakulin Marjan, Resljeva cesta 3-I. Zupanc Milan, Krakovski nasip 20 Košir Stanko, Mestni magistrat. Petek Božo, Mestni magistrat. Čarman Stanko, Otroško zav. Prule. Primc Bojan, Otroško zav. Prule. Zevnik Milan, Otroško zav. Prule. Pezdirc Vladimir, Poljanska cesta 2. Logaja Franc, Jenkova ulica 10. Adamle Marjan, Stari trg 2-IV. Arzenšek Štefan, V. mestna hiša za Bežigradom. Pelc Mirko, Mestni magistrat. Ravnikar Karel, Rožna dolina c. IV-10. Ravnikar Bruno, Rožna dolina c. IV-10. Šušteršič Stojan, Ižanska cesta, baraka II., soba 12. Terhljan Radoslav, Rimska cesta 23. Vovko Marjan, Rimska cesta 23, Lampelj Franc, Otr. zav. sv. Florjan, Vene Alojzij, Otr. zav. sv. Florjan, Zupanec Ivan, Otr. zav. sv. Florjan. Kuret Dušan, Sredina 8-III. Stare Franc, Kette Murnova cesta 2. Čebulj Marjan, Frankopanska ul. 27. Gašperlin Rado, Rožna dolina c. XV-9. Jakopič Vladimir, Vilharjeva cesta, baraka obj. I. Potočnik Gabriel, Soteska 10. Potočnik Miha, Soteska 10. Trebše Črtomir, Švabičeva ul. 15, vrata 2. Žargi Silvo, Trnovski pristan 3. Lichtenegger Franc, Vodovodna cesta, železn. hiše. Klemenčič Edi, Japljeva ulica 4. Ulčar Stanko, Vodovodna cesta III-3. Kabaj Vladimir, IV. mest. hiša za Bežigradom. — Odhod v torek dne 2. julija točno ob osmih zjutraj. Zbirališče točno ob pol osmih zjutraj pred Mestnim domom. S seboj je prinesti poleg tega, kar imate na sebi še trojno perilo, dve brisači, en kos mila, kopalno obleko, eno obleko, plašč ali pelerino in močne čevlje; žlico, vilice, nož in pločevinasto skodelico. Ako bi bil kdo iz kateregakoli vzroka zadržan, mora to **nemudoma javiti mladinskemu uradu soba 43-II. Nakaznico je prinesti na dan odhoda s seboj.** Dne 1. julija ob štirih popoldne se morate v svrho zdravniškega nadpregleda javiti v Mestnem domu II. nadstropje Kdor se ne javi, ne bo sprejet v Kolonijo.

⊙ **Sobotni živilski trg** je bil en sam pomladanski vrt ;ves v znamenju zgodnjih sadežev, od češenj do rdečih jagod in črnih borovnic, različnih gob, jurčkov, pa tja do prvih marelic. Te zadnje pa so od sile drage: kar po 40 Din kilo. Borovnice so prodajali po 3 Din liter, češnje so se dobile že tudi po 6, po 8—10 Din pa že prav lepe. Cela fronta vzdolž semenišča in Jugoslovanske knjigarne je bila sploh založena le z rdečim in črnim drobnim blagom. Od sile je šlo teh stvari v denar, zlasti po rdečih jagodah so gospodinje rade segale. Tudi vseh vrst sočivja je bilo na preteg, dočim jaje ni ravno ostajalo kot zadnjo soboto.

⊙ **Permanentne legitimacije za sportno kopališče S. K. Ilirije.** Uprava sportnega kopališča S. K. Ilirije je sklenila izdati na številne želje nekaj permanentnih sezonskih legitimacij. Kabina za tri osebe velja za celo sezono 1500 Din, omarica za eno osebo 500 Din. Vsak abonent dobi svojo kabino ali omarico, ki se ne oddaja nikomur drugemu. Prijave sprejema g. Ivan Rihter v uradu Ljubljanskega velesejma. Prosimo, da se prijavi prilože fotografije abonentov. Sezijske kabine se oddajajo damam in gospodom skupno, če dokažejo ožje sorodstvo.

⊙ **Otvoritev sezije v kopališču »Kolezija«.** Danes, dne 16. t. m. se otvori staro priljubljeno kopališče v Koleziji, katero je starim in mladim Ljubljančanom zelo znano. To kopališče se je letos temeljito popravilo in uredilo. Tlakoval se je ves prostor okoli bazena, napravil se je bazenček, po katerem je edino mogoče priti iz solnčne kopeli do glavnega bazena, v tem pa se nahaja **vedno voda, da si tako vsak kopalec očisti noge.** Poleg tega bazenčka je v solnčni kopeli tudi nova prha. Tudi druge potrebne poprave so se izvršile, da bo tako bivanje v tem kopališču še prijetneje in družabnejše, kakor je bilo dosedaj. Pridite danes vsi prijatelji tega kopališča, da se o tem prepričate in se v filtrirani in primerno topli Gradaščici osvežite in si obudite stare in prijetne urce, katere smo skupaj prebili v tem kopališču.

⊙ **Kopališče v Mednem.** Z ozirom na časopisne vesti objavlja mestni magistrat, da se kopališče v Mednem radi nastalih zaprek ne bo moglo otvoriti v nedeljo 16. t. m. in se bo dan otvoritve pravočasno naznanil.

⊙ **Ubogi blaznež.** Kdor je včeraj imel kaj opravka na magistratu, je gotovo slišal strahovito razsajanje in tulenje, ki je prihajalo iz magistratnih zaporov. Seveda niso tam nikogar mučili, temveč so imeli notri zaprtega blaznega človeka. In ta blaznež je bil resnično revež. Pred meseci je bil že na Studencu. Žena je toliko moledovala zanj, češ, da je že pri pameti in kako je miren, naj ga vendar izpuste. Res je bil mož v umobolnici popolnoma miren, toda ko so ga izpustili, je pričel kazati vse znake blaznosti. Žena se je zopet zatekla k oblastem in prosila za žive in mrtve, naj jo rešijo blaznega moža. Toda kam z njim: umobolnica ga ne more sprejeti nazaj, ker ni niti ena postelja prosta. Bolnišnica tudi ne, še manj kak drug zavod. Tako je revež obvisel pri mestnem socialnem uradu. Toda kam z njim? Nikamor ga ni bilo mogoče spraviti, kot v mestne zapore. Tam čaka sedaj ubogi blaznež, tuli in joka, nihče pa ne ve, kam z njim. Pač žalostna slika iz našega premalenkostnega socialnega skrbstva!

⊙ **Motorno kolo je že našlo gospodarja.** Včerajšnji »Slovenec« je objavil dve notici, vsako od svojega poročevalca. V eni notici se popisuje žalost gospoda Božidarja Slepčeviča, ki so mu na Celovški cesti ukradli kolo, v drugi pa zadrego grajskega »hotelirja« g. Krašovca, ki ne ve, kam bi z motornim kolesom, ki so ga našli na Gradu. Vsakdo, kdor je obe notici čital, je vedel, da je g. Krašovec res našel motorno kolo g. Slepčeviča. G. Slepčevič je dobil svoj motocikel nazaj, napravil pa je novo neprevidnost. Od samega veselja nad izgubljenim in zopet najdenim kolesom je dal motorju poln izpuh in veselo zatrobil s hupo — stražnik ga je koj zapisal radi kaljenja nočnega miru.

⊙ **Čuden vlomilec.** Prav čuden dečko je bil oni neznani vlomilec, ki ga sedaj išče stražnica na Glincah. Ponoči si je dovolil neumno šalo in vdrl z vetrihom ali drugim orodjem kar v štiri gostilniške in trgovske lokale na Glincah, nikjer pa ni nič ukradel, dasi bi lahko. Je bil najbrže kak amater, ki uganja vlomilski sport iz ljubezni in ne radi dobička. Vsi drugi ljubljanski in okoliški vlomilci pa uganjajo namreč vlomilski šport bolj profesionalno, to je iz želje za dobičkom.

⊙ **Z motiko ga je kresnil.** Na neki stavbi na periferiji Ljubljane je prišlo pred dnevi med zidarji do večjega pretepa. Zidar Franc K. je v pretepu kresnil svojega tovariša Antona K. z motiko po roki in ga težje ranil. Anton se je najprej več dni zdravil pri zdravniku OUZD, potem pa, ko se je rana zacelila, svojega tovariša ovadil. Franc ne bo najbrže nič kaznovan, ker se je Anton prepozno spomnil na zdravniško spričevalo.

⊙ **»Mojstrovka je kriva!«** To je redni izgovor vsakega mesarskega poba, kadar ga dobe, da preveč muči živino. Jože P. je pripeljal na trg na majhen zapravljivček naloženih in zgnetenih pet telet. Sam mestni fizik g. dr. Rus se je zgražal nad to surovostjo in ukazal stražniku, naj fantu pove nekaj očetovskih o lepem ravnanju z živino. Fant pa se je odrezal: »Ah kaj, mojstrovka mi je ukazala tako, kar njo primite!« Mojstrovka pa je povedala, da ni vedela, koliko telet bo fant pripeljal. Policija bo najbrže gotovo vedela, komu naj pošlje kazenski nalog — teletom gotovo ne, ker bodo do tedaj že pojedena.

⊙ *KEMIČNO SNAŽENJE OBLEK. — ŠIMENC, Kolodvorska 8.*

Solnce daje vsem bitjem življenje, še rastline obrača o svoje liste k solncu tudi človeku je potrebno solnčenja. Najbolj koristno vpljivaje solnčni žarki na človeško telo ki je namazano z originalnim **Niggerol oljem ali kremo** (Patent št. 5922) za solnčenje in masažo. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Maribor

□ **Novi mestni poveljnik** generalštabni brigadni general g. Živko Stanisavljević je včeraj prevzel svoje funkcije. Ob nastopu želimo g. generalu, da bi se počutil med nami tako, kakor bivši mestni poveljnik general Dimitrij Spasić, ki je užival v vseh tukajšnjih krogih največji ugled in spoštovanje.

□ **Za naše nadaljevalno šolstvo.** Za bodoče voditelje kmetsko-nadaljevalnih šol se pripravlja poseben uvodni tečaj, ki se bo vršil v tukajšnji oblastni Vinarski in sadjarski šoli. Gospodinjski tečaj za učiteljice na gospodinjskih nadaljevalnih šolah pa se bo letos delil v tem smislu, da bo uvodni tečaj trajal dva tedna, strokovni tečaj pa bo trajal štiri tedne. Podrobnosti bomo v kratkem objavili. Gospodinjska tečaja se bosta vršila pri šolskih sestrah.

□ **Pojdi ter si oglej** v tukajšnjem Grajskem kinu grandiozni film »Volga, Volga . . .«, ki se predvaja še samo danes in sicer od pol 16 naprej. Zadnja predstava ob 21. Vsi, ki so videli ta veličastni film, ne morejo dovolj prehvaliti odlične režije ter edinstvene filmske tehnike.

□ **Nočno službo** ima tekoči teden Sirakova lekarna pri Angelu varhu na Aleksandrovi cesti.

□ **Cirilmetodijsko proslavo,** združeno s sprejemom ter zaobljubo novih članov, priredi v sredo, dne 19. t. m. ob 20 tukajšnja Akademska kongregacija. K proslavi se vabijo člani ter vabljeni gostje.

□ **Pevsko društvo »Maribor«.** Jutri ob 20 v pevski sobi obvezen sestanek za vse članstvo. Važna in nujna zadeva v razgovoru.

□ **Centralna lekarna** se snuje v tukajšnji javni bolnici; glede vodstva lekarne je že razpisano tozadevno mesto. Omenjena centralna lekarna je zamišljena kot zametek bodoče velike oblastne lekarne.

□ **Spominski sportni zbornik,** ki ga izda ob desetletnici svojega obstoja SK Maribor, izide tekom tega tedna. Omenjeni zbornik obsega približno 75 strani ter vsebuje okoli 30 člankov iz peresa raznih mariborskih sportnih delavcev. Poleg načelno-sportnih člankov obsega zbornik zlasti take prispevke, ki se odnašajo na razvoj SK Maribora na področju posameznih sportnih panog. Zbornik je uredil s spretno roko prof. Prezelj, ki je v zborniku napisal uvodno besedo.

□ **Gliha vkup . . .** V neki župi v Pobrežju sta se seznanila Franc K., otrok ceste, in Lojzika R., tica-selivka, ter skupno prenočevala. Pa je Lojzika imela v vidu nakano ter jo po Francinovem zatrjevanju tudi izvršila — ko se je Francl prebudil, je bila Lojzika odfrfotala, z njo vred tudi nekaj kovačev iz njegovega telovnika. Lojzika pa pravi, da je ona omenjene kovače s težkim delom »prislužila«. Morda lažeta oba.

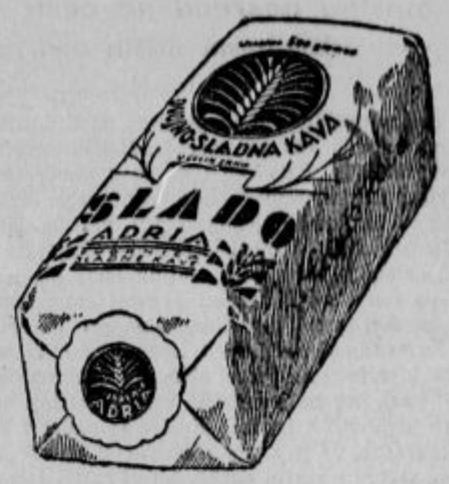

□ **Konsum plina v Mariboru** v poslednjem času zelo narašča. Zlasti velja to za novi koloniji, kjer se opaža zelo veliko povpraševanje po plinskih kuhalnikih. Razen tega pa se je v poslednjem času razširilo plinsko omrežje ter so se položile v koloniji nove plinovodne cevi. V kratkem se bo pričelo tudi obnavljati plinovodno omrežje v Stolni, Trubarjevi in Koroščevi ulici, nove plinovodne cevi pa se bodo napeljale ob Motherjevi ulici.

□ **Na sobotni trg** je prišlo 30 špeharjev; pripeljali so 64 zaklanih svinj, kmetje 4 voze krompirja, 6 vozov sena, 4 voze otave, 4 voze slame in 2 voza škupe. Precejšnje povpraševanje je bilo po črešnjah, ki so jih prodajali po 7 do 8 Din kg oziroma 4 do 5 Din liter. Jabolkam so se cene dvignile na 10 do 14 Din kg. Obisk je bil običajen. kupčija živahna.

□ **Avtobusno progo Maribor—Slovenjgradec** otvori v kratkem mestno avtobusno podjetje. Avtobus bo garažiral v Slovenjgradcu ter bo vozil v Maribor ob 9 dopoldne, popoldne ob 15 pa nazaj v Slovenjgradec.

□ **Jakopini v mariborski okolici.** V poslednjem času se v sumljivi meri množe vlomi v mariborski okolici. Tako so rokovnjači, ki ni za njimi sledu, vlomili v stanovanje viničarke Antonije Poštrag v Rošpohu ter odnesli obleke in raznega blaga v skupni vrednosti do 1000 Din. Revica je ostala brez obleke in perila. — Ravnotako se je bil pojavil na obzorju 30—40 let stari možic ter pobasal vso obleko in perilo Neže Marad iz Rošpoha 114 v žakelj, pa so ga v poslednjem trenutku zalotili in pregnali. Odnesel je samo nekaj denarja. — V stanovanje Ane Krajnc v Lajtersbergu so se tudi oglasili ter odnesli raznega blaga v vrednosti preko 500 Din. Orožniki so neumorno na delu, da iztaknejo rokovnjače, ki se v poslednjem času z uspehom uveljavljajo v mariborski okolici.

□ **Skrivnostna zgodba o dveh jurijih.** Blagajničarki pri neki tukajšnji tvrdki sta izginila z blagajniške mize dva jurija. Tatvine so osumili delavca, ki je uslužben pri dotični tvrdki. Napravili so poizkus, ki se je sijajno posrečil. Med smeti so položili stotak in od daleč opazovali, kaj bo Tine napravil s stotakom. Tine je pri pometanju našel stotak ter ga brez nadaljnjega vtaknil v žep; utajiti stotaka ni mogel, pač pa odločno taji, da bi bil tudi oba jurija »spravil« na podoben način.

□ **Pri delu.** 25 letni dninar Konrad Otič iz Gradišča se je pri sekanju hlodov vsekal s sekiro v desno nogo in je zadobil pri tem tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

□ **Prodajali se bodo** dne 27. t. m. ob 9 v pisarni kazenskega oddelka tukajšnje carinarnice med drugim sledeči konfiscirani predmeti: 4 svileni ženski površniki v vrednosti 800 Din; 2.5 kg čiste barvene svilene tkanine v vrednosti 250 Din; 6.5 kg sladkorja v kockah v vrednosti 6.5 Din; 13 komadov sirovih zajčjih kož v vrednosti 20 Din; 3 komadi sirovih veveričnih kož v vrednosti 10 Din. Podrobna pojasnila se dobe pri navedenem oddelku tukajšnje carinarnice.

□ **Kdor hoče dobro obutev, si kupi »Karo čevlje« Maribor, Koroška cesta 19.**

□ **Primarij dr. Hugon Robič** zopet ordinira v Mariboru, Kamniška ulica 2.

Celje

Danes dopoldne dospejo v Celje Katoliška rokodelska društva iz ljubljanske in mariborske oblasti na skupni izlet in zborovanje. Ob prihodu ljubljanskega osebnega vlaka ob tri četrt na 10. dop. bo na kolodvoru pozdrav, nakar odidejo vsi izletniki v župno cerkev k skupni sv. maši. Po službi božji si ogledajo nekatere zanimivosti celjskega mesta, nato pa se zberejo k zborovanju v telovadni dvorani Orlovskega doma, kjer bo med drugim govoril tudi zaslužni organizator rokodelske mladine ljubljanski kanonik g. Alojzij Stroj. Po skupnem kosilu se izletniki povspnejo na celjski Grad, če bo pa grdo vreme, se zberejo v dvorani Orlovskega doma k družinskemu sestanku. — Ob prihodu mladih duha velikega Kolpinga prožetih rokodelcev izrekamo iskreno željo, da odnesejo iz Celja najlepše vtise, celjske mojstre in pomočnike ter vajence pa pozivamo, da svoje tovariše iz vseh delov Slovenije sprejmejo s tovariško ljubeznjivostjo in gostoljubnostjo.

Pevski zbor Katol. prosvetnega društva ima važne pevske vaje v ponedeljek dne 17. junija ob pol 9 zvečer za **moški zbor,** v sredo dne 19. junija 1929 ob isti uri pa za **mešani zbor.** Vsi gg. pevci in pevke naj se teh dveh vaj blagovolijo točno in polnoštevilno udeležiti.

Današnje prireditve. Popoldne ob 3 se vrši na Dečkovem trgu velika tombola celjske skupine osrednjega društva nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev. — Klub slovenskih kolesarjev v Celju izvede danes klubsko dirko na progi Celje—Konjice—Celje 52 km. Start in cilj je pred gostilno »Wilson« na Mariborski cesti in sicer start ob 8. uri zj. Ob 14. uri se podajo kolesarji na kolesarski izlet v Laško in je zbirališče za vse kolesarje — tudi nečlane — ob tej uri pred hotelom »Balkan«. — Prostovoljno gasilno društvo na Babnem pri Celju ima popoldne ob 3. uri na vrtu g. Janiča na Babnem svojo veliko letno zabavo ob sodelovanju celjske železničarske godbe.

Na kakšnih avtobusih se bomo vozili v Celju? Prošli četrtek zvečer je prišlo do končne jasnosti v upravnem svetu avtobusa za mesto Celje na ta način, da so delegati upravnega sveta sklenili z zastopniki interesiranih tvrdk obvezne pogodbe za nabavo vozil. Najprej dospe v Celje avtobus tine Mercedes-

Benz, ki bo začel obratovati že za kakih 14 dni. Z vozilom, ki je bilo razstavljeno na ljubljanskem velesejmu, se je vršila prošli ponedeljek poskusna vožnja na progi Celje—Arjavas—Socka—Dobrna—Vojnik—Celje in se je izkazalo kot izborno vozilo tudi na cesti, ki vsled slabe konstrukcije stavi na vozila izredne naloge. Zlasti pa je voz imponiral po svoji elegantni opremi. Čez kakih 6 do 8 tednov dospeta dva nadaljna voza tipe Austro-Fiat. Razmeroma pozno dospeta voza radi tega, ker bosta opremljena s posebno udobno in elegantno karoserijo, ki se bo šele izgotovila. S temi tremi vozili se bo skušalo za enkrat realizirati prvi del voznega programa novega podjetja.

Kje bo stala mestna avtogaraža? V petek popoldne so si člani upravnega sveta mestnega avtobusa ogledali svet Kamnoseške družbe, ki je sedaj last celjske Mestne hranilnice in ki leži v Razlagovi ulici vis a vis mestnega sveta. Skoro soglasno je bilo sklenjeno, da se na tem mestu zgradi garaža za mestne avtobuse, vendar tako velika, da bo v vsakem slučaju zadostovala tudi za nadaljni razvoj tega podjetja, obenem pa nudila zatočišče tudi drugim zlasti tujskim avtomobilom. Za tujce so predvidene posebne kurjene garaže. Poleg garaže bo velika moderno opremljena pralnica za vse avtomobile v mestu. Pralnica bo oskrbovana z vodo iz Savinje, s čimer bo zopet bolje zavarovana itak nizka količina vode v mestnem vodovodu.

Originalno maščevanje. V sredo zvečer je skupina nogometašev brcala žogo na Glaziji. Prišla pa je v konflikt z mimoidočim zidarjem Ludvikom. Naenkrat se je pojavil Ludvik sredi nogometašev in že je brcnil žogo daleč stran in žoga je tudi že istočasno izpustila dušo. Ludvik si je namreč navezal na nogo rezilo, ki je vzelo žogi življenje. Nogometaši trdijo, da je Ludvik kar dve žogi na ta način fental a Ludvik se spominja le ene in pa še tega, da so ga imeli za norca in je to storil v samoobrambi.

Izgubljena Katrica. 39 let je že stara, vdova je in dva otroka ji redijo v zagrebški sirotišnici. Pa se ji ne ljubi delati in raje se potepa po svetu, lovi moške ter se tako na lagoden način lepo preživlja. Nazadnje — potem ko je bila že petkrat radi potepanja kaznovana — jo je zagrebška policija spravila med kaznjenke v Begunje. Ko je zapustila Katrica Begunje, se je podala v Ljubljano in od tam v Celje, kjer je že skozi 8 dni žgečkala občutljiva očesa postave. Pa se je Katrica tekom svojega potepinskega življenja priučila opreznosti in je jadrno izginila, čim je zaslutila blizu nesrečo — policijo. Včeraj pa ji ni »ratalo« in sam gospod nadzornik so jo pripeljali paragrafom v naročje. Dopoldne je sedela na Glaziji in po njej je bilo. Sedaj sedi na okrajni sodniji in čaka svoje šeste kazni, ako je namreč po pravici povedala število dosedanjih.

Pevsko društvo »Oljka« v Celju priredi drevi ob pol 20 v dvorani g. Robleka v Žalcu pevski večer s pestrim sporedom. Priporočamo obisk tega večera, na katerem poje ta agilni moški zbor predvsem narodne in umetno-poljudne pesmi.

„CLIO“
LIMONADNE TABLETE
Okrepčilo za vroče dni

„CLIO“ družba z o. z. Maribor R

Dopisi

Vič

Povodom slovesne otvoritve Mladinskega zavetišča se je povabilo občinstvo, da si ogleda njegove prostore in vrt okrog njega. V zelo velikem številu se je občinstvo odzvalo temu vabilu Vincencijeve konference in z zanimanjem motrilo novi dom pretečeno nedeljo. Najboljši vtis je naredilo zavetišče na vse obiskovalce, domačine pa je kar presenetila njegova notranja razpredelba, kajti ti poslednji imajo še v živem spominu nekdanjo Ločnikarjevo hišo. Zares vsi notranji lokali so prostorni, svetli, zračni in vse je prikrojeno tako, da ni samo v higienskem oziru prvovrstno, ampak bo tudi vzgojno vplivalo na male njegove prebivalce. Zato se je vsepovsod čula o novem zavodu le pohvala, kar daje najboljše spričevalo g. inž. Škofu in vsem obrtnikom, ki so bili tekom prenovitve pri njem zaposleni, zlasti še Prvi slovenski zidarski zadrugi v Ljubljani. Kot dom, tako je ugajal tudi vsem vrt in pa prostor, ki je določen za razvedrilo in zabavo otročičem. Enako zadovoljni so bili ljudje tudi pri Mladinski akademiji v Društvenem domu. Z napetostjo so sledili točki za točko, ki se je proizvajala na odru in z dolgotrajnim aplavzom pohvalili brez izjeme vse tako najmanjše pevke pa do starega kralja v kraljestvu palčkov. Vsa prireditev je bila tako ljubka in prisrčna, da so ljudje tako rekoč pozabili na silno vročino, ki je vladala v dvorani. Videlo se je, da so bili igravci srečno izbrani in režija v spretnih rokah. K takim predstavam naj nas večkrat povabijo zavetiški otročiči, saj jih radi gledajo mladi in stari. Za mladinsko zavetišče pa naj dobri Bog obudi mnogo radodarnih src, da bo Vincencijeva konferenca, ki je je zgradila iz ljubezni do revnih otročičev, mogla čim prej razviti še plodovitejše delovanje.

Ježica pri Ljubljani

20 letnica Orla. Letos poteče 20 let, kar si je na Ježici zgradil Orel svoje gnezdo; kar je bil ustanovljen pri nas orlovski odsek. V spomin in proslavo tega dejanja bo tukajšnja orlovska družina slavila svoj veseli praznik 11. avgusta letos. Ta dan se bo na Ježici vršila celodnevna prireditev ljubljanskega orlovskega okrožja. Po večletnem odmoru bo to spet večja zunanja orlovska prireditev, ki bo gotovo vzbudila zanimanje bližnje in daljne okolice. Priprave se že vrše in na prireditev že sedaj opozarjamo.

Avtobusna postaja pri »Štirnu« na Ježici je vendarle dovoljena. Sicer postaja ni označena kot druge, velja pa kot izstopna postaja v smeri Ljubljana—Črnuče. Obstane pa avto pri »Štirnu« le na posebno opozorilo. V smeri proti Ljubljani avto vsled klanca ne obstaja. To smo objavili na pojasnilo avtobusnega osobja in na prošnjo lastnika gostilne, da se potniki zamorejo ravnati po tem. — Iz svojega dognanja in krajevne potrebe pa še to: zdaj ima končno — in hvala Bogu...! — prav vsaka posavska gostilna svojo postajo, pa ponovno prosimo in resno svetujemo vodstvu avtobusnega podjetja, da zadosti nujni krajevni potrebi v Stožicah in odredi, da bo pri Smerketu, kjer je res križišče in shajališče vsega zgornjega dela Stožic, avtobus redno in brez posebnih prošenj obstajal. Poudarjamo, da gre osobje v tem oziru in sploh potnikom v zadnjem času kar moč na roko. Naj tedaj še vodstvo pokaže nekaj dobre volje!

Radioemanacijsko termalno kopališče
DOLENJSKE TOPLICE
(Toplice pri Novem mestu)
so edino in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri rheumatizmu, neuralgijah, ženskih boleznih i. t. d. — Kopališčne naprave so vseskozi neposredno na izvirkih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Železniška postaja Straža-Toplice, dolenjska železnica. — Zahtevajte prospekte. — Cene znižane, posebno v pred- in po sezoni.

Kranj

Naznanilo! Velecenj. občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim dne 15. junija 1929 gostilno v hiši ggdč. Prevčevih »Na podrtini« v Kranju št. 170. Priporočam se za obilni obisk z zagotovilom dobre in solidne postrežbe, s pristno kapljico, vsakdanjim svežim pivom, mrzlimi in gorkimi jedili. — Sprejemajo se tudi abonenti. — Cene zmerne. — **Marincelj Peter,** gostilničar.

Tržič

Zdravstveni dom je začel poslovati z mesecem junijem in bo kakor upamo velikega pomena za ohranitev in okrepitev zdravja med našimi ljudmi. Posebno velike važnosti bo za dojenčke in male otroke sploh, katerih je do sedaj toliko pomrlo v nežni starosti. Pregledovali in zdravili se bodo brezplačno na dečji polikliniki, ki posluje vsak torek in četrtek od 16 do 18 in vsako soboto od 9—11, razen praznikov. Prav tako dobro je poskrbljeno tudi za matere, ki bodo mogle dobiti pametnih in primernih nasvetov vsako sredo od 16—18 v posvetovalnici. Za naše mesto prepotrebna ustanova, ki smo jo do sedaj težko pogrešali, je gotovo ljudsko kopališče. Ako se bo v dovoljni meri pazilo na red in snago, bo brez dvoma doseglo svoj namen. Odprto je vsak petek od 14—20 za ženske in vsako soboto ob istem času za moške.

Smrt v planini. V torek 11. t. m. je na planini Tegošče pri Tržiču hitro umrl 17 letni Jakob Vodnov iz Križev. S svojimi domačini, ki vsako poletje prebijejo na planini, je šel tudi on, da bi mu sveži gorski zrak zamoril jetiko, ki se ga je bila lotila. Pa mesto zdravja mu je že po par dnevih planina prinesla smrt. Prepeljali so ga na tukajšnje farno pokopališče.

Pomladek Rdečega križa osnovne šole priredi danes ob pol 4 popoldne v dvorani »Našega Doma« na Skali krasno mladinsko spevoigro »V kraljestvu palčkov«. Ker je čisti dobiček namenjen za počitniško bolovanje revnih otrok na morju, pričakuje mladina obilne udeležbe od strani občinstva.

Jesenice

V smislu tiskovnega zakona zahtevam podpisani mestni župan sledeči stvarni popravek, ki se mora priobčiti v prvi prihodnji nedeljski številki na istem mestu: 1. Ni res, da se dne 23. junija 1929 slovesno in oficijelno proglasi trg Jesenice v mesto, katera slovesnost naj bi bila združena z polaganjem temeljnega kamna novega katoliškega društvenega doma na Jesenicah. — 2. Res pa je, da se bo tozadevna oficijelna proslava vršila po dnevnem redu, ki ga bo za to določil posebni pripravljalni odbor sporazumno z županstvom, in sicer ločeno s kako drugo društveno prireditvijo, dan kroslave še ni določen. — Andrej Čufer, s. r. mestni župan.

Metlika

Umrljivost. Meseca majnika je umrlo osem oseb, v juniju imamo pa tudi že dva smrtna slučaja. V celoti je letos število smrtnih slučajev večje kot druga leta, ker imamo že 35 mrličev, pa ni še polovico tega leta minilo.

Dekanijska vizitacija v naši župniji se je vršila dne 12. t. m., in sicer na podružnicah Drašiči in Božjakovo. Kakor je priljubljen naš vladika po vsej škofiji, tako in nič manj je naš gospod dekan J. Pavlovčič po vsej naši dekaniji. To pričajo prisrčni sprejemi, kamor gospod dekan pride: tako v Drašičih, kjer so ga pričakovali možje in fantje z godbo in šolska mladina, kakor tudi na Božjakovem. Obenem z vizitacijo se je vršila tudi inspekcija šole, ker se na obeh podružnicah nahajata ekshurendni šoli. Tudi tu menimo, da je bil gospod dekan zadovoljen z uspehi in tudi z ljubeznivim sprejemom, kar gre tudi iskrena zahvala gospodoma upraviteljema šole, gospodu Fr. Španu in g. J. Martelancu.

Zagorje ob Savi

Kap. Nenadoma je preminula v sredo zjutraj ga. Ivana Bradač, zadeta od kapi. Bila je v par minutah zdrava in mrtva. Pokojna je gospodinjila gg. učiteljem-samcem topliške šole Šulinu, Pergarju in Kalatu.

Nesreča. V petek opoldne so šli otroci zagorske šole domov. Vsa cesta je tega drobiža polna in zgodilo se je, da je učenec I. razreda Janko Robavs prišel pod konje, ki so peljali voz opeke. Konj mu je stopil na nogo in mu s kopitom odtrgal skoro vse meso na meči. Nesrečnega šolarja so s Šijanovega takoj odpeljali k g. dr. Zarniku, ki mu je nudil prvo pomoč, s popoldanskim vlakom pa v ljubljansko bolnišnico.

Prireditev. Dne 29. in 30. junija proslavita kat. prosvetno društvo in Orel vsak svojo obletnico. Orel 20 letnico, prosvetno društvo pa 30 letnico svojega obstoja. 29. zvečer je na programu »Deseti brat«. Igran bo na prostem. 30. pa vrtna prireditev s telovadbo, srečolovom in prosto zabavo. Na to opozarjamo že danes.

Peri s Persil-om
in ravnaj pravilno!
Je sicer zelo enostavno, toda važno:

Raztopi Persil v mrzli vodi.
Napravljeno raztopino vlij v kotel napolnjen z mrzlo vodo.
Perilo rahlo vlagaj in pusti, da počasi zavre. ½ ure kuhati zadostuje.
Potem dobro izperi najprej v topli in zatem v mrzli vodi.

Poskusite tako! Videli bodete: Persil ispolnjuje, kar obljubuje!

Trbovlje

Seja občinskega odbora. V petek popoldne se je vršila seja občinskega odbora. Na novo sta prisostvovala seji gg. Jože Žmavc, katehet in Frane Kunej, upokojeni poštar. Po čitanju zapisnika zadnje seje je poročal g. župan, da je osebno prosil gosp. oblastnega pomisarja dr. Natlačena, če bi bilo mogoče dovoliti 50% občinsko doklado, kateri dohodki bi se uporabili za šolo v Hrastniku. Gosp. oblastni komisar mu je dal pojasnilo, da finančni zakon tega ne dopušča in bi se doklade ne odobrile. — Mizarska dela za letno kopališče se oddajo g. Pavlenču za 13.970 Din, za zimsko kopališče pa g. Prevolniku za 30.750 Din. Lesna, cementna in kleparska dela se oddajo, ko je končno proračunsko vsoto še nekaj znižal g. Rozin-Tomšetu za 37.735 Din. Pri oddaji del je prišlo do razburljive debate, ki bi bila lahko odpadla. Gosp. Pavlin je zagovarjal namreč stališče, da bi se kopališče lahko zgradilo ob meščanski šoli in tam naredilo nekaj kabin. Ker je v šoli že napeljan vodovod in centralna kurjava, bi veliko manj stalo. Odgovarja mu je g. ravnatelj Vodušek, ki je poudarjal, da je bil od početka, ko se je šlo za graditev kopališča, osebno sam proti tej napravi, ker je bil mnenja, da bo primanjkovalo vode. Ko pa je dobil od strokovnjaka zagotovilo, se je tej ideji sam priklopil in glasoval za kopališče. Danes, ko je kopališče skoro gotovo, se z delom ne sme prenehati. Predloga, da se dela oddajo, ko se oblastni odbor zaprosi za tozadevno finančno dovoljenje. Končno je dodatni predlog g. Vodušeka sprejet z vsemi glasovi.

Občinske ceste so potrebne nujnega popravka. Pešpot v Bevško se popravi z lastnimi cestarji. Za cesto Knezdol, Rovte, Gabersko itd. se dovolijo svote denarja za nabavo gramoza in dovoz.

Od gospe Pravdičeve se odkupi kos zemljišča za razširjenje ceste pri Dimniku. — Hidrant pri novozgrajeni vili g. dr. Baumgartena se odstrani začasno in se postavi zopet, če bo kazala potreba. — Gg. Strovsu in Ačkunu se dovoli gramoz iz občinskega kamnoloma po lastni ceni, g. M. Rozinu se režijska cena odkloni. — Za preglednike računov se izvolijo gg. Plavšak, Jordan in Klenovšek. — Obračun občine se potrdi in se da g. županu zaupnica.

Pri slučajnostih predlaga g. Krušič, da bi se zaprosil oblastni odbor, da pošlje ta prepis revizije, ki jo je narekovalo ministrstvo. Gosp. župan pojasni, da je že za to osebno prosil, ker se je pa občinsko gospodarstvo našlo v vzornem redu, tega ni potreba, ker se po reviziji občine opozorijo le na napake, ki se store, tu pa ni bilo niti najmanjšega zagreška. Gosp. Letnik interpelira g. župana, naj se škropijo ceste, ker napravljajo avtotaksi strašen udušljiv prah. Tudi kolesarjem naj se prepove hitra vožnja. — V Hrastniku bo letos še šest uradnih dnevov. Stroški se pokrijejo iz še neporabljenega denarja 1200 Din toliko se pa še pridene. Do prihodnjega proračuna se stopi v stik z občino Dol, koliko bi hotela ona prispevati za uradne dneve, katere se poslužujejo tudi dolski prebivalci.

K pravilniku za hladilniško upravo se pridene še: da se plača za zaprte zaboje, ki bi se ohranili v predhladilnici do 25 kg po 5 Din od 25 kg pa 10 Din za 24 ur. Za tehnično upravo hladilnice je odgovoren občinski gradbeni tehnik, za pravilno hlajenje mesa in drugo pa živinozdravnik. Županu se da pooblastilo, v nujnih slučajih uporabiti denar do 1500 Din.

Divji lovec. Danes, v nedeljo popoldne se igra v Društvenem domu narodna igra Divji lovec. Ker je igra zelo lepa in zanimiva, se nikdo ne bo kesal, ako jo poseti.

Ptuj

K proslavi šestdesetletnice gimnazije je na pozdravni telegram prispel od Nj. Vel. kralja odgovor: »Z zadovoljstvom pozdravljam šestdesetletnico ptujske gimnazije in pošiljam svoje priznanje zavodu z željo, da tudi v bodoče vzgaja nove naraščaje za službo v svobodni in ujedinjeni domovini. Aleksander.« — G. minister prosvete pa je poslal brzojavko: »Ker sem bil dva dni službeno odsoten, prosim, da sedaj naknadno sprejmete moja najsrčnejša čestitanja k proslavi šestdesetletnice Vaše gimnazije. Minister prosvete B. Maksimović.« — G. minister prometa dr. Korošec je pa poslal, kakor je že »Slovenski list« poročal, toplo pozdravno pismo zavodu, s katerega je usmeril korake v življenje. Ta pozdrav najodličnejšega gojenca ptujske gimnazije je našel izredno prisrčen sprejem in odobravanje pri svečanosti.

Avtobusne zveze. Opozarjamo potujoče občinstvo, ki ima opravke v Ptuju in okolici, da ima avtobus Maribor—Ptuj po novem voznem redu zvezo z zadnjim večernim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 18.25 in iz Zagreba ob 16.30 ter prihaja v Maribor ob 22.16. Avto čaka na potnike tega vlaka in prihaja v Ptuj nekaj minut po 23. tako da je vzpostavljena zveza s tem zadnjim vlakom, kar je bila že dolga želja publike.

Nova vozila — avtomobilčki za dve osebi — na pogon z nogami so se pojavili v Ptuju in okolici in vzbujajo pozornost. Po naših ravnih cestah morda iznajdba ne bo tako brez pomena, ker se s takim avtom smeš voziti brez dragega bencina, brez šoferskega izpita in brez ogromnih taks in davščin, kar so že nekateri hudomušneži ugotovili. Zgolj v nogah moraš biti dober in pa korajže potrebuješ, da se tudi z novim vozilom upaš med bicikliste in avtomobiliste, ki gledajo stvar sedaj še po strani, ker novi vozički niso ne avto ne bicikelj.

Orliški krožek v Ptuju. V nedeljo 16. junija proslavi orliški krožek 500 letnico francoske junakinje sv. Ivane Orleanske. Ob 7 zjutraj bo sv. maša in skupno sv. obhajilo. Popoldne pa ob 3 v mestnem gledališču igra »Junaška deklica«, drama v 5 dejanjih z zaključno sliko. Ta igra je prva, ki jo naš krožek priredi samostojno, zato je tudi umevno, da vlaka veliko zanimanje med občinstvom. Le pridite in prepričali se boste o lepoti te igre.

Cerkveni vestnik

Blaženi Klavdij Kolombjer - prvi apostol Srca Jezusovega

Srce Jezusovo je po besedah Leona XIII. znak zmage in miru našega časa, kakor križ za časa Konštantina Velikega; vanj moramo staviti vse svoje upanje, od njega izprositi in pričakovati prenovljenja in rešitve človeštva. In Pij XI. je z ustanovitvijo praznika Kristusa Kralja znova opozoril svet na kralja, ki ima srce polno ljubezni in pred kratkim je podelil prazniku Srca Jezusovega najvišji liturgični sijaj. Danes pa je Kristusov namestnik slovesno proglasil za blaženega prvega apostola Srca Jezusovega — p. Klavdija Kolombjera D. J. P. Kolombjera je Kristus sam določil svojim apostolom, ko je naročil sv. Marjeti Alakok: »Obrni se na mojega služabnika, jezuitskega p. Kolombjera, in mu naroči v mojem imenu, naj stori vse, kar more, da uvede to pobožnost...«

Pač težka je bila ta naloga, ker so bili tisti časi okuženi z ledeno mrzlim janzenističnim duhom. A p. Kolombjer (roj. l. 1641. blizu Lijona na Francoskem) se je z veseljem odzval božjemu pozivu. S silnim ognjem mladega srca je vzljubil presveto Srce Jezusovo; l. 1675. se je sam slovesno posvetil temu Srcu in odslej je zastavil vse sile in velike darove narave in milosti v to, da širi to novo pobožnost, da odkrije svetu neskončno ljubezen božjo, katere najlepši zunanji izraz in simbol je Srce Odrešenikovo. A kako je izvršil svojo nalogo? Z dolgotrajnim javnim delovanjem kot sijajen pridigar in pisatelj, kot so obetali njegovi veliki naravni darovi? Ne, božja previdnost mu je odmerila le sedem let apostolskega delovanja in to na skritih mestih, in še v tem času je bil zadnja štiri leta vsled bolezni obsojen k »brezdelju«.

Kot duhovni voditelj sv. Marjete ji je razpršil vse dvome in jo potrdil v tem, da so razodetja, ki jih dobiva, res pristna. In potem je osebnost tega modrega, previdnega, izkušenega in svetega redovnika vtisnila pred svetom besedam in razodeljem Marjetinim pečat resničnosti in razpršila nezaupanje v besede »lahkoverne in umišljave redovnice«.

Tako je p. Kolombjer, ta »zvesti služabnik in popolni prijatelj Srca Jezusovega«, kakor ga je Kristus sam nazval — res pravi apostol Srca Jezusovega. Potrdil je sv. Marjeto v češčenju tega Srca, začel je uvajati in širiti v cerkvi to pobožnost, odkrival mlačnemu svetu dve veliki resnici: »Bog je ljubezen« in pa »Vračaj ljubezen z ljubeznijo« — in oplodil je svoje delovanje z žrtvijo. Tudi na njem se je namreč uresničil veliki evangelijski zakon: pot do uspeha in zmage je pot trpljenja, križa, žrtve.

Naj nas novi blaženi uvede v duha pobožnosti Srca Jezusovega, ki je po besedah Pija XI.: »Skup vse vere in vodilo popolnega življenja, ker vodi duha brzo k globokemu spoznanju Kristusa in srca uže v ljubezni in jih navduši za posnemanje.

Albus ročno milo se dobiva v vseh v stroko spadajočih trgovinah.

Mehka pena daje mehko kožo.

Albus ročno milo je toaletno milo visoke vrednosti. Mehka pena prodira v najfinejše celice in jih očisti dnevnega prahu in znoja. Ne draži in ne škoduje koži, nasprotno jo naredi mehko in gladko.

Izdatnost Albus mila je napravi koristno in ne drago. Gospodinja, ki je pozna, je ceni zaradi njegove vedno enakomerne vrline.

Albus ročno milo

Izdeluje: Albus tovarna mila, Novi Sad.

P. Krizostom:

Prvoobhajancem

Bratci naši!
Kako ste srečni.
K vam prišel je dobri Jezus
v ljubezni večni.

Nežne cvetlice
na čelu vam cveto,
vaše ročice
postale so čisto srebro
in vaše srce je ciborij zlati.

Bratci naši, kako ste bogati!

Svatovsko oblečeni
prvič ste stopili
k mizi angelski.

Molitev sveto šepetaje
Jezusa prejeli ste smehljaje.

Bratci naši, kako ste srečni!
Naj pri vas ostane dobri Jezus
v ljubezni večni!

Muca in miška - prijateljici

Teta muca se je seznanila s teto miško. Pripovedovala ji je toliko lepega o svoji ljubezni in naklonjenosti do mišjega rodu, da je bila miška vsa ganjena in je sklenila živeti s teto muco skupaj v eni bajtici.

»Za zimo se morava dobro založiti s hrano, sicer bova stradali, da bo joj,« je nekega dne dejala teta muca.

»Imaš prav,« je modro pokimala teta miška. »treba bo, treba nekaj ukreniti ...«

Šli sta na trg in kupili lonček masti. Nista pa vedeli, kam bi lonček skrili, da bi ga jima nihče ne ukradel. Doma v bajtici se jima ni zdelo kdo ve kako varno ...

Po dolgotrajnem posvetovanju in ugibanju je teta muca predlagala:

»Veš kaj? Skrijva ga v cerkev pod oltar. To je svet kraj, zato nobenemu niti na misel ne bo prišlo, da bi tam stikal za loučkom.«

Teta miška ni ugovarjala. Nesli sta torej lonček v cerkev, položili ga pod oltar — in vse bi bilo v redu, da niso že drugi dan obšle teto muco skomine po dišeči lončkovi vsebini.

Stopila je pred miško in ji z nedolžnim obrazom dejala:

»Onga — kaj sem ti že hotela reči? Aha, že vem! Veš, miškica moja ljuba, klicana sem k svoji sestrični za botro njenemu sinčku, ki je pridkan in srčkan, kakor le kaj. Skrbno varuj dom; vrnem se kmalu.«

»No, pa pojdi v božjem imenu!«!« se je udala teta miška in si obliznila gobček. »Če boš kaj dobrega jedla, se spomni name.«

»Bom!« je obljubila muca in šla. A zlagala se je na moč grdo: nikamor ni bila klicana za botro. Šla je naravnost v cerkev, smuknila pod oltar in polizala polovico masti iz lončka.

»Hitro si se vrnila,« jo je pohvalila teta miška. »Kakšno ime pa ste dali malemu?«

»Poloviček je, Poloviček,« je resno povedala muca.

»Poloviček? No, to je pa silno čudno in nenavadno ime,« je vzkliknila miška.

Nekaj dni na to so teto muco spet obšle skomine po dišeči tečni lončkovi vsebini.

Stopila je pred teto miško in dejala:

»Onga — kaj sem ti že hotela reči? Aha, že vem! Veš, miškica moja ljuba, spet sem klicana za botro. Moja sestrična je dobila drugega sinčka.«

»No, pa pojdi v božjem imenu!« je privolila miška — in mucka je šla.

Prikradla se je k lončku pod oltarjem in ga izpraznila do dna.

»Zdaj bom vsaj mir imela pred skušnjavami!« je zadovoljno zagodrnjala in se s polnim trebuščkom vrnila domov.

»No,« jo je vprašala teta miška, »kakšno ime pa ste dali drugemu otročičku?«

»Vsepoližek je, Vsepoližek,« je resno povedala teta muca.

»Vsepoližek« Jemnata, kakšno čudno ime!« se je čudila miška. Hm, hm, to mora pa nekaj pomeniti ...« Zamišljena se je stisnila v kot in zasmrčala.

Poslej ni hotel nihče več klicati tete muce za botro. Ko je prišla zima in je v shrambi zmanjkalo vsega, je teta miška dejala:

»Mucka, pojdi, greva po lonček! Močno bi si že rada posladkala želodček z dišečo mastjo.«

Muca ni dejala ne bev ne mev. Šla je z miško. Teta miška je smuknila pod oltar in poželjivo pokukala v lonček. In je na grozo opazila, da je prazen ... Strašno se je razsrdila:

»Ha, zdaj vem, kam si hodila za botro, ti požeruhinja, ti nečvrednica, ti hinavka! Lepa prijateljica si mi bila, res! Fej te bodi!«

»Molči, če ne te bom!« je zakričala muca, plamsla na ubogo miško in jo zgrabila za vrat.

In jo drži še danes — če je ni že požrla ... Je pač križ s takimi prijateljicami!

(Poslovenil M. K.)

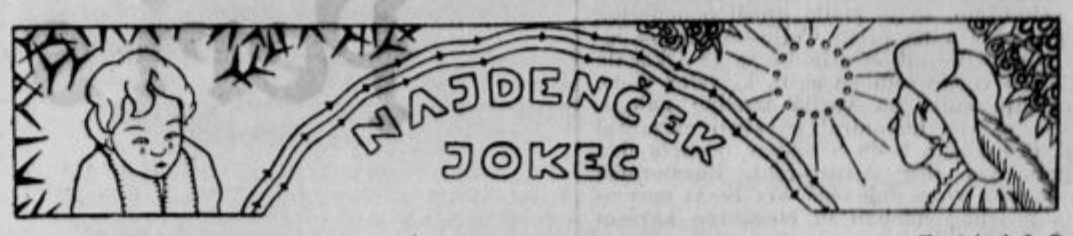

Spisal Mirko Kunčič. Ponatis prepovedan. Ilustriral J. P.

25.

Na moč vesel je bil Jokec pozdrava iz sinje prostosti. Vzpel se je na kamen kraj zidu, stopil na prste, zavihtel klobuček v lep pozdrav in zaklical:

»Baš v pravem času mi prihajaš! Povej, dobri ptič: Si videl kod muca Keca?«

»Videl sem ga videl,« je odgovoril črni gost. »Nedaleč odtod čepi v leskovem grmu in žaluje za teboj.«

»Prosim te, ljubi ptič, pokaži mu pot do semkaj.«

»Prav rad, Jokec,« je uslužno pokimal ptič in odletel.

26.

Ni preteklo pet minut, že je priplezal skozi lino muc Kec. Glasno mijavkajoč se je vrgel Jokcu v naročje.

»Ali si lačen, muc?« ga je sočutno pobaral Jokec.

»Kako ne bi bil, moj Bog!« je zajavkal ubogi Kec.

»Potem je kar dobro,« je z zadovoljstvom ugotovil Jokec. »Koliko miši bi si upal pohrustati do jutri opoldne?«

»O — milijon!« si je muc Kec hlastno obliznil gobček in blisknil z očmi.

»Potem pa kar na delo, ljubček!« ga je bodril Jokec in mu povedal, kakšen čuden in smešen pogoj mu je stavil razbojniški poglavar.

27.

Ko je muc pohrustal prve tri miši, ki so mu prišle pod kremplje, je globoko zasopel in se odpočil. Ko je podavil in pospravil vase nadaljnje tri miše, se mu je uprlo. »Jojmene, kaj bo pa zdaj?« ga je močno zaskrbelo. »Kod je še milijon ... A«

28.

Poparjen se je splazil k Jokcu nazaj in zatarnal:

»Jokec nabij me — jaz ne morem več! Sit sem kot polna vreča.«

Jokec je bil sprva hudo razočaran in žalosten; nato je v njem zakipela še jezica. »Uf, ti muc mucasti! Uf, ti bahač! Zdaj bom pa ob glavo, vidiš ...« In je bridko zaplakal.

Kec je klaverno povesil repek in odcapljal v kot. Kakor kupček nesreče je obsedel tam in še presti se mu ni ljubilo ...

29.

Pa se je Jokec domislil in se udaril ob čelo:

»Oh, jaz bedak! Kec, pojdi hitro sem!«

Muc je pokorno prihitel in se zazrl vprašujoče vanj.

»Viš, pozabil sem, je pojasnjeval važno in na vso sapo Jokec. »Saj ni treba mišk pojesti; polovi jih, podavi in znosi na kup — pa bo dobro!«

30.

Muc se je od veselja postavil na glavo in prešerno pomigal s tačicami. Nato se je samozavestno potrkal na prsa: »To bomo pa že naredili, to! Ne boš ob glavo, Jokec, rečem ti, ne boš.«

In se je z veliko vnemo podal na mišji lov.

„LUNA" eksportna hiša MARIBOR - Aleksandrova 19

dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kratkega blaga ter igrač na drobno in na debelo.

Objava

Uprava državnih monopolov želi nabaviti potom druge ponudbene razprave, ki se bo vršila dne 5. julija 1929 ob 11 dopoldne v pisarni upravnika državnih monopolov

500 m³ desk raznih dimenzij

za potrebe tobač. tovarne v Banja Luki in Zagrebu.

Pogoji kakor tudi vsa ostala pojasnila se morejo dobiti v pisarni ekonomskega oddelka vsak delavnik od 10 do 12 dopoldne.

Iz pisarne uprave državnih monopolov E. M. br. 12.319, v Beogradu, dne 7. junija 1929.

„Spectrum" d. d.
inž. Kopisia, Dubsky in Krsdc
tvornica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII
se nahaja od 1. novembra
Celovška cesta 81. — Telefon 2313.
Zagreb, Osijek. Središnjica: ZAGREB

Zrcalno steklo, portalno steklo, maštnasko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med Fina, navadna ogledala.

Več tuči!

Religija - da, konfesija - ne!

Koncem marca je Jutro pisalo k vprašanju: Ali smo Slovenci religiozen narod? Člankar je priznal, da je iz tragike svetovne vojne izšla nova, okrepljena religioznost, ki da se kaže v najrazličnejših oblikah. Najslabša oblika bi bil spiritizem, ki da je pač prešibek, da bi rešil svetovne in življenjske uganke, na katere želi moderno človeštvo odgovora. Boljša oblika bi že bil import vzhodne, zlasti indijske modrosti, le pretuja je našim razmeram. Od oživljanja srednjeveške religioznosti ni pričakovati uspeha; slojem, ki so ohranili religioznost, je ni treba oživljati, v tistih pa, ki so se oddaljili od nje, je pa ni mogoče obnoviti. Za izobraženstvo pomembni so Action Française in slični pojavi krščanske akcije, ki opuščajo modernemu človeku nadčutne dogme, a pridejo takoj v boj na dve fronti: proti strogi pravovernosti na eni in proti racionalističnemu svobodomiselstvu na drugi strani. Najbolj zadovoljiva, dasi nezadostna oblika religioznosti je člankarju osebno verovanje — prosto različnih spon, a še preveč subjektivno. Zato je po sodbi člankarja treba ugotoviti dejstvo stopnjevanega religioznega iskanja naše dobe in čakati na bodočega genija, ki bo izrekel za zapadno Evropo odrešilne besede.

Nekaj dni preje je Jutro izrazilo ob kritiki knjige H. G. Wellsa The Open Conspiracy« sodbo, da je ta knjiga dokaz, kako malo zadoščajo obstoječe religije sodobnemu prosvetljenemu človeku, da pa je na drugi strani potreba po religioznem doživljanju vkorenimjena globoko v človeško naravo.

V aprilu je Jutro zopet registriralo podobne misli dr. Dušana Stojanovića v članku »Religija i kultura«. Religioznost je ozko združena s človeško naturo, drugo vprašanje pa je, kako bo v bodoče s konfesijami. Le-te so bile vedno izpremenljive in bodo tudi v prihodnjosti. Odvišna utopija pa je, da bi se mogla kultura kdaj popolnoma ločiti od vsake religioznosti.

Take misli so že znane od nekdaj, vendar je dobro ugotoviti, da jih Jutro še vedno obnavlja. Religija, religioznost, to so zahteve narave, zato brez religije človeštvo biti ne more. Druga je s konfesijami. Nobena od njih ni absolutno veljavna in resnična, so izpremenljive, nikdar nobena obče zadovoljiva, najmanj pa za prosvetljenega človeka.

Razum sodi.

Konfesija je znan pojem. V Augsburgu so 1530 lutrovci podali svojo konfesijo, v svoji veroizpovedi so predložili svoje bistvene nauke. V apostolski veroizpovedi so najosnovnejši nauki krščanstva na kratko obseženi. Kdor se priznava konfesiji, ta v srcu in na zunaj priznava svoje prepričanje o resničnosti gotovih, točno določenih verskih naukov in resnic.

Religioznost brez gotovih verskih resnic sploh ni mogoča. Veri je bistven tudi umski element. Naj je religioznost taka ali taka, obiležja ji daje umsko prepričanje in mišljenje, na katerem se snuje. Čuvstva se užigajo ob spoznavah, pravtako se religiozno čustvovanje ne more ukresati razun ob iskrah religioznih spoznav. Spoznave se oblikujejo in izražajo v sodbah, religiozne v religioznih sodbah in naukih.

Moderni duh je razjeden skepse, dvoma, zato obupa nad umskim spoznanjem. Izpodjedena je neovrgljiva sodba duha o absolutnosti resnice, povsod se oglaša od dvomov okuženi relativizem. Zato tudi v motrenju religije. Tu še prav posebno moderni duh dvomi. In kako ne, saj je preživel toliko razočaranj ob kaosu prerazličnih, pobijajočih se svetovnih naziranj. Izgubil je zato vero v absolutnost (edinstvenost) resnice sploh, še prav posebno v absolutnost verske resnice. Toda kljub dvomom modernega človeka duh sodi jasno in gotovo: resnica je absolutna, veljavna in ista za vsakogar in vsekdar, resnica je in ostane resnica, prav tako neresnica je in ostane neresnica. Ta sodba velja tudi na verskem področju. Ali je Bog ali ga ni? To ni vprašanje, ki bi zaviselo od mojega čustvovanja. Če je Bog, je in ostane Bog za vsakogar in vsekdar. Človeški duh resnice ne tvori, on jo le spoznava in odkriva. Resnica, tudi religiozna je nad človeškim umom. Človeško spoznanje se mora ravnati po resnici, ne pa resnica po človeškem spoznanju, kakor bi hotel novoveški subjektivizem (nazor: res je, kakor kdo misli) in novodobni skeptični relativizem (nazor o spremenljivosti resnice: kar je danes res, je lahko jutri zmotno).

Kristus govori.

Iz Jutra posnete misli so negacija krščanstva. Krščanstvo je religija nadnaravnega izvora in značaja. Krščanstvo niso odrešilne besede človeškega religioznega genija. Ono je dar božji samega Sinu božjega, ki je kot Bog-človek človeškemu duhu izpričal z zgodovinsko neovrgljivimi dejstvi svoje božanstvo in božje poslanstvo.

Kristus ni učil medlega, subjektivističnega religioznega čustvovanja. On je zahteval vere v svoje določne nauke, on je tirjal od človeka konfesije, veroizpovedi v religiozne resnice. Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede ne bodo prešle. To je Kristusova beseda. Iz nje ne gleda dvom, pač pa je to beseda absolutne neovrgljivosti, resničnosti in veljavnosti Kristusovega nauka. Kristusova resnica, njegov krst, njegova milost in zapoved so za vse čase in vse narode, vedno isti, vedno enako oživljajoči studenci, ki teko v večno življenje. Pojdite, učite vse narode... Jaz sem z vami do konca sveta...

Vera starokrščanske dobe, ki umira in krvavi za krščansko konfesijo, je vera v dogočne nauke in njih absolutno resničnost. Že v prvi dobi se strne krščanski nauk v jedrnate in jasne člene apostolske veroizpovedi. Veliki misijonar Pavel je tako prežet prepričanja o popolni resničnosti svoje misijonske propovedi, da je zapisal, da če bi sam angel prišel z neba in kaj drugače učil, da bodi prekleti.

Kaj pa Cerkev?

Da iz Jutra posnete misli niso katoliške, je več kot jasno. Katoliška Cerkev se čuti in je Kristusova ustanova, od njega poverjena in očuvana, da s svojim nezmotnim učeništvom ohrani narodom in časom božji dar krščanstva in ga obvaruje pred človeškimi zmotami in zablodami. Z jasno besedo uči Kristusov nauk, z odločno besedo zahteva vero vanj, z neodklonljivo besedo: non possumus — ne moremo odbija vsak kompromis s človeško zmotnjavo. Nepopustljiva v tem, kar je božjega nauka in božje ustanove, božje zahteve in pravice, je katoliška cerkev tisočletna živa priča, da je, kakor je absoluten Bog sam, Kristus absolutni učenik in ne kakor eden izmed mnogih in zato tudi njegov nauk absolutna resnica za vse kraje in čase ter vera vanj dolžnost narodov in poedincev in zato njih rešenje.

Moderni duh nemirno išče utehe svoji želji in potrebi po absolutnem, večnem in nadsvetnem. A utehe ne bo našel, ako jo bo iskal v tem, kar je človeškega. Iskati jo mora v tem, kar je božjega; ni ga namreč temelja razun tega, ki je postavljen, — Kristusa. Moderno religiozno teženje more privesti v varni pristan gotove posesti resnice le Cerkev, ki je v največjih zablodah otimala človeštvu Kristusovo resnico.

Ena vera

Veliko je število verstev v človeškem rodu. To je vidno, izkustveno in zgodovinsko dejstvo, zato je tudi predmet znanosti. Če znanost motri ta pojav in to dejstvo v zgodovini in sedanjosti, konstatira, da vsebujejo posamezna verstva razne sličnе nauke, zapovedi, obrede. Tako se monoteistične vere vjemajo v nauku o enem edinem Bogu. A v mnogih drugih naukih si nasprotujejo (nauk o sv. Trojici, o Kristusu), nekatera verstva teh naukov nimajo, druga pa jih izrecno zanikajo. To so d e j s t v a, ki jih zgodovina in primerjalno veroslovje konstatirata. D r u g o v p r a š a n j e pa je potem, če so popolnejša verstva v notranji zvezi z manj čistimi. Radi podobnosti nekaterih prepričanj ali obredov, še ne moremo sklepati, da je popolnejša vera n. pr. vera v enega Boga nastala pozneje, kakor mnogoboštvo, še manj pa je enostavno na podlagi te podobnosti upravičen sklep, da je popolnejša vera zgolj n a r a v e n r e z u l t a t razvoja mišljenja in življenja človeštva, ki bi vedno bolj samo iz sebe čistilo svoje nazore in navade. To bi se reklo, postaviti pri tem raziskovanju za glavno načelo misel, da se s p l o h v s e človekovo mišljenje in življenje razvija iz manj popolnega do popolnejšega. Tak raziskovalec bi zanikal s tem možnost in dejstvo nadnaravne vere, božjega razodetja. Prav tako bi prezrl dejstvo, da more človeštvo izkvariti svoje prvotno čistejše nazore o Bogu in jim primešati razne zmote in zablode n. pr. zaiti iz vere v enega Boga do mnogoboštva.

Krščanski ali katoliški znanstvenik, ki je prepričan o popolni resničnosti in tudi nadnaravnem izvoru krščanske vere, pravtako ne prezre dejstva, da so razne vere na svetu. Čisto nič ne taji, da so si podobne med seboj. A loči dobro t o d e j s t v o o d v p r a š a n j a r a z v o j a e n e v e r e i z d r u g e. In če motri vere kot kristjan, katoličan, ki je popolnoma prepričan o resničnosti, nadnaravnosti, popolnosti in absolutni veljavnosti svoje vere, ne taji zaradi tega, da druga verstva ne vsebujejo delnih resnic in nekaterih zapovedi. Kot celoto r e s n i c i n z m o t, d o b r i h z a p o v e d i i n z a b l o d j i h z a v r ž e. Saj krščanska vera sama vsebuje nauk, da Bog hoče, da bi se vsi ljudje izveličali, da božja milost ni vezana izključno na zakramente v krščanski veri. Pravtako uči krščanstvo, da se je Bog v začetku razodel človeštvu in se torej sledovi prarazodetja lahko nahajajo, dasi pomešani z zmotami, pri vseh narodih in v vseh verstvih. Tudi je človeški razum že sam ustvarjen za resnico, zato more priti do prave, zato iste resnice o Bogu. Krščanstvo pa vsebuje polnost v e r s k e r e s n i č n o s t i, ono je zato smoter, h kateremu naj bi t e ž i l a ali se v r a č a l a vsa druga dejansko obstoječa verstva od svojih delnih resnic in raznih zmot.

Središče krščanstva je Kristus, Bog-človek, luč resnice, vir, od katerega teko potoki milosti tudi v struge, ki se zdijo čisto odtrgane od Njega. On je zato tudi središče, h kateremu naj narodi iz svojih zmotnih verstev hitijo, da spoznajo tako zvezo resnic, ki jih že priznavajo, s Kristusom, da izpopolnijo svojo vero z vsemi Kristusovimi nauki in zapovedmi.

Jasno je, da moramo ločiti samo u m s k o neinteresirano motrenje dejstva, da so različna verstva na zemlji, vprašanje d e l n e i n c e l o t n e r e s n i č n o s t i posameznih verstev, v p r a š a n j e i z v o r a a l i m e d s e b o j n e o d v i s n o s t i ver od vprašanja o n a š e m p r a k t i č n e m o s e b n e m v e r s k e m p r e p r i č a n j u, ž i v l j e n j u i n d e l o v a n j u. Mi smo katoličani, za ogromno večino slovenskega ljudstva je katolicizem edina v e r a, ki jo zase praktično spoznava in priznava. In če govorimo o veri, ali zatrjujemo, da smo verni, mislimo prav na to in naš narod tudi to razume.

Svobodomiselni listi pa prav tu vedno operirajo z dvoumjem. Vedno zatrjujejo in pišejo glavni voditelji tih listov, da spoštujejo vero, da so celo verni, da njihovi listi niso proti veri. Po drugi strani pa vedno in vedno udarja iz njih na dan mržnja, sovraštvo, nerazumevanje za vse, kar je specifično katoliškega. Pod svojo naprednostjo umevajo v prvi vrsti boj proti »klerikalizmu«, pod klerikalizmom predvsem vpliv katoliške vere na javno življenje po naukih in zapovedih.

Ne kratimo jim svobode njihovega osebnega naziranja, ni pa prav, da odkrito ne definirajo svoje »vere« in d v o u m n o govorijo v časopisju, ki je razširjeno med katoliškim ljudstvom. Ali ni želja za sigurnejšim uspehom vzrok tega vednega dvoumnega govorjenja in zatrjevanja? In strah pred neuspehom, če bi odkrito govorili in pisali, kakor m i s l i j o, č u t i j o i n h o č e j o d o s e č i? A gotovo bi bila odkritost za to časopisje častnejša. Dvoumnost in hinavščina nista lepi lastnosti.

Nepristranost

Začetek pogajanj med Mehiko in katoliško cerkveno oblastjo so neki slovenski listi označili tako: Katoliška cerkev je spoznala, da odkrit upor proti državni oblasti škoduje njej sami najbolj.

Da označimo take »nepristranske« komentarje k temu razveseljivemu začetku konca žalostnega stanja v Mehiki, vprašamo samo: Ali ni bil zagrizeni svobodomislec Calles začetnik žalostnih sedanjih razmer v Mehiki? Ali ni cerkvena oblast javno in jasno izrekla, da ona ne želi in ne odobrava državljanske vojske? Ali ni vprav katoliška Cerkev vedno in povsod najjačja opora državljanskega miru?

RADIO

Pravljica o radiu

(Za mladino do 80 let.)

Živel je nekoč in še živi v našem mestu mogočen mogočnjak. Tako je mogočen, da ima kar pet podrtih hiš, sedaj pa je iz ljubezni do revnih delozirancev sezidal še pet novih svinjakov, 20 let prostih vseh davkov. V vsak svinjak pa je iz usmiljenja in radi visoke najemnine sprejel po dve družini. Vsaki je dal za tri dlani vrta in za tri koše prepovedi.

Prepovedi so pa takele: V mojih palačah ne nosi novih čevljev, taki radi škripljejo! Juhe in omake opoldne ne srkaj na glas, to kali nočni mir! Budilk si ne kupuj, ne na upanje, ne za gotov denar in ne na obroke! Moja milost ti dovoli imeti otroke, ali samo take, ki jočejo, kadar jih mati ponese na obisk k sosedu, v mojih hišah pa je otroški jok in smeh policijsko prepovedan. Gramofon smeš imeti, ali samo zaklenjen v omari, da bi ga kdaj navil, Bog ne daj!

Glavna zapoved pa je tale:

»Pred obraz moje milosti se mi ne prikaži, kdor si napelječ v svoje stanovanje radio! Ta greh je neodpustljiv, zanj ni odpuščanja, ni pokore! Kdor se ne ravna po tej zapovedi, mu bo dana le izbira: ali ga obglavimo, ali pa vržemo na cesto!«

Ponižno so se sklonili plahi najemniki in udani sluge njegove milosti ter si utisnili te očetovske besede globoko v srce. Bili so med njimi taki, ki so pozabili na vse druge zapovedi, teh niso.

Tako je veselo živelo vseh deset družin v vseh petih novih, 20 let davka prostih svinjakih. Marali niso ne za hrup ne za muziko, še med seboj se niso pogovarjali na glas temveč le z znamenji kot mutci.

Okrog njih je divjal brezbožni svet. Po cesti, mimo svinjakov so vsak dan, od polnoči do 12 zvečer divjali v široki svet avtobusi omnibusi motocikli, bicikli, tricikli, furmani so preklinjali, zvonili in rentačili na živino, v zraku so prešerno pluli druge vrste stroji — v petih svinjakih pa je bila tišina. Sv. Krištof se je kot sosed že razburjal, češ, teh pet svinjakov je bolj mrtvaških kot pa so najemniki v mojih neodpovedljivih, dasi celo davka prostih stanovanjih.

Nad tišino v svinjakih so se noč in dan zgrażale sosednje tovarniške sirene in se prepirale s parnimi stroji in elektrodinami, noč in dan. Tišini so se rogali naši vrli domobranci na dvorišču velike kasarne, tri korake onstran od svinjakov mogočnega gospodarja. Strojnice, puške, topovske baterije, vse se je rogalo tišini v svinjakih.

V svinjakih pa je kraljeval nemoten mir. Kajti novih čevljev njihovi stanovalci niso imeli že dolgo in gospodar se je res veselil te pokorščine. Radiovalovi — te je gospodar smrtno sovražil, kajti krivi so bili njegove putike in tega, da lanska letina repe ni bila obilna in da se je šampanjec podražil, — radiovalovi pa so povsod peli, vzdihovali, dopovedovali, govorili, se smejali, žalostili, prinašali vesti, vzpodbujali — gospodarjevih svinjakov so se izogibali. Tako so se še oni ustrašili strogih gospodarjevih zapovedi.

Zgodilo pa se je nekaj čudnega. Uporniški duh, koliko zla si že povzročil! Gospodu profesorju iz četrtega svinjaka so se študenti nekoč do srca nasmejali. Stopil je pred kateder tako nerodno, da so opazili kako njegovi čevlji pogrešajo podplatov. Gospoda profesorja je to zapeklo — raje se da obglaviti ali pa celo izgnati iz ljubljenega svinjaka — nove čevlje si je kupil.

V svinjakih se je rodilo zlo. Pričel se je otroški jok in smeh, gramofon je prišel iz omare in veselo zagodel in na svinjaku št. 3 je mladi študent napel anteno. Radiovalovi so prekršili prepoved, udrli v svinjak in zagodli tam — ravno radio-orkester je bil na vrsti. Neko noč je neznani zlikovec celo odstranil izpred svinjakov tablo z napisom: »Psom in radiovalovom vstop prepovedan!« Drugo jutro so jo našli v jarku za svinjaki.

Mogočni gospodar je obupal nad temi zločini. Da bi dal uporneže obglaviti ali pometati iz svinjakov, vse premalo se mu je zdela ta kazen za tako vnebovpijoče grehe. Grozno maščevanje si je izmislil: Pustil jim je nove čevlje, pustil otroški jok in smeh in gramofon, celo radio jim je pustil in radiovalove: naj še oni dobe putiko in naj še njim repa slabo obrodi, naj se šampanjec še bolj podraži, da ga ne bodo pili, ti nemarneži iz svinjakov. In nemarneži so res trpeli radi radiovalov.

Taka je zgodovina strogih zapovedi in prepovedi v svinjakih, tam blizu resnobnega Sv. Krištofa.

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 16. junija:

Ljubljana: 10.30 O poljedelstvu, inž. Černe — 11.00 Koncert Radio-orkestra: Smetana: Koračnica iz opere »Prodana nevesta«; Gounod: Valček iz opere »Faust«; Frideriksen: Iz nordijskih krajev, suita. a) Palčki gredo v goro; b) Poletni večer na Öresundu, c) Švedska poroka; Theimler: Mali Inge; Mayer-Helmund: Serenada v mesečini; Becker: Bubiglavica — 15.00 F. S. Finžgar: »Razvalina življenja«, drama, izvajajo člani nar. gled. — 16.00 Planinski spomini, prof. Mlakar — 16.30 Koncert Radio-orkestra: Pavčič: Narodna koračnica; Schönherr: Iz slovanskih krajev; Petrič: Mali venček; Hajdrich-Petrič: Jadransko morje; Parma: Intermezzo iz opere »Ksenija«; Pavčič: Narodna koračnica. Vmesne zdravice poje kvartet iz Trške gore — 20.00 Naša univerza — borba zanjo, nje važnost in pomen. Uvodno predavanje, govori Niko Kuret, cand. phil. — 20.30 Koncert kvarteta citraškega krožka »Vesna«: J. Stanislav: v mlinu, franc. polka; Süss: Domotožje planinca, pesem; Süss: Pomladni čar, koncertni valček; Kasteneder: Planinka, koračnica. Vmesne kuplete poje g. Bučar. — Konc. Radio-ork.: Neidhard: Kočijaška koračnica; Fetras: Upanje; Weber: Pater Schmoll; Jakl: Slovenski biseri; Raha: Duh slovenski; Maber-Weine: Ramona; Auber: Ninon tango; Parma: Mladi vojaki — 22.00 Časovna napoved in poročila.

Ponedeljek, 17. jun.: 12.30 Repr. glasba — 13.00 Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 18.00 Koncert Radio-orkestra: Herzer: Živio mi!; Tompa: Ambrozija; Schreiner: Schumanov album; Parma: Barkarola iz opere »Zlatorog«; Kostal: Uspavanka; May: Saša; Beethowven: Smrt Klarice; Biede: Gudrun — 19 Francoščina zaključno predavanje, dr. St. Leben. — 19.30 Češčina, g. Novak — 20 Ob 10 letnici obstoja slovenske univerze: I. O filozofski fakulteti — 20.30 Zdravstveno predavanje, dr. Josip Tavčar — 21.00 Koncert Radio-kvarteta (gg. prof. Jeraj, Bravničar, Peršnik, Eržen); Sever, glasba; Södermann: Švedska svatbena koračnica; Grieg: Iz Peer Gynt suite; Svendsen: Romanca (Vijol. solo, prof. Jeraj); Grieg: Iz lirične suite; Sinding: Serenada za 2 vijolini in klavir; Sjögren: Sonatni stavek za vijol. in klavir; Grieg: Erotik; Grieg: Ljubim te, pesmi; Sibelius: Peleas in Melisanda (iz suite) — 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Nedelja, 16. junija.

Belgrad: 09.00 Prenos pravoslavne službe božje iz Saborne Crkve — 12.10 Plošče — 13.15 Dnevne vesti — 16.30 Vrtni koncert kr. gardnega orkestra — 20.00 Predavanje — 20.25 Narodno selo. Ljudske prazniške pesmi, šaljivi monologi, srbske ciganske pesmi, tamburaški zbor itd. — Okr. 21.30 (med odmorom): Dnevne vesti. — **Zagreb:** 11.30 Promenadni koncert — 15.00 Prenos mednarodne motocikelistične tekme z dirkališča »Gradjanskega« — 20.35 Arije in dueti. — **Praga:** 7.00 Prenos iz Karlovih Varov: Promenadni koncert — 9.00 Cerkvena godba — 11.00 Prenos promenadnega koncerta iz kopališča Poděbrady — 12.05 Opoldanski koncert — 16.30 Nemško oddajanje: Novosti — 19.20 Prenos iz narodnega gledališča: R. Frmil: Roža Marija — 22.20 Plesna godba. — **Stuttgart:** 11.15 Jutranja slovesnost — 14.00 »Car in tesar«; komična opera v 3 dej. od A. Lortzinga — 15.30 Zabavni koncert — 19.00 Večer skladatelja Jožefa Haas-a; solospevi in klavir — 20.30 Narodni napevi iz vseh delov sveta. Petje in Radio-orkester; nato poročila in sport. — **Katovice:** 10.15 Cerkvena glasba — 12.10 Koncert — 17.00 Poljudni koncert iz Varšave — 20.30 Koncert iz Krakova — 23 Plesna glasba. — **Rim:** 13 Trio — 16.00 cerkvena glasba — 17.00 Koncert — 21. Massenet: Manon, opera. — **Berlin:** 12.00 Koncert — 14.00 Šah — 16.40 Nemški dirkalni derby; prenos iz dirkališča Berlin-Kuhleben — 19.30 Bistvo in nastanek tonovega filma; dr. Friebe — 20.00 »Orlowe«, operета v 3. dej. od E. Mariške in B. Granichstädten; nato plesna godba. — **Dunaj:** 10.20 Koncert »Wiener Sängerknaben« — 11.00 Koncert dunajskega simf. orkestra — 15.45 Popoldanski koncert — 18.00 Predavanje o Guatemali — 18.45 Komorna glasba — 20.00 Ob priliki odkritja spomenika Joh. Nestroju: »Danes bomo tiči«, veseloigra v 3 dej. — Nato večerni koncert in oddajanje slik. — **Milan:** 10.40 Cerkvena glasba — 12.05 Kvartet — 16.30 Kvintet — 17.15 Koncert mandolinistov — 18 Jazz — 20.25 Koncert. — **Budapest:** 12.30 Simfonični orkestralni koncert — 19.05 Sonate — 19.40 Koncert vojaškega orkestra — 22.30 Ciganski orkester.

Ponedeljek, 17. junija.

Belgrad, 12.45 Radijski kvartet — 20.00 R. Drainac bere svoje pesmi — 20.45 Radijski kvartet s sodelovanjem ge. prof. J. Radovanović (klavir) in gdč. T. Batranjac, članice beogr. nar. gled. (petje). »Ena ura v rokokojskem salonu« — 20.50 Dnevne vesti — 22.05 D. Đorđević predava: »O prisilnem štedenju za lastno družino v Ameriki in pri nas« — 22.30 Tamburaški zbor vojvodinskih studentov. — **Zagreb:** 13.15 Plošče 19.50 Simultantski prenos v Prago. Budimpešto in Varšavo iz zagrebškega nar. gledališča: Nikola Šubic Zrinjski, hist. opera v 3 dej. (8 slikah); ugl. Ivan pl. Zajc. — **Praga:** 11.30 Plošče 12.20 Prenos koncerta Radioorkestra iz Brna — 16.30 Orkestralni koncert — 20.00 Prenos iz Zagreba: Ivan Zajc: Nikola Šubic Zrinjski — 22.15 Poročila z orlovskega zleta — 22.20 Plošče. — **Stuttgart:** 10.30 Plošče — 16.00 Koncert Radio-orkestra — 20.15 Solospevi in komorni orkester — 22.00 Prenos iz Frankfurta: Pesnitve; Alfred Lichtenstein, Georg Trakl, Georg Heym. — **Katovice:** 12.10 Plošče — 16 Plošče — 19.15 Koncert — 20.30 Prenos iz Zagreba: 11 Šubic Zrinjski, opera (Zajc). — **Rim:** 13.15 Trio — 17.30 Koncert — 21 Koncert lahke glasbe. — **Berlin:** 16.00 Skladbe W. Rinkena Klavir in solospevi — 20.00 Večerna zabava. Plesna godba — 20.45 »Sklep uredništva«; prenos iz Ulsteinove hiše — 21.30 Koncert; nato ples. godba. — **Dunaj:** 11.00 Dopoldanska glasba — Prenosi iz Graza: slavnostni program ob priliki otvoritve velike oddajne postaje v Sv. Petru pri Grazu — 14.00 Slavnostne fanfare — 14.05 Nagovori — 14.45 Slavnostni koncert graškega mestn. orkestra — Od 16.15 dalje: dunajski program: popoldanski koncert — 17.15 Mladinska ura (Izza dni Ivane d'Arc) — 19.00 Z mikrofonom po obali — 20.00 Koncert (cello, klavir) — 21.00 Koncert (orkester). — **Milan:** 11.15 Plošče — 12.20 Kvartet — 13.35 Jazz — 16.30 Otroško petje — 17 Jazz — 20.30 Prenos operete. — **Budapest:** 9.15 Koncert tria — 12.05 Koncert — 17.40 Koncert ciganskega orkestra — 20.50 Prenos iz Zagreba: N. Šubic Zrinjski, opera — 22.10 Jazz-band.

Sveta življenje in vrvenje

Sporazum med papežem in Mehiko je dosežen in se bo te dni podpisala tozadevna pogodba. Pogajanja so vodili: papežev pooblaščenec nadškof Ruiz y Flores (levo), škof Pascual Diaz (v sredi) in mehiški predsednik Portes Gil (na desni).

Fordovi načrti za „osuševanje" Evrope

Kralj avtomobilov Ford, je obiskal predsednika Hooverja, ki ga je sprejel v družbi finančnega ministra Mellona. Obisk ni imel oficielnega značaja in je bil v prvi vrsti namenjen staremu prijatelju Hooverju, kateremu je kralj avtomobilov prvič po njegovi instalaciji v beli hiši osebno častital. Tudi Mellon, ki je s posrečenimi špekulacijami svoje premoženje tako pomnožil, da število njegovih dolarskih milijonov ne zaostaja daleč za Fordovimi, že dolgo časa pripada prijateljskemu krogu najbogatejšega moža na svetu.

Pogovor med temi tremi možmi je trajal skoro dve uri in je bil v prvi vrsti namenjen velikopoteznim evropskim načrtom Forda. Kakor znano, je Ford zadnje mesece začel mogočno ofenzivo v svrho osvojitve evropskega trga in namerava na Angleškem, Francoskem in v Nemčiji ustanoviti nova podjetja. Na Angleškem misli Ford predvsem zasaditi obširne gumijeve plantaže in zadnjo Edisonovo iznajdbo, novo ceneno gumijeve rastlino, ki povsod uspeva, industrijsko izkoristiti. Ostala evropska podjetja bodo namenjena dosedanjemu delovnemu polju Forda, avtomobilski industriji itd.

Henry Ford je Hooverja in Mellona presenetil z izjavo, ki bo gotovo povsod obudila največjo pozornost. Ford namerava iz svojih evropskih podjetij in naselbin napraviti trdnjave protialkoholnega gibanja in od tam izpeljati velikopotezno propagando za prohibicijsko gibanje tudi v Evropi. Prvi korak za to je že storjen. Ford je sklenil, da bo v svojih evropskih podjetjih zaposlil samo take nameščence in delavce, ki se zavežejo, da se bodo popolnoma odpovedali alkoholu in da se bodo držali predpisov, ki veljajo v Ameriki. Enako izjavo morajo vsi nameščenci in delavci podati tudi za svoje družine. Če bodo delavca le enkrat zasačili pri uživanju alkohola, bo takoj odpuščen. V vseh svojih tovarnah namerava Ford ustanoviti pravo alkoholno policijo, ki bo najstrožje nadzorovala, če se nameščenci in delavci drže prohibicijskih predpisov. Pa ta uredba je šele uvod k mnogo velikopoteznejši akciji za »osuševanje« Evrope. Ford namerava že obstoječa protialkoholna društva podpirati z izdatnimi denarnimi sredstvi, da bodo uspešnejše vršila svojo propagando. Nadalje hoče boj proti alkoholu nadaljevati na polju človekoljubja; podpiral bo že obstoječa dobrodelna društva na Angleškem, Francoskem in v Nemčiji pod pogojem, da se bodo podpiranci zavezali strogo se držati protialkoholne prepovedi. V tretji in zadnji etapi v boju proti vinu, pivu in žganju namerava Ford — njegov načrt je že natančno premišljen — nakazati velike denarne zneske državnim ustanovam, če se mu bo na merodajnem mestu dalo zagotovilo, da se bodo sprejete zakonske določbe, ki bi, če že ne uvedle popolno prohibicijo, vsaj močno omejile uživanje alkohola.

Ford je trdno prepričan, da je pravi vir splošnega blagostanja v Ameriki prohibicija, ki je tudi podlaga ogromnega gospodarskega napredka po vojni v novem svetu. Prepričan je tudi, da bo njegov boj proti alkoholu v Evropi uspešen in da more postati izhodišče prohibicijskega gibanja za ves svet. Najbogatejši mož sveta si je postavil cilj, čigar višek je »osušitev« celega sveta. Ta Fordov cilj je gotovo zelo hvale vreden, če pa premislimo, da ima prohibicija že v Ameriki sami skoro toliko nasprotnikov kakor pristašev, je gotovo, da bo Ford v boju proti alkoholu naletel v Evropi na velike težkoče.

Lizika Goldarbeiter, kraljica avstrijskih lepotic, je bila pri mednarodnem tekmovanju v Galvestonu (država Texas v Združenih državah) izbrana za »Miss Universum«, t. j. za najlepšo ženo na svetu.

Pomen reklame

V Detroitu v Združenih državah se je nedavno vršilo zanimivo zborovanje mednarodne zveze inserentov. Na zborovanju je newyorški bankir Sisson podal uvaževanja vredno poročilo o ameriški reklami. Industrija in trgovina sta v letu 1928 samo na ozemlju Združenih držav izdali skoro dve miljardi dolarjev (112 miljard dinarjev) v svrho reklame za svoje izdelke in blago. Od tega se je skoro 900 miljonov dolarjev porabilo za časopisne inserate. Ne dosti manjše vsote je zahtevala še druga reklama n. pr. napisi na izveskih, svetlobna reklama in podobno. Da bi dokazal, da so se ti izdatki za reklamo več kot izplačali, je bankir Sisson navedel, da je neka tovarna za krtače v osmih letih s pomočjo inseratov potrojila svoj promet. Zvišani promet je tudi omogočil znižanje cen. Neka žitna tvrdka je tudi s pomočjo reklame dva- do trikrat pomnožila svoj promet, kar ji je omogočilo, da je svoje stroške skoro za polovico znižala. Značilen je tudi naslednji primer: Okoli 4500 cvetličnih tvrdk se je združilo, da bi z inserati vzpodbujali k nakupu cvetlic. Ta reklama se je vršila pod parolo: »Povej po cvetlici!« Uspeh ni izostal. Tvrdke so tekom sedmih let odjem cvetlic početvorile.

Spomenik - kravi

Pravzaprav ni nič posebnega spomenik za pravo, dorastlo kravo. Saj že v starem testamentu beremo, da so Judje postavili spomenik celo nedorastli kravi — neumnemu teletu in plesali okoli njega. Seveda je bilo to tele iz zlata, druge zasluge pa pač ni imelo. Čisto drugačna, zelo pomembna zadevščina je pa s »Segis Pietertje Prospekt« — tako je ime kravi, kateri so pred kratkim postavili krasen spomenik in ga na zelo slovesen način odkrili. »Segis Pietertje Prospekt« je namreč krava, ki si je pridobila velikih zaslug za človeštvo. Ta krava je skrbno negovana, dragocena last in ponos mlekarske farme Carnation v Seattle v državi Washington in je tekom 2 let darovala človeštvu 38.891 litrov mleka in 2865 funtov masla. Taka dajatev, ki prekaša pridelek desetih navadnih krav, ni smela ostati neplačana. Zato so lastniki postavili kravi omenjeni spomenik, ki ga je slovesno odkril sir Hugh Kemredy. Na mogočnem podstavku, na katerem so napisane odlične lastnosti in čudovite dajatve krave, se dviga dobro posrečen kip lepe živali, na kateri so posebno povdarjene ogromna vimena.

Boj z leopardom

V Worcestru v Južni Afriki je imel farmar Groenewald hud boj z mogočnim leopardom. Ker mu je nevarna zver v enem tednu raztrgala 12 ovc in 7 koz in so bili vsi lovi na njega brezuspešni, je farmar po vsem svojem posestvu nastavil pasti z ovčjim mesom kot vabo. Obenem na vsako past pritrdil zastavico in sicer tako, da bi se morala zastavica raztrgati, če bi se sprožila past. Na ta način se je skušal zavarovati pred nenadnim napadom leoparda pri pregledovanju pasti. Ko je s svojim psom in enim zamorcem zopet pregledoval pasti, je že od daleč zapazil, da je ena past sprožena. Previdno se je s svojim spremstvom bližal. Z neke višje ležeče skale je videl, da je past sicer sprožena, vendar pa prazna. Farmar jo je hotel zopet nastaviti in se ni brigal za svarilo zamorca, ki ga je opozoril, da je pes zelo nemiren. Groenewald je pri pasti položil puško na tla in začel past znova nastavljati. Nenadoma pa je zagledal, kako je velik leopard skočil proti njemu. Zver je divje obdelavala farmarja s svojim repom in ga obkrožala, da bi pričakala ugoden trenotek za uničujoč naskok. Farmar je bil v največji nevarnosti in v posebno obupnem položaju, ker ni imel nobenega orožja v roki. Zamorec je seveda previdno ostal v veliki oddaljenosti, pes pa je takoj z divjo hrabrostjo napadel leoparda. Pri tem je farmar dobil sekundo časa, da je hitro pograbil puško in kar na slepo ustrelil proti leopardu. Zver je bila ranjena in je izpustila zvestega psa, ki je bil na eni strani skoro popolnoma raztrgan. Ranjeni leopard je tako hitro izginil v grmovju, da farmar ni mogel več streljati za njim.

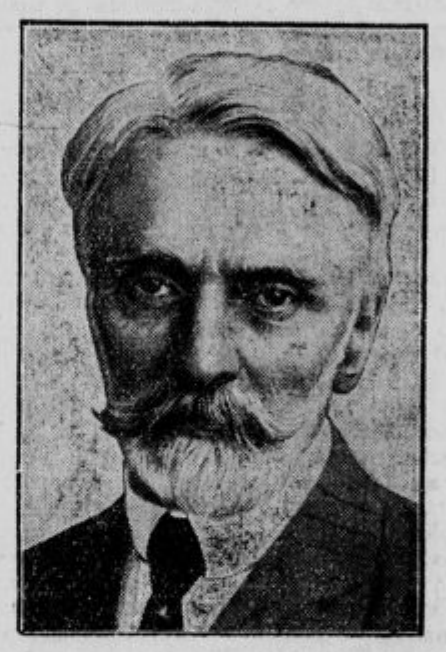

Grof Julij Andrassy, zadnji avstro-ogrski zunanji minister je 11. t. m. umrl, star 68 let..

Z nožem nad ženo in otroke

Iz bolnišnice v Guggingu v Avstriji je te dni pobegnil 34 letni mizarski pomočnik Leopold Kainz in se takoj podal k svoji družini na Dunaj, kjer je v svojem stanovanju pričel groziti svoji ženi Avreliji, da bo vse tri otroke pomoril. Ko so sosedne stranke poklicale policijo, je morala ta razbiti okna, da je prišla v stanovanje. Policija je našla Kainza z odprtim nožem v roki. Zaklical je: »Prvi, ki bo prišel notri, bo na mestu mrtev!« Vendar se je posrečilo razorožiti norega moža, nakar so ga oddali v norišnico.

Strašna osveta

V vasi San Marco del Cavotti pri Beneventu se je pred par meseci odigrala strašna žaloigra. Tam so poklicali starega vaškega čarovnika, Cosimo del Tufo po imenu, k neki kmečki deklici, baje zato, da bi jo ozdravil. Med »zdravljenjem« je bil čarovnik nenadoma poklican ven in pred hišo ubit s cepcem. Orožniki so aretirali nekega moža, na katerega je padel sum, pa se je njegova nedolžnost kmalu izkazala. Šele na prijavo neke mlade deklice so prijeli pravega morilca Angela de Sciscio. Sledila pa je strašna osveta. Deklica,

Nuncij Pacelli in vladni predsednik Braun sta podpisala konkordat med Vatikanom in Prusijo.

ki je ovadila, je morala to plačati s svojim življenjem. Nekaj dni po aretaciji so jo našli zadavljeno v nekem vinogradu. Kmalu nato je prišlo na dan, da so deklico zadavile tri mlade deklice, sestre obtoženega Sciscia. Vse tri se te dni skupno s svojim bratom zagovarjajo radi obeh umorov pred porotnim sodiščem v Beneventu.

Zvezan tat skočil v Donavo

V Budimpešti je kroj. pomočnik Gargyi vlomil v neko vilo. Ukradel je dragocen nakit, nato je skočil na motorno kolo, ki ga je imel skritega v grmovju poleg vile, in se hitro odpeljal. Istočasno je vozil po cesti nek avtomobil. Šoferju se je motociklist zdel sumljiv in začel ga je zasledovati. Prišli so tudi stražniki, ki so sedli v avtomobil. Stražnikom se je posrečilo, da so ustavili motociklista in ga aretirali. Ko so ga zvezanega peljali čez most, se je Gargyi nenadoma iztrgal stražnikom in skočil čez ograjo v Donavo. Takoj je bila alarmirana rečna straža, ki je izvlekla Gargyija, ki se je zvezanih rok boril z valovi.

Postrv z dvema glavama

Prvo gornjeavstrijsko deželno društvo za akvarije ima mlado postrv z dvema dobro zraščenima in popolnoma enakima glavama. Taki slučaji pri ribah niso redki, vendar take živali že v dveh dneh poginejo. V našem slučaju pa je postrv stara že šest mesecev in jo bodo ob skrbni in primerni negi najbrže še delj časa ohranili pri življenju. Zanimiv pojav je tudi, da se pri lovu na plen med glavama razvije boj, ki bi odgovarjal boju dveh ločenih lačnih rib. Hrbtna plavuta je zopet skupna, nasprotno pa so posebno močno razvite skržne plavute štiri mesto dveh. Te nadštevilne plavute povzročajo, da bi postrv mogla na dve strani plavati, tako da pogosto ena glava želi plavati v nasprotni smer kakor druga.

Smešnice

Pri neki trgovski tvrdki so delali od 8 do 19 z enournim odmorom opoldne. Novonastavljeni prodajalec Moric je nastopil svojo službo točno ob 8. Ob 10 je postal lačen, vzel svoj zajterk iz žepa in začel jesti. Komaj je šef to zapazil, je poklical Morica na stran in mu rekel: »Čujte, gospod Moric, pri nas ne zajtrkujemo;«

»Se mi je takoj zdelo,« je odgovoril Moric in mirno jedel dalje, »zato sem tudi prinesel zajtrk s seboj.«

*

Klemžé in Klemžela ležita v postelji. 40 let sta že poročena. Pa pravi Klemžé:

»Danes ponoči sem imel čudno lepe sanje.«

»No, kaj se ti je pa sanjalo?«

»Sanjal sem, da sem šel s teboj skozi velik, velik gozd. Mnogo ur. In še vedno ni bilo konec gozda. Naenkrat, ko sem se obrnil, sem zapazil, da sem te izgubil.«

»In si me zopet našel?«

»Ne. Te sploh nisem iskal.«

*

Janko v menažeriji (ko vidi napis: Živali krmiti je strogo prepovedano): »Toda od česa pa potem živali žive?«

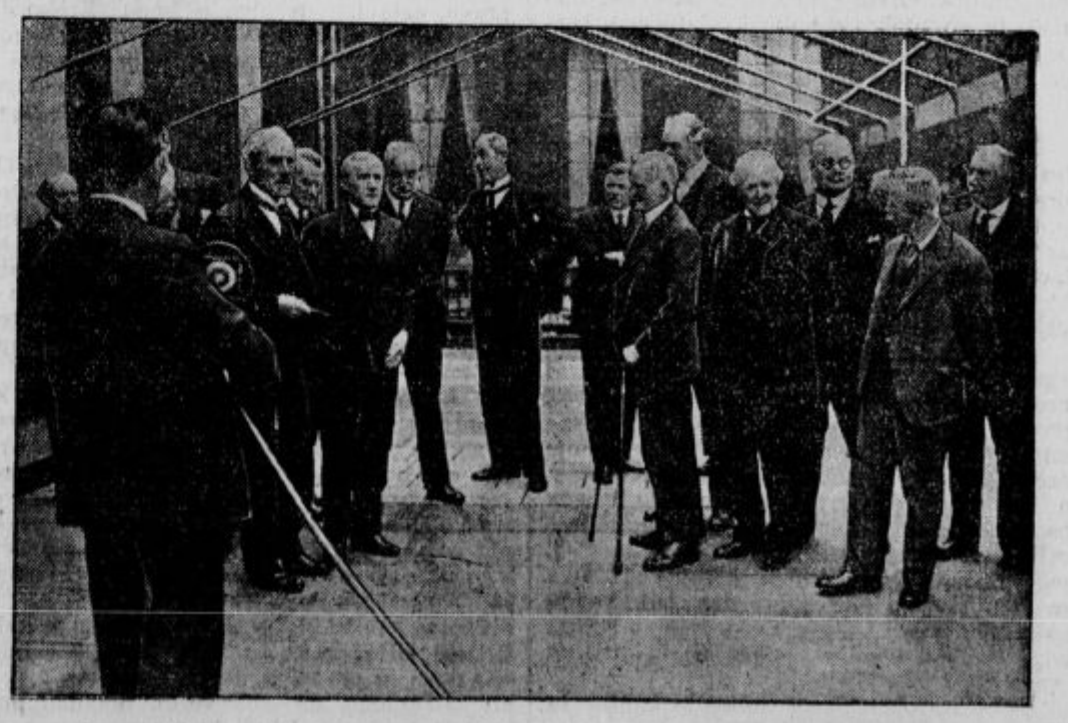

Člani angleške delavske vlade z Macdonaldom po prvi seji vlade.

Sport

Nogometna tekma med belgrajsko akadem. nogometno reprezentanco in domačo »Ilirijo« je končala z rezultatom 4:2 za domačine (polčas 2:0). O tej zanimivi nogometni prireditvi, ki jo je posetilo komaj 200 gledalcev, priobčimo podrobnejše poročilo v »Slov. listu«.

SK Rakovnik. Že stiri leta životari nogomet ob prijaznem rakovniškem zavodu. Vendar se v javnost še nismo upali. — Letos pa smo postali zelo navdušeni nogometaši. Sicer je pa to tudi umljivo; saj se nogomet pod skrbnim vodstvom č. g. Lovrenčiča in g. Božiča prav lepo razvija. Žal le, da imamo tako majhno igrišče; a česar nam sredstva ne nudijo, to premore dobra volja. In da nam slednje ne manjka, so dokaz današnje tekme. Dopoldne ob 10 nas počastijo jun. Ilirije s tekmo z domačim I. m.; tekma se vrši na ilirskem igrišču. — Prav prisrčna hvala g. Betettu, ki je tekmo velikodušno sprejel. Na domačem igrišču igra ob 10 jun. moštvo Marsa z domačimi juniorji. — Popoldne ob 5 pa tekmuje rez. Savice z rez. Rakovnika na rakovniškem igrišču. Opozarjamo vse igralce na točnost! Tekme se odigrajo le ob ugodnem vremenu. — Odbor.

Iz uprave sportnih prostorov SK. Ilirije. Opozarjajo se vsi sportni klubi, kakor tudi vsa druga društva in organizacije, ki reflektirajo na katerikoli sportni prostor SK Ilirije, da se je obračati za prepustitev teh prostorov pismeno na gornjo upravo, katero tvorijo gg. Jerman (predsednik), Baltesar (tajnik) in Roter (gospodar). Izdajati dovoljenje za uporabo sportnih prostorov SK. Ilirije more le ta uprava. Vsakdo, komur se prepusti ta ali oni sportni prostor, dobi pismeno dovoljenje za uporabo s katerim se mora izkazati klubovemu oskrbniku, ker ga isti sicer ne pripusti na igrišče. Prošnje za oddajo igrišča je vlagati najkasneje tri dni prej; na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo. Naslov uprave je: Poštni predal 175. — Tajnik.

SK Ilirija (iz tajništva). Prihodnja seja načelstva se vrši v torek dne 18. t. m. ob 20.30 v običajnih prostorih. Naprošajo se vsi gg. odborniki, da seji sigurno prisostvujejo. Odborniško službo na igrišču vrše prihodnji teden sledeči gg.: v torek Smole, v sredo Baltesar, v četrtek Miklavčič I, v petek Berdajs, v soboto Roter, v ponedeljek Pevalek II. Ponovno se opozarja vse gg., ki vrše to službo, da si v slučaju zadržka na dan službe, sami poskrbe za namestnika. Službo je opravljati vestno, ker bo načelstvo v protivnem slučaju poklicalo vsakega odbornika na odgovor. Pravilnik za vršenje te službe je na razpolago pri klubovem oskrbniku na igrišču. — Tajnik.

SK Ilirija (ženska sekcija). Redni treningi se vrše v prihodnjem tednu v ponedeljek, sredo in petek vsakokrat od 18. ure dalje. Udeležba na treningih je za vse igralce strogo obvezna. Pri treningih se sprejemajo tudi nove članice. — Načelnik sekcije.

SK Ilirija (plavalna sekcija). Redni treningi v kopališču se vrše vsak dan zjutraj od 6. do 9. ure in zvečer od 18. do 20. ure. Treningi so za vse plavače in plavačice **strogo obvezni!** Udeležujte se jih torej redno, točno in marljivo. Neopravičeno izostale se bo discipliniralo. Izkaznice za vstop v kopališče se dobe pri trenerju. — Načelnik.

10letni jubilej ZSK Hermesa

V dneh 28. do 30. junija praznuje železničarski SK Hermes desetletnico svojega obstoja. Ako se ozremo na razmere v letu 1919, ko se je ustanovil SK Hermes, je zanimivo ugotoviti, da se je v tedanjih razoranih povojnih razmerah sestalo dokaj požrtvovalnih in agilnih sportnih delavcev, ki so se sporazumeli ustanoviti v Šiški sportni klub, ki bi imel predvsem nalogo, da odtegne mladino v Šiški, ki je bila po večini železničarska, pogubonosnemu veseljačenju ter jo pridobiti za sportno delo. Ta naloga ni bila ravno lahka, Šiška je v vojnem času bila velik vojaški tabor, radi česar je mladina v moralnem oziru mnogo trpela. Toda ustanovitelji Hermesa so s trdno voljo in vztrajnostjo dosegli svoj cilj. Hermes je kmalu postal zbirališče šišenske mladine in središče nogometnega sporta v Ljubljani. Vzgojil je mnogo dobrih nogometašev, radi česar so se vsi klubi prizadevali pridobiti njegovo prijateljstvo.

Leta 1925 se je SK Hermes pretvoril v železničarski SK Hermes. Njegove gmotne razmere v desetih letih njegovega obstoja niso bile rožnate. Apelirati je moral na požrtvovalnost svojih članov. Zaradi svoje agilnosti si je klub kmalu pridobil simpatije v najvišjih železničarskih krogih. Direktorja inž. Kneževič in inž. Schneler sta prevzela protektorat nad klubom. Hermes je dal inicijativo, da bi se vsi železničarski sportni klubi v državi organizirali v enotni organizaciji. Izvedel je vse priprave za to združitev, ki bi imela gotovo lepe gmotne in moralne uspehe. Nedavno je deputacija železničarskih sportnih klubov posetila prometnega ministra g. dr. Korošca, ki se je iskreno zanimal za sportne razmere, ter obljubil vso svojo moralno podporo.

Ob priliki desetletnice obstoja ŽSK Hermesa se bo vršil v Ljubljani nogometni turnir za pokal, ki ga je poklonil prometni minister. Sodelovali bodo poleg jubilanta, Mariborski, Zagrebški in subotiški železničarji. V okvirju tega turnirja se bo vršilo tekmovanje juniorskih moštev ljubljanskih klubov za pokal, ki so ga poklonili protektorji kluba. Protektorat nad prireditvami ob priliki desetletnice je prevzel minister g. dr. Korošec.

Spored proslave:

1. V petek dne 28. t. m. pop. ob 16 turnir juniorskih moštev (4 moštva).

2. V soboto pop. ob 16 nogometni turnir (1 kolo) prvi par SK Železničar, Maribor : Železničar, Zagreb, ob 17.30 drugi par Hermes : Ž. A. K., Subotica.

3. V nedeljo dne 30. junija t. l. dopoldne ob 10.30 slavnostni občni zbor v magistratni dvorani. — Popoldne od 15 do 16 promenadni koncert žel. glasb. društva »Sloga« na igrišču. Ob 16 Finale nogometnega turnirja prvi par, premaganca prvega dne, in ob 16.30 zmagovalca prvega dne (za darilo ministra g. dr. Korošca). — V nedeljo zvečer ob 20.30 slavnostni večer in razdelitev daril v dvorani hotela »Bellevue« v Šiški. Pri slavnostnem večeru sodeluje salonski orkester »Sloge«.

Sportni dogodki

V Ameriki vsak dan koga diskvalificirajo, z namenom seveda, da čez par dni diskvalifikacijo prekličejo. Sedaj so diskvalificirali plavalko Marto Norelijevo, zaradi »prestopkov proti amaterstvu.«

O Amerikancu Simpsonu so pisali te dni, da je pretekel 100 y v 9:4. Torej rekord. Pa ni bilo nič; je startal od deske, v tla zabite. 220 y je pretekel v 20.8, najbrž z istim pomočkom pri startu. Samo za širino prsi sta bila pri prvem teku Bracey in Tolan za njim. Tudi v Južni Ameriki se lahka atletika dobro razvija; v Argentini na primer Ledesma 800 m v 1:55.4, vrsta 4×100 m 42.2. Italija pred vojno ni veliko pomenila, s smotreno vežbo so pa tudi tam rezultati zmeraj boljši: 800 m Tavernari 1:52.2, 100 m Toetti 10.6, 3000 m Beccati 8:44. Palmieri je skočil 1.86 m visoko in je vrgel kopje 58.4 m daleč Poljak Pietkiewicz je pretekel 5000 m v 15:02.4, se bliža torej mednarodni vrsti pod 15 m. Dalje še omenimo: Hirschfeld v Helsinkih diskos 43.33 m, skok na daljavo Meier 7.05 m, 3000 m Holle 8:47.1, krogla Nemka Fleischer 12.40, Nemka Heublein 12.44 in 12.50. Na Nemškem so razdelili doslej že 112.000 sportnih in telovadnih znakov. Norvežan Hoff bo spet nastopil v tekmah.

V glavnem norveškem mestu Oslo je igralo holandsko nogometno moštvo proti norveškemu moštvu 4:4. Senzacionalna je bila zmaga Wackerja nad Slavijo 3:0. Sparta je premagala Rapida 3:1, Penarol angleško Chelseo 2:1, WAC Hertho 3:1, Admira Sportklub 7:1. Na Poljskem je s 13 točkami na prvem mestu Visla; Varta ima le 8 točk in je na četrtem mestu.

Prvo mesto v kolesarski dirki »po Italiji okoli« (Giro d' Italia) si je priboril favorit Binda; od 14 etap jih je dobil 7, 2920 km je prevozil v 107 urah 18 min. in 24 sek (na uro 27.292 km). Drugi je bil Piemontesi v 107:22:08, tretji Frascarelli v 107:23:28; Fr. je bil obenem prvi v vrsti juniorjev. Na cilj jih je prispelo 99. Binda je zmagal v tej dirki doslej štirikrat: l. 1925, 1927, 1928 in 1929.

Njegov rojak Morpurgo ni mogel preprečiti zmage Nemčije v borbi za Davisov pokal. — Sedaj bo kmalu končano. Tilden je premagal Hunterja, Lacoste Borotra, neznani mladi Siva proti vsemu pričakovanju Jana Koželuha, ki je sploh letos v bolj slabi formi. Demasia ni premagal samo Karel, temveč tudi njegov brat Josip; oba skupaj sta igrala proti paru Demasius-Becker 6:1, 6:3 in 6:4. Gospa Malloryjeva ni več velika stara igravka; proti sicer prav dobri Heleni Jacobs je igrala 3:6 in 0:6. Willsova Helena se je vdala angleški etiketi; ta predpisuje, da mora imeti igravka nogavice na nogah in da ne sme igrati z golimi nogami. Helena je rekla, da se pokori, a da bodo sčasoma tudi Angleži uvideli, da je igranje brez nogavic bolj naravno in bolj zdravo Sedaj je začel igrati tudi stari Baldwin; brž ko ni bil več ministrski predsednik, si je kupil raket in je dejal, da bo popravil, kar je prisiljeno zamudil za dobe ministrovanja.

PRVI PROFESIONALI NA ANGLEŠKEM

O poklicnih igravcih, ki jih nahajamo (javno ali skrito) tudi na kontinentu, beremo na Angleškem prvič že leta 1880. Pričelo se je v pokrajini Lancashire, kjer so nastopali škotski igravci; večkrat so menjali svoje klube, večinoma zaradi zaslužka. Nogometna zveza je pa tedaj takoj energično nastopila in je izključila enega od obdolženih klubov. A skriti profesionalizem je obstojal naprej, dokler niso prišle leta 1884 nove zlorabe na dan. Park Club je protestiral proti klubu Preston North, ker ga je le-ta obdolžil, da svoje igravce plačuje. Predsednik obdoženega kluba tega dejstva sicer ni tajil, pripomnil je pa, da večina klubov v Lancashirre in Midland prav tako dela. Tej izjavi so sledila dolgotrajna pogajanja o ureditvi profesionalizma. Na sledečem občnem zboru Zveze so nato sprejeli predlog, da se izključijo vsi klubi s profesionalnimi igravci. Ta sklep je imel nepričakovano posledico: izključeni klubi so se združili in so ustanovili novo Zvezo. Ta je imela svoje prvo zborovanje v Manchestru, kjer je bil profesionalizem javno razglašen. Sedaj je hotela amaterska Zveza popravljati in je imenovala komisijo, ki je občnemu zboru predlagala priznanje profesionalizma. Predlog je propadel. Dva meseca nato so sklicali drug občni zbor in ta je dne 20. julija 1885 s 106 glasovi proti 69 profesionalizem priznal.

Orel

Orel »Krakovo-Trnovo« priredi na Kresni večer, v nedeljo dne 23. junija 1929 ob pol 8 zvečer na letnem telovadišču v Karunovi ulici 14 telovadno akademijo združeno s komerzom. Na sporedu je poleg telovadne akademije tudi koncert godbe D. M. v Polju, šaljiva pošta, tekma s cvetkami itd. Nastopi praška tekmovalna vrsta. Celokupna prireditev se vrši na prostem pri pogrnjenih mizah ob zvokih godbe iz D. M. v Polju. Za jedačo in pijačo ter zabavo preskrbljeno. Kdor se želi razveseliti in navžiti lepote Kresne noči, naj prihiti v Trnovo in poseti to našo prireditev, ki jo prirede Trnovski Orli in Orlice.

Orlovski odsek v Dravljah. Danes popoldne bo proslavil orlovski odsek v Dravljah pri Ljubljani svoj 15 letni jubilej. Na programu so zanimive točke. Začne se ob pol 4 javna telovadba. A ob 3 so litanije v tukajšnji božjepotni cerkvici Resne in vesele točke bosta spremljala znana godba z Viča in draveljski pevski zbor v polnem številu. Z Ljubljano vsak čas avtomobilska zveza. Obiščite draveljske fante in dekleta.

Prireditve in društvene vesti

»Ljubljana«. V ponedeljek in torek še skupni vaji v Ljudskem domu. Prav vsi brez izgovora. — Pevovodja.

Iz Stolne prosvete. Jutri, v ponedeljek 17. t. m. pohite člani na prijazni Rožnik, kjer bo ob pol 6 sv. maša. Zbiramo se ob pol 5 pri glavni pošti. — V nedeljo 23. t. m. popoldanski izlet k sv. Jakobu ob Savi. Odhod s kamniškim vlakom ob 1.08 popoldne. Peljemo se do Črnuč.

Redni občni zbor Muzejskega društva za Slovenijo se bo vršil v četrtek, 4. julija, ob 17 v Narodnem muzeju, z običajnim dnevnim redom. — Odbor.

Občni zbor pevskega zbora ljubljanske Glasbene Matice se vrši v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 20. Dnevni red običajen, poleg še sprememba poslovnika.

»Udruženje rezervnih oficira i ratnika« pododbor Ljubljana je prejel pismeni zahvali na vdanostno brzojavko od Nj. Vel. kralja ter g. ministra vojne in mornarice. Pododborova pisarna je v Kapiteljski ulici 7/I. in je odprta redno vsak dan od 18½ do 19½ razen sobot, nedelj in praznikov. Pozivamo tovariše, ki reflektirajo na žel. legitimacije ali na uniforme, naj se čimpreje prijavijo, da bomo mogli zahtevati od središnje uprave potrebne količine. Članarina je bila na občnem zboru določena na letnih 30 Din, poleg vpisnine 20 Din za nove člane, ki doslej sploh še niso bili včlanjeni pri pododboru. Tovarišem, ki so se bili že priglasili začasnemu bivšemu poverjeniškemu odboru, bomo razposlali položnice.

Poizvedovanja

Revna oseba je zgubila na poti od Ranzingerja do Vodnika v Kolodvorski ulici robec s 3500 Din ter bančno potrdilo. Ker je vsota tuja last, se lepo prosi najditelj, naj odda proti nagradi na policiji soba št. 1.

Za duha in srce

Ivana Cankarja Zbrani spisi (Monumentalna izdaja Nove založbe v Ljubljani). Uvod in opombe napisal dr. Izidor Cankar (doslej je izšlo devet bogatih zvezkov). Kdo si ne želi prijatelja prav po svojem srcu? — Ivan Cankar je pogledal globoko v sleherno slovensko srce in ti bo prijatelj, kakršnega z zlatom ne preplačaš! Vzemi in beri!

Mrak: Obraz K. Bulovčeve

Trilogija. I. del: »Slepi prerok«, himna. Založili »Slovenski zmaji«, Ljubljana.

Postavimo se najprej na stališče, da v verzih napisana Mrakova drama **ni** pamflet. Zapazimo najprej drzno koncepcijo predmeta, ki mu je smoter razmotriti vprašanje umetniškega prvenstva pri Slovencih ter dognati njega nalogo in pomen. Slepi prerok je mojster, ki ga slovenski narod priznava, ki mu pa mlada kiparica slednjič odreče pravico do tega prvenstva in sklicujoč se na njega lastne besede »ti si up slovenstva«, kakor tudi na idejo o ptički kralja Matjaža, ki je dojela njegovo pravo skrivnost, pooseblja v svoji podobi kiparica ptico buditeljico, a v svoji človeški dobroti ponudi svojo pomoč strtemu in zlomljenemu mojstru, ki je preživel hudo izkušnjo s svojim slikarskim delom v katedrali, kjer je spoznal svojo nemoč in oslabelost ter se zaupal svojemu zahrbtnemu in demonsko zavidnemu zločinskemu famulu, ki ga docela ugonobi in oslepi.

Snov drame se reducira tedaj na novo lice borbe med starim in mladim. Prave dramatičnosti Mrakova drama ne vsebuje, ker so vsi možni dramatični konflikti zamujeni in imamo pred seboj le vmesne stopnje, t. j. tako zvane intrige. Le v prizoru poskušenega zastrupljenja ter v sledeči sceni med Tijo in Karlo se približa drama **dejanju,** vendar je ta dogodek postranskega pomena za bistvo drame, tedaj je tudi njegova veljava le postranska. Mrakov princip izvedbe se naslanja na starogrško klasično dramo, kar vidimo v načrtu in tudi v vporabi zborov, ki nastopajo podobno kakor pri Sofoklu. Toda razen principa in nekaterih presenetljivo uspelih prehodov, opisov in krepkih aksiomov, ki pričajo o Mrakovi nadarjenosti, je drama polna slabih verzov zelo neenotnega kova, ritem je neskladen in karakteristika sila naivna (ne preprosta, kajti če bi bila preprosta, bi bila hvale vredna!). Jezik je resda svojevrsten, vendar odločno nelep, prenatrpan z nemogočimi tvorbami, za katere ne najdeš prav nobenega opravičila, najmanj pa tistega o iskanju in ustvarjanju novih oblik radi posebne lepote.

Glede poglavitne ideje, ki se suče okoli umetniškega prvenstva, je pa s čisto umetniškega stališča opomniti, da so to prazne marnje. Zakaj? — tega dan današnji hvala Bogu ni treba več razkladati, avtorju pa utegne razložiti stvar morda kak prijatelj »Slovenskih zmajev«. Je namreč stvar taka, da je Mrakova drama **vendarle** pamflet in še celo tak pamflet, da mu slovensko slovstvo ne pozna para — tudi svoje vrste rekord. Da zasluži Mrakova drama osvetljenja le kot pamflet, bo jasno vsakomur, ki ve za razmere med umetniki in lažiumetniki, med velikimi umetniki in malimi umetniki ter umetničiči in pretendenti na ženijske prestolice (da bi kateri sploh ne bil niti najmanj umetnik ali ženij, se zgodi le časih, kadar se med sabo na žive in mrtve skregajo in traja tako dolgo, dokler se med sabo spet ne spravijo). Toda Bog ne daj, da bi se tu spuščal v podrobnosti čenčanja, ki človeku še v kavarni pri črni kavi preseda in ki bo pri tej priliki Mraku temeljito pretipavalo obisti.

s. š.

Ljubljanska drama: Gostovanje mariborskega gledališča

V petek 14. t. m. so gostovali v Shakespeareovi žaloigri »Romeo in Julija« štirje člani mariborskega gledališča: ga. Zakrajškova, gdč. E. Kraljeva, E. Rakuša in g. Vl. Skrbinšek. Predstava se je vršila v celoti na osnovi ljubljanske režije, zato so se posamezne vloge mariborskih gostov pokazale predvsem kot individualno igravske stvaritve, in ob njih šele v drugi vrsti moremo soditi umetniško delo mariborskega gledališča. Prav bi bilo, da bi kdaj videli kako celotno gostovanje Mariborčanov sicer ostane vzajemnost le polovična. Ne zdi se mi primerno niti vzgojno, tukaj primerjati mariborske in ljubljanske vloge Julije, Romea, Mercutia in dojke, dobro pa bi bilo, da ob priliki ljubljanski igravci vrnejo v istih vlogah poset Mariboru in tako bi imeli igravci in občinstvo v Mariboru in Ljubljani nekaj sodbe in koristi. Kar bi mogel o gdč. Kraljevi kot Juliji povedati, bi poudaril predvsem njeno dekliškost, njen čisti, še ne docela izigrani glas in vse pogoje, da postane kdaj res umetnica. Besedna celota se ji zdaj še marsikje utrga, ko ji ob enem poudarku večkrat uide drugi. Na balkonu je bila mnogo preglasna, v tiradi četrtega dejanja je stopila v ekstazo, pa še ni imela formata — toda vsa njena igra je ljubezniva, nevsiljiva; poteka iz čistih vrelcev, zato ima še ves razvoj pred seboj. G. Rakuša je naš znanec še iz Ljubljane, preden je odšel v »svet«. Spoznal bi ga, četudi bi ne bilo naznanjeno njegovo ime. Nekoč, ko je stopil prvič po deskah, je igral mlade fantiče; še ves je ostal tak, njegov razvoj je šel, če ga moremo soditi po Romeu, ves v oblikovanju mladostnih ljudi. Njegov Romeo gre za visokim stilom, zato zaneseno retoriko in sentimentalno bolečino oblikuje v pesem in jo v lokih dviga, da se zdi, kakor bi uhajala iz scenične prostornine, toda tedaj njegov glas ne zmaga vedno višine. Dejal bi, da je način njegove zunanje igre precej italijanski, vsebinsko pa Romea pojmuje zmiselno nekoliko preidealistično. G. Vl. Skrbinšek se nam je že večkrat predstavil. On je predvsem efekten igravec teatralik, ki pozna mnogo sredstev in hoče svoj lik napraviti scenično čim bogatejši. Zato ima Mercutio poleg svoje osnove še vrsto heterogenih potez na račun učinkovitosti. Nekateri poudarki so bili bliže nižjim shakespearskim osebam, pa na račun osladnega humorja, kar pri Mercutiu ne more biti prav.

Iz Romea in Mercutia je mogoče sklepati, da mariborska režija v celoti zelo poudarja teatralično stran Shakespeareove igre. V tem pravcu je tudi igra ge. Zakrajškove kot dojilje. Seveda pri nji prevladuje domači stil — saj ona je za gledališče menda le požrtvovalen gost, in ve, da jo ima občinstvo rado; to smo takoj čutili tudi v Ljubljani. Njena domačnost zabava čim širše občinstvo. Celotna igra je bila zanimiva prav radi dvojnih igravcev, toda kar se tiče ljubljanskih, se je čutilo, da je marsikomu že mnogo vzela vročina, nekaterim celo nekaj besedila. Gostje so prejeli mnogo cvetja, pa tudi priznanja sicer ne preštevilnega občinstva. To je bila menda tudi zadnja letošnja dramska predstava.

F. K.

*

Nov italijanski prevod Ivana Cankarja. Sozieta editrice internazionale v Turinu je izdala prevod **Kralja na Betajnovi** (Il re di Betajnova). Prevod in kritično studijo o Cankarju, ki sama obsega 51 strani, je oskrbel **Bartolomeo Celdi.**

*

Adalbert Stifter: Aus dem alten Wien. Insel Verlag v Leipzigu, čigar izdaja zbranih spisov Adalberta Stifterja v petih zvezkih je ljubiteljem in tudi širšim krogom dobro znana, je obogatil in izpopolnil izdajo z dodatnim zvezkom pod gornjim naslovom, ki je okrašen z 28 slikami. Tako imamo zdaj vse delo tega čudovitega pripovednika in pesnika v lepi in okusni enotni izdaji. Stifter je eden izmed redkih pripovednikov, ki ga more s pridom in enakim užitkom čitati mlado in staro, kajti njegovo globoko človeško srce je našlo za svoje zamišljene in blage stvore domišljije tako popolno umetniško obliko, tako preprosto skladne izraze, da je njegovo delo slehernemu čitatelju neusahljiv vir, neizčrpna zakladnica lepote in dobrote.

s. š.

Oskar Walzel: Die deutsche Literatur von Goethes Tod bis Gegenwart. 5. izdaja, Askanischer Verlag, Berlin. — Med številnimi zgodovinami nemškega slovstva po Goetheju zavzema Oskar Walzelovo delo, ki je pravkar petič izdano, posebno pomembno mesto. Že prva izdaja se je odlikovala s prvo znanstveno razpravo in razlago tedaj najnovejše, tako zvane ekspresionistične slovstvene struje, v najnovejši izdaji je pa tolmačenje in preiskava bistvenih potez ter umetniških oblik razširjeno na slovstvene pojave po ekspresionizmu vse do današnjega dne. Za to knjigo je sestavil Josef Körner bogato in izčrpno bibliografijo, ki bo dobro služila ne le slehernemu, ki se za nemško slovstvo zanima, temveč tudi znanstvenemu raziskovalcu.

s. š.

Književne nagrade Francoske Akademije. Francoska Akademija je podelila svojo veliko književno nagrado kritiku in filozofu du Massisu, veliko nagrado za roman pa kolonijalnemu romanopiscu Demaisonu, avtorju knjige »Betes q'uon appelle sauvages« (Zveri, ki jih nazivajo divje).

Literatura o Panevropi. Prof. dr. Hermann Jahrreiß: Europa als Rechtseinheit. Verlag Robert Noske, Leipzig. Elemér Hantos: Europäischer Zollverein und Mitteleuropäische Wirtschaftsgemeinschaft. S. Hirzel Berlin S. W. Dr. Wilhelm Guerge: Paneuropa und Mitteleuropa. Verlag B. Staors Berlin. Bertrand Russel: Die Kultur des Industrialismus. Dreimasken Verlag München — Berlin.

— ab.

DOKTORJA FRANCETA PREŠERNA Zbrano delo je najlepši knjižni dar Slovencem v letu 1929. V neizpremenjeni obliki prvega natisa beremo tu Poezije našega velikana, njegov Dodatek slovenskih poezij, potem Nameček nemških in ponemčenih poezij in njegova Pisma. Imamo tedaj vsega Prešerna, ki bo po tej knjigi prodrl v sleherni slovenski dom ter postal last vsega našega ljudstva. (Cena broš. 40, vez. 55, celo usnje 90 Din.)

Dobi se v **»Jugoslovanski knjigarni«** v Ljubljani.

IZPOD GOLICE, spisal Slavko Savinšek. Ljudske knjižnice 29. zvezek. — Eden naših najbolj nadarjenih mladih, ki se je vglobil v srce slovenskega kmetskega naroda, nam v tem z vso drhtečo napetostjo prave ljudske povesti napisanem romanu slika krvave boje tihotapcev z oblastmi, odigravajoče se pod Golico, ki vzgaja naš nazunaj trpki in grčasti, naznotraj pa tako mehki rod. Broš. 30, vez. 42 Din.

Dobi se v **»Jugoslovanski knjigarni«** v Ljubljani.

KUBIČNA RAČUNICA za okrogel, rezan in tesan les, sestavil Mirko Logar, 1929, je v našem kmetskem in lesnem gospodarstvu neobhodno potreben pripomoček, s katerim se na podlagi premera in dolžine takoj najde kubična mera tako za en hlod ali za poljubno število hlodov (do 100) kakor za tramove in to pri slednjih ne samo v metrih, ampak tudi v čevljih in colah. Knjižica, ki mora biti v žepu vsakega našega gospodarja z lesom, stane 45 Din in se naroča v **Jugoslovanski knjigarni** v Ljubljani.

BRESKEV IN MARELICA, spisal M. Humek. Knjižica seznani našega gospodarja z vsemi pogoji, ki so potrebni, da uspevata ta najžlahtnejša sadova v naši zemlji. Stane 10 Din in se naroča v **Jugoslovanski knjigarni** v Ljubljani.

PRAKTIČNI SADJAR, spisal M. Humek, Ljubljana 1923, je najbolj priljubljena knjiga v našem kmetskem gospodarstvu. Na izredno praktičen način in na podlagi mnogoštevilnih lepih slik se tu nudi pouk v pridelovanju sadja. Knjiga se naroča v **Jugoslov. knjigarni** v Ljubljani in stane 80 Din.

Gospodarstvo

Hiše in posestva

(Poroča dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna v Ljubljani, Miklošičeva 6)*

Prod.: Evald in Janko Popovič, kup.: Anton Jež, predmet: vl. št. 177 ko. Trnovsko predmestje parc. 142/1 660 m² po Din 20 za Din 13.200, septembra 1928.

Prod.: Strojne tovarne in livarne d. d., kup.: Dr. Ženko Franc, predmet: vl. št. 107 ko. Kapucinsko predmestje parc. 51/26 stavb. 840 m² za Din 42.000, januarja 1929.

Prod.: Ing. Karel Tavčar, kup.: France in Frančiška Žirovnik, predmet: vl. št. 2137 Trnovsko predmestje parc. 379, 1275 m² za Din 23.500, decembra 1928.

Prod.: Filip Podvešek, kupec: Frančiška Struna in Frančiška Slovnik, predmet: hiša št. 13 v Jernejevi ulici z vrtom in dvoriščem, vl. št. 593 ko. Spodnja Šiška za Din 117.000, novembra 1928.

Prod.: Julka Rožman, kup.: Terezija Lovše, predmet: vl. št. 103 Št. Petersko predmestje II. del, hiša št. 3 v Ravniharjevi ulici z dvoriščem, drvarnico in ograjenim vrtom za Din 65.000, decembra 1928.

Prod.: Franc Bizjan, kup.: Alojzij Bratina, predmet: vl. št. 245 Spodnja Šiška, parc. 424/4 za Din 6540, oktobra 1928.

Prod.: Mestna občina ljubljanska, kup.: Josip Šenica, predmet: del. parc. 244 Travnik, Cesta za Bežigradom v izmeri 157 m² po Din 10 za Din 1570, januarja 1929.

Prod.: Učiteljska tiskarna, kup.: Jakob Vidmar, predmet: vl. št. 2044 Trnovsko predmestje parc. 1544/3 travnik za Din 26.000, januarja 1929.

Prod.: Anton Berglez, kup.: Josip Berglez, predmet: vl. št. 800 Karlovsko predmestje, parc. 592/14 travnik za Din 3750, februarja 1929.

Prod.: Ivanka Jean, kup.: Franica Mole, predmet: pos. 2123 ko. Trnovsko predm. parc. 225/24 njiva za Din 20.000, februarja 1929.

Prod.: Jos. Komidar, kup.: Franjo in Marija Vesel, predmet: hiša pri Sodčku na Žabjeku, vl. št. 320 ko. mesto Ljubljana, za Din 350.000, marca 1929.

Prod.: Antonija Felber, kup.: Terezija Sršen, predmet: vl. št. 763 ko. Spodnja Šiška, parc. 175/26 za Din 15.000, februarja 1929.

Prod.: Strojne tovarne in livarne d. d., kup.: Ferdo Gaspari, predmet: vl. št. 107 Kapucinsko predmestje, parc. 51/24, površina 840 m² za Din 42.000, februarja 1929.

Prod.: Ivan Mihelčič, kup.: Metka Lazar, predmet: vl. št. 401 Gradišče, parc. 22/1 vrt v izmeri 711 m² po Din 125 za Din 88.875, marca leta 1929.

Prod.: Oton Priessnerm, kup.: Dovjak L., predmet: od vl. št. 101 Gradišče, parc. 92/1 travnik, 406 m² po Din 15 za Din 6090, marca 1929.

———

* Glejte »Slovenec« št. 102, 105, 113, 118, 123 in 129.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dne 14. t. m. se je vršil občni zbor Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, za posl. leto 1928.

Iz predloženega letnega poročila je razvidno, da zavod obstoja od leta 1900 in je v tej dobi v elementarnem oddelku izstavil 291.149 polic ter je imel koncem poslovnega leta 1928 preko 80.000 zavarovancev z zavarovano vsoto 2.201,403.600 dinarjev. Za varnost obveznosti elementarnega oddelka jamčijo premije, sklad za še neizplačane škode, varnostni in kurznodiferenčni sklad in premijska prihrana v skupnem znesku 13,438.421 dinarjev, kateri znesek se je napram letu 1927 zvišal za 1,477.104 Din.

Iz računskega zaključka življenskega oddelka, ki je započel s svojim delom v letu 1920, je razvidno, da znaša v poslovnem letu 1928 premija 4,493.074 Din. Zavarovana vsota je narastla od 87,500.000 Din v letu 1927 na 107,400.000 Din v letu 1928. Za varnost obveznosti življenskega oddelka jamčijo premije, ustanovni in kurznodiferenčni sklad ter premijska prihrana v skupnem znesku 15,978.565 Din in se je ta varnost napram letu 1927 zvišala za 3,151.260 Din.

Te številke jasno kažejo, da se Vzajemna zavarovalnica kot prvi slovenski zavarovalni zavod krepko razvija. Posledica tega je tudi, da so ji postali dosedanji poslovni prostori premajhni in da je morala odločiti za zidanje lastne palače, ki se že gradi na vogalu Miklošičeve in Masarykove ceste.

Slavija, jugoslov. zavar. banka v Ljubljani

je imela dne 13. junija 1929 svoj VI. redni občni zbor. Zaključni računi za poslovno leto 1928 izkazujejo napram prejšnjemu letu vsestranski napredek, kajti skupna premija leta 1928 znaša 23,558.000 Din, med tem ko je znašala prejšnje leto 22,187.000 Din. Njene rezerve so narastle na 30,209.000 Din od 26,018.000 Din prejšnjega leta. Na škodah, ki jih je likvidirala s priznano kulanco, je izplačala med zavarovance vsega skupaj 12,172.000 Din. — Glavnica njenih življenskih zavarovanj je koncem leta 1928 narasla na Din 176,844.620.—.

Vkljub temu ugodnemu rezultatu je izkazala na dobičku le 16.319.97 Din in sicer radi tega, ker hoče čimprej amortizirati akvizične stroške življenskega oddelka in adaptacijo hiše in inventarja.

Trgovska pogodba s Poljsko

Kakor smo že med brzojavnimi vestmi poročali, so se pričela v Belgradu pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe s Poljsko.

Delež Poljske v naši zunanji trgovini stalno narašča: tako je narastel pri izvozu od 0.03 odst. v letu 1922 na 1.38 odst. v letu 1928 in pri uvozu od 0.39 odst. v letu 1922 na 2.70 odst. v letu 1928 ali številčno izvoz od 1.1 na 88.6, uvoz pa od 25.1 na 211.8 milj. Din.

Največ izvaža naša država na Poljsko: tobak 1928 za 56.1 milj. Din, kalc cianamid 17.7, ekstrakte za strojenje 5.0, kože 2.4, usnje 1.9, slive 2, konzerve rib 0.5, ribe 0.7 itd. Na drugi strani uvažamo iz Poljske: tračnice 1928 94.1 milj. Din, premog in koks (Šlezija) 39.6, pločevina 11.1, bločnice 9.6, parafin 7.3, bomb. izdelki 3.5, voln. izdelki 5.0, mineralna olja 2.1, razni olj. plodovi (pesa, semena itd.) 5.1, dinamit 1.6 itd.

Kakor je videti, poljski izvoz obvlada premog in jeklo, ker se teh predmetov največ izvaža; pri nas ni konkurenčen izvoz poljske tekstilne industrije, ki tudi izredno mnogo dela za izvoz. Nadalje je Poljska tudi izvoznik agrarnih proizvodov, predvsem živine, kar občuti vsa srednja Evropa. Prav posebnih spornih točk ne bo, ker poljska industrija ni edini dobavitelj, ki ima največji interes pri nas v kakem predmetu.

Zbornica za TOI v Ljubljani je za to pogodbo sestavila na podlagi ankete posebno spomenico, v kateri iznaša želje, oz. zahteve slovenskega gospodarstva: iz Slovenije pridejo v poštev za izvoz, oz. se že izvažajo na Poljsko: verige, kose, srpi, furnir, kruponi, telečje in goveje kože, svinjina, jermeni, sitarski in žimarski izdelki, kalc. cianamid, kostanjevi in hrastovi ekstrakti za strojenje, kamni za glajenje, cianamid elektrode, ferosilicij itd. Uvažamo pa iz Poljske, oz. Šlezije in Galicije: sirovino za industrijo sveč, parafin, stearin, terpentin in olje, nafto, tehnična olja, plinski premog, koks, sporadično, stroje, kemikalije in pa manufakturo.

Omeniti pa je, da se velik del trgovine s Poljsko razvija potom Dunaja, kar je gotovo prepotrebno.

Zbornica je poleg navedbe zahtev slovenskih interesentov zahtevala tudi uvedbo direktnih želez. tarif s Poljsko v svrho pocenitve prevoza k nam.

BILANCE IN POSLOVNA POROČILA

Jurija grofa Thurnskega jeklarna na Ravnah. Tehnična in komercijalna organizacija podjetja je lani napredovala, vendar uspeh ni bil zadovoljiv radi visokih obresti. Donos podjetja se je sicer povečal od 0.35 na 0.62 milj. Din, pa so tudi odpisi narasli od 0.018 na 0.144 milj., obresti pa celo od 0.3 na 0.8 milj. Din. Bilanca izkazuje znatno povečanje tujih sredstev (od 9.2 na 14.4 milj.), pa tudi zalog od 7.4 na 10.1, dočim so dolžniki narasli le od 10.4 na 10.8 milj. Leta 1928 izkazuje 0.3 milj. Din izgube in se prenese na nov račun po odtegljaju v letu 1927 doseženega dobička 0.01 milj. Din. V tekočem poslovnem letu je radi večjih drž. dobav pričakovati ugodnejših uspehov.

*

Elektrifikacija v Srbiji. Prilep v Južni Srbiji razpisuje gradbo električne centrale, ki bo v prvi vrsti služila za razsvetljavo. Nadalje se gradi v Kruševcu nova električna centrala na Rasini in bo ravnotako služila za razsvetljavo

Občni zbor Glavne zadružne zveze. V nedeljo 16. t. m. se vrši občni zbor Glavne zadružne zveze, kateri pripadajo v Sloveniji: Zadružna zveza, Zveza slovenskih zadrug in Zveza gospodarskih zadrug, vse v Ljubljani ter Zadružna zveza v Celju. Revizijska zveza ni bila sprejeta v Glavno zadr. zvezo. Zanimanje za to skupščino je v naših zadrugah prav veliko, saj se bo obravnaval pred vsem novi zadružni zakon. Iz Ljubljane prisostvujejo zborovanju: za Zadr. zvezo ravn. dr. J. Basaj in A. Kralj, za Zvezo slovenskih zadrug ravnatelj Trček, za Zvezo gospodarskih zadrug predsednik A. Kristan, nadalje ravn. Ljudske posojilnice dr. Fr. Kržan in ravnatelj Kmetske posojilnice dr. J. Krsnik.

Ljubljanska kmetijska podružnica priredi v torek, dne 18. t. m točno ob 2 popoldne tečaj o poletnem zatiranju vrtnih škodljivcev z raznimi zatiralnimi sredstvi. — Zbirališče na drevesnici »Kmetijske družbe«, Poljanska cesta št. 59. Tečaj bo vodil strokovni tajnik »Kmetijske družbe« g. Fr. Kafol. — V slučaju slabega vremena se vrši tečaj dan kasneje.

Borza

15. junija 1929.

DENAR

Devizni promet ljubljanske borze je bil ta teden manjši: znašal je 17.32 milj. Din napram 20.59, 11.01, 20.65, 20.63 milj. Din. Največ prometa je bilo v devizi London. Splošno so tečaji deviz na naših borzah čvrstejši, to pa radi mednarodne oslabitve devize Curih, s katero je naš dinar najtesneje zvezan. Privatnega blaga je bilo bolj malo zaključenega.

Curih. Belgrad 9.12875, Berlin 123.95, Budimpešta 90.60, Bukarest 308.25, Dunaj 73.02, London 25.2075, Madrid 74.40, Newyork 519.95, Trst 27.195, Pariz 20.3225, Praga 15.385, Sofija 3.7525, Madrid 58.28.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.495, (valuta) 12.485, v Londonu, Newyorku in Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Na tržišču vrednostnih papirjev je omeniti nadalje padanje vojne škode, ki je v Zagrebu padla že na 392—392.50, v Belgradu pa na 392 s stalno padajočo tendenco. Kupčija je v terminih postala slabša. Intervencije za prejšnje tečaje so prenehale kakor so se tudi hosisti odtegnili iz tržišča. Povpraševanje je postalo slabo, pa tudi ponudba je manjša. Položaj na borzi pa še ni razčiščen in je težko prerokovati gibanja tečaja naprej.

Dunaj. Don. sav. jadr. 81.60, Wiener Bankverein 22.10, Bodencredit 100.30, Creditanstalt 53, Escompteges. 21.30, Živno 106, Union 24.80, Aussiger Chemische 247, Mundus 189, Alpine 40.60, Trboveljska 61.10, Kranj. ind. 33.25. Leykam 6.92, Rima Murany 111.75.

Žito

Pretekli teden je stal žitni trg v znamenju valovanja cen za pšenico in koruzo, dočim je ostal položaj za ostale predmete v glavnem neizpremenjen. Cene pri nas so prišle zopet v popolno odvisnost od ameriških notacij, kar priča o tem, da naša žitna trgovina še vedno ni prebolela krize ter da še vedno odlaša odločitev, kajti edino le samostojna akcija na podlagi naših domačih razmer bi utegnila napraviti konec nevzdržni negotovosti položaja, ki prav za prav niti špekulaciji ni več koristna. Vsekakor izgleda, da bodo tudi sledeč čikaškim notacijam cene še padale, vendar so pri tem begajoči prehodni dvigi in špekulativne hose, tako da nakupov ni mogoče racijonalno efektuirati. Pšenica, ki je skoro ves teden bila slaba in v nazadovanju, je danes spet čvrstejša in v ceni višja. Na drugi plati je pa koruza, ki se je sredi tedna naravnost mrzlično naglo začela dvigati, zdaj zopet slabejša in ji pada cena. Oves, ječmen in rž se pa držijo na običajnih cenah, pšenični mlevski izdelki pa tudi manj valovijo v ceni kot pšenica. — Gornjebačka pšenica velja danes 212.50—215 nakladalna postaja, bačka, sremska in banačka koruza notira 225—227.50 za promptno dobavo. Laplatska koruza za junij se nudi po 260 Rakek jugoslovansko ocarinjena, medjimurska inzulanka pa velja 254 nakladalna postaja. Bački, sremski in slavonski oves velja 190—195, ječmen po kvaliteti pa od 205—245 nakladalna postaja. Pšenična moka srednje bačke znamke velja 315—317.50, bački pšenični otrobi so pa nekoliko nazadovali ter veljajo 160—165 nakladalna postaja.

Budimpešta. Pšenica: oktober 22.45—22.72, zaklj. 22.71—22.72, marec 24.43—24.62, zaklj. 24.62 do 24.63. Rž: oktober 18.72—18.85, zaklj. 18.85 do 18.87, marec 20.35—20.26, zaklj. 20.28—20.30. Koruza: julij 24.75—24.90, zaklj. 24.90—24.92, maj 19—18.90, zaklj. 18.92—18.94.

Jajca

Cene jajc so začele že prejšnji teden stalno naraščati in to radi tega, ker že produkcija jako nazaduje in ker so jajčne pošiljke iz Rusije to leto zakasnele. Ker še hladilnice niso polne, se vlagatelji trudijo, da bi še hitro dobili skupaj manjkajočo množino jajc, ker naraščajoča vročina na kvaliteto jajc toliko upliva, da oddaja istih v hladilnico ni priporočljiva. Nakupne cene so se dvignile na 1.05 Din. — Sv. Jurij ob j. ž., dne 14. jun. 1929.

Hmelj

V. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Žalec v Savinjski dolini, dne 15. junija 1929. Zaradi ugodnega vremena je stanje hmeljskih nasadov slekoprej zelo dobro. Nepričakovano hitro se je pa rastlina začela raztezati na široko, predno je dosegla drogove visokosti in poganja posebno v spodnjih delih obilo panog. Tu in tam se vidijo celo že cvetni nastavki. Hmeljarji tačas še privezujejo trte ter odstranjujejo zalistnike. Rahlanje zemlje in prvo obsipavanje se nadaljuje. Škodljivci, o katerih smo zadnjič poročali, niso povzročevali prevelike škode. Sporadično se v nasadih najdejo skrčeni sklepi — znaki peronospore. Ostanki lanskega pridelka se le polagoma zmanjšujejo. — Društveno vodstvo.

Srednji devizni tečaji na ljubl. borzi od 10. VI. do 6. VI. 1929.

Dne	Berlin	Curih	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
10.	1357.75	1095.90	800.—	276.11	—.—	—.—	168.55	297.75
11.	1358.—	1095.90	799.89	—.—	—.—	—.—	168.60	297.75
12.	1358.—	1095.90	800.—	276.19	—.—	—.—	168.60	297.75
13.	1357.—	1095.90	800.—	276.19	56.84	—.—	168.63	297.70
14.	1358.—	1095.90	800.—	276.19	—.—	—.—	168.63	—.—

Prešernova ulica 4
poleg frančiškanske cerkve
H. Suttner, Ljubljana 2
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici
Birmanska darila

Birmanske ure za dečke od D 49·60 naprej
» zapestne ure od D 98·— »
Srebrne vratne verižice (Colliers) od 20 D naprej
Zlate » » » » 85 » »

ŽOLČNI KAMENČKI
Interesantno brošuro o uspešnem zdravljenju žolčnih kamnov Vam pošlje brezplačno lekarna pri Odrešeniku Praga II. Vyšehradska tř. Pišite takoj.

Najnovejši modeli
D.K.W.

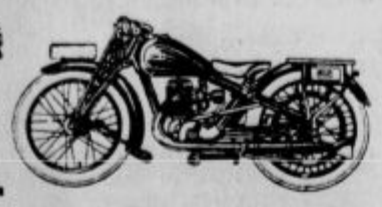

motocikljev od 200, 300 in 500 ccm so došli v skladišče. - Ugodni plačilni pogoji. - Generalno zastopstvo za S. H. S.: **Opšti Trgovački Industrijski Kontoar, Beograd,** Raičeva 12. — Zahtevajte prospekte „Moto".

„ISOL" izborno učinkujoče in najzanesljivejše sredstvo za **izolacijo zidovja proti vlagi** in vodnemu pritisku za **izsušitev vlažnih sten, tal** i. t. d. Dobiva se v trgovinah z materijalnim blagom' barvami, železnino itd. Glavna zaloga za Jugoslavijo:
LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA
LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA ŠT. 18

Mizarji in kolarji, pozor!
Hrastov, javorjev, jasenov, črešnjev, bukov, jelšev, lipov in drugi nežamam (boul-) les - debeline od 20-100 mm, prodaja po ugod. cenah
Lesna zadruga, Slov. Bistrica

HLADILNE NAPRAVE
izolirane s plutovino za gospodinjstvo, gostilne in mlekarne izdeluje
„VEHA" d. z o. z.
Ljubljana, Gosposvetska cesta 8
Automatične hladilnice brez leda!

Hotel „Pod Stolom"
Moste pri Žirovnici.
Prenovljene in na novo opremljene sobe s kopalnico letoviščarjem na razpolago. Dobra hrana, postrežba točna. - Zmerne cene. — Za obilen poset se priporoča
Matija Grilc.

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke. **„Tribuna" F. B. L.,** tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Uradnika
z večletno pisarniško prakso v **lesni stroki** in znanjem srbohrvaščine, nemščine in po možnosti tudi italijanščine, sprejme za takojšnji nastop **lesna industrija na Gorenjskem.** Ponudbe s točnimi navedbami dosedanjega službovanja pod **»Uradnik« na poštni predal 153 Ljubljana.**

Peči sistema „Luc"
vseh velikosti izdeluje tvrdka Srebotnjak & Golob, **Ljubljana, Puharjeva ulica** št. 3. Prevzema tudi v popravila in prezidavo vsakovrstne gori navedene peči in jih izvršuje strokovnjaško in po najnižjih cenah brez konkurence.

Razpis
Tujsko prometna Zveza za Mariborsko oblast v Mariboru razpisuje mesto uradnika za svojo pisarno in biljetarnico »Putnika«. Zahteva se vsaj srednješolska izobrazba oziroma dovršena trgovska akademija in znanje strojepisja. Prednost imajo prosilci, ki lahko izkažejo primerno prakso v tej stroki in obvladajo več jezikov. Nastop službe in plača po dogovoru. Pismene prošnje naj se naslove na imenovano Zvezo v Mariboru, Aleksandrova cesta 35, najkasneje do 1. julija 1929.

KUPON ZA UGANKE V ILUSTRIRANEM SLOVENCU
St. 23

Prodaja ljutomerskih vin
Prisilna uprava graščine Gornja Radgona ima naprodaj okrog 70 **POLOVNJAKOV VINA** izborne kakovosti letnika 1928. po dnevnih cenah. — Cenjeni interesenti se naj oglase pismeno ali osebno pri g. **Alojziju Puhar,** županu v Žbigovcih kot prisilnem upravniku, kjer dobe vse potrebne informacije. — V Gornji Radgoni daje informacije g. **dr. Lenart Boezio,** odvetnik v Gornji Radgoni — oziroma okrajno sodišče.

Zdrav ali bolan
vedno treba dobro milo. Slaba mila so naredila že mnogo škode. Kot res dobrim milom zdravja in lepote in v najvišjih krogih se daja prednost Fellerjevim Elsa-milom in to: liliino, rumenjakovo, glicerinovo, boraksovo, katranovo ter milo za britje. Ta vsebujejo dobro delujoče sestavine. Za poiskus 5 komadov Elsa-mila po izbiri se pošilja za vnaprej poslanih 52 Din franko lekarnar FELLER, STUBICA DONJA Elsatrg št. 134 Hrvatska. Za pranje glave: Elsa-Shampoon 3 Din 30.

Hotel Pension „Primordia"
zakupnik: W. Böhm
Morsko kopališče in klimatsko okrevališče
Pension 60—70 Din
Podgora-Dalmacija

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 1·50 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon štev. 23-28.

Službe iščejo

Knjigovodja
bilancist in korespondent v slovenskem, srbohrvaškem, nemškem in italijanskem jeziku, strojepisec, išče primerne službe. Nastop takoj. Dopisi na upravo pod 3000.

Trgovska pomočnica
zmožna tudi vodstva male trgovine, bi rada premenila mesto najraje v Sav. dol., kjer je že vajena. — Ponudbe prosim vsaj do 15. avgusta upr. Slovenca v Mariboru pod »Res pridna moč«.

Trgovec
kateri je opustil trgovino z meš. blagom, izučen tudi v lesni stroki, išče primer. službe kot vodja podružnice, skladiščnik, potnik, lesni manipulant itd. Nastop takoj. Ponudbe na upravo pod »Zanesljiv št. 6557.«

Gospodična
s pisarniško prakso želi mesta kot blagajničarka ali kaj sličnega. Gre kamorkoli. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru.

Prodajalka
meš. trgovine želi premeniti službo v večjo trgovino na deželi. Ponudbe na ogl. oddel. Slovenca pod »Poštena«.

Mladenič
priden, išče stalno službo kot hlapec v trgovini, najraje v mestu. Gre tudi za slugo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6599.

Šivilja
ki je že samostojno delala, išče mesta v salonu; gre tudi na dom. Naslov v upravi št. 6596.

Službo dobe

Išče se agronom
s prakso za samostojno oskrbovanje večjega posestva v Julijski Benečiji. Prednost imajo ponudniki, vešči mlekarstva in sirarstva, sposobni za oskrbovanje večjega števila krav mlekaric in obdelovanje za to potrebnega zemljišča. Starost nad 30 let. Ponudbe pod »Agronom« št. 6254 na upravo »Slovenca«.

Učenca
za mizarsko obrt sprejmem. Andrej Dobnikar, mizar, Gora 1, Komenda.

Učenca
na triletno učno dobo in hrano opoldne sprejme trgovina z železnino v Ljubljani. Naslov v upravi pod št. 6429.

Prodajalko
zanesljivo in z dobrimi spričevali, sprejme tvrdka Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 31.

Sprejme se več samo
prvovrstnih mizarjev
za fino pohištvo in notranje opreme.
A. AMANN
tovarna pohištva, stavbno mizarstvo — Tržič.

Pozor! Potniki! Zastopniki! Penzijonisti!
Mesečno fiksno plačo do 1500 Din, kakor tudi največjo provizijo za prodajo raznih izvrstnih artiklov (slike na platnu itd.), kavcijo 50 Din, nudi edinole samo tvrdka Specialimport, Ljubljana — poštni predal 174.

Vajenec
se sprejme v trgovino mešanega blaga. Ponuditi se je z lastnoročno pisano ponudbo na veletrgovino Franjo Černe - Radeče pri Zid. mostu.

Plavalnega mojstra
sprejme kopališče S. K. Ilirija. Ponudbe: Uprava kopališča S. K. Ilirija.

2 mizar. pomočnika
zmožna v splošnem mizarstvu, sprejmem takoj. Plača po dogovoru. Ant. Poženel, sploš. mizarstvo, Dol. Logatec.

Večje pletilno podjetje na Gorenjskem sprejme takoj v službo
kontoristinjo prikrojevateljico več **pletilk** in **šivilj.**
Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6528.

Trgovska pomočnica
z dežele, ki je pripravljena opravljati tudi domača dela, se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Hrano in stanovanje dobi v hiši. Dopise pod šifro »Pošteno dekle« na oglasni oddelek »Slovenca« št. 6576.

Kino-operaterja
poštenega in z večletno prakso sprejmemo v službo. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja, s spričevali in zahtevo plače je poslati na Krajevni odbor Rdečega križa v Črni pri Prevaljah.

Trgovski učenec
kateri ima res veselje do trgovine z mešanim blagom, s primerno šolsko izobrazbo, prav dobrim spričevalom — sprejme tvrdka Ivan Rojnik, Slovenjgradec.

Sodar
mlajša moč, se sprejme takoj. Pismene ponudbe pod »Priden« na upravo »Slovenca«.

Ključav. pomočnika
in vajenca se sprejme takoj za trajno delo in v vso oskrbo. Prednost imajo z dežele. Ključavničarsko podjetje CIRIL PODRŽAJ, Ig št. 147.

Štiri sodarje
sprejmem takoj za tesanje bukovih dog. Delo stalno. Kralj Franc, sodar, Sevnica ob Savi.

Prodajalka
poštena, zelo agilna, se sprejme v podružnico manufakturne trgovine kot poslovodkinja. - Navesti mora reference ter položiti večjo kavcijo ali garancijo z nepremičninami. Ponudbe na upravo Slovenca pod: »Dober in stalen zaslužek« št. 6568.

Prodajalec (ka) in učenka
z dobrimi spričevali, se sprejmeta takoj. Leopold Bruderman, Konjice.

Oskrbnik
se išče za graščino na Dolenjskem z večjo kmetijo in vinogradi; vstop 15. julija 1929. Ponudbe s spričevali in referencami na upravo Slov. št. 6474.

Dekle
snažno in pošteno, za vsa hišna dela, veščo kuhe, sprejme boljša družina. Predstaviti od 9—12 dop. Naslov v oglas. oddelku »Slovenca« pod št. 6493.

Vajenca
za mizarsko obrt sprejmem. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6448.

Lončar. pomočnika
izvežbanega, sprejme lončarna M. Altziebler. Lončarna se odda tudi v najem. Peči in pečnice za štedilnike priporoča: Mihael Altziebler, Celje.

Prodamo

Puhasto perje
kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemična čistiona perja, Zagreb, Ilica 82.

Šest stavbnih parcel
vsako po 600—700 m² ugodno proda ob Dunajski cesti blizu »Stadiona« Franc Jerko, Črnuče p. Ježica.

Pletilni stroj
Jacquard 8/85, skoro nov, proda za polovično ceno Javornik, Vojašniška 2 - Maribor.

Šestsedežni auto
zelo dobro ohranjen — znamke »Austro Daimler«, z odprto karoserijo, se v brezhibnem stanju po zelo ugodni ceni proda. Poizve se pri tvrdki Fr. Ksav. Souvan, Ljubljana, Mestni trg št. 24.

4 sedežni avto
skoraj nov, dobro ohranjen, malo rabljen, znam. Peugeot, prodam. Naslov v upravi pod štev. 6525.

Herley-Davidson
s prikolico, skoraj nov, proda Žirovnik, Dalmatinova 11, pritličje, desno.

Zaradi opustitve trgovine prodam
30 kg mlečne čokolade
in **228 m letev za okvirje.** — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 6559.

Veliko kredenco
za trgovino ali gostilno, komplet. posteljo z nočno omarico in 2 veliki mizi - prodam. Gostilna Pok, Opekarska c. 26.

Ariel motocikle
230, 500 in 550 ccm de Luxe opremljene z električno Lucas razsvetljavo in števcem prodajamo po brezkonkurenčnih cenah 17.000, 21.000 in 23 tisoč Din. - Jugoavto, Ljubljana, Dunajska 36.

Koncertne citre
skoraj nove, prodam. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6561.

Klavir
dobro ohranjen, ceno naprodaj. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 6549.

Kmetje, pozor!
poceni se proda:
mlatilnica
(Hoffer Schranz), dvojno snažilo, 27 col, 6 konjskih sil, skoraj nova. - Ročna mlatilnica, rabljena. - Vitel gepel, nov. - 6 veternjakov, novih. - Kovaški meh cilinder, nov. — Naslov pove uprava Slovenca v Mariboru.

Kitarne citre
skoraj nove, prodam. — Pismene ponudbe Štupar, Črnuče, pošta Ježica.

Stavbna parcela
5 min. od kolodvora Vižmarje se proda (velikost 3000 m²). — Poizve se v Vižmarjih št. 99.

Drobni krompir
proda po Din 0.90 I. Dovič, Pokopališka 29

Lepa stavb. parcela
naprodaj v Zg. Šiški, ležeča ob okrajni cesti, meri 2200 m². Poizve se v Zg. Šiški 39.

Dve balančni tehtnici
za 5 kg z uteži in gumijasta cev, 7 m dolga 3 cm debela, se ceno proda. - Kranjc, Novi Vodmat št. 36.

Foto - aparat
9×12, vreden 1500 Din, prodam s 5 kasetami in vso pripravo za 750 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Slov.« pod »Vreden aparat«.

Moško kolo
»Puch«, renovirano, ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6594.

Brivnica v Zagrebu
Ilica, se proda zaradi drugega posla. Elektrika, vodovod. Dobro idoča. Cena samo 17.000 Din. Vprašanja na: Ujčić, Ilica 210.

Moško kolo
skoraj še novo, naprodaj. Naslov v upravi št. 6601.

Kupimo

Hlode
hrastove, od 20 cm naprej, kupi vsako množino parna žaga. V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom.

Kupim
hrastove hlode. - J. Pogačnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Drva
bukova - suha ali napol suha - rabim večje množine. Plačilo akreditiv. — Mangart, Ljubljana - poštni predal 43.

Plohe
nežamane, hrastove, jelšove in lipove, rabim večjo množino. Plačilo akreditiv. Mangart, Ljubljana, poštni predal 43.

Črešnje
za eksport kupim vsako množino. Pismene ponudbe na Mihael Murko, Maribor, poštni predal 1.

Mrvo kupim
v košnji. Ponudbe pod »Mrva« na upravo Slov.

Zaslužek

Sedaj
najboljša priložnost, da lahko zaslužite mnogo denarja s prodajanjem našega gospodar. predmeta. Vprašati in priložiti 10 Din za vzorec in navodila. - Ro-Va, Maribor, poštni predal 2.

Denar

Posojilo
Dobro stoječi trgovec želi 25.000 Din posojila za 6 mesecev. Več osebno. - Ponudbe prosim upravi »Slovenca« pod št. 6558.

Posojila
iščem okrog 50.000 Din v svrho zidave nove vile. Dotičnemu stanovanje na razpolago. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »M. B. 50.000«.

Iščem financijerja
za eksportni sezonski predmet. Dober eksporter ima prednost. Naslov v upravi pod štev. 6603.

Dijaki

Dve dijakinji
sprejme s prihodnjim šolskim letom učiteljica na dobro hrano in stanovanje. Klavir in vrt na razpolago. Na željo nemška konverzacija. Naslov v upravi Slov. št. 6475.

Stanovanja

Soba
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo se odda gospodu ali gospodični. Medvedova ul. 22.

Sobo in kuhinjo
za mesec junij išče stranka brez otrok. Kdor preskrbi stanovanje, dobi nagrado. Po možnosti v bližini mesta. Naslov je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 6555.

Stanovanje
dveh sob s pritiklinami iščem, če možno pri hiši vrt. Ponudbe pod »Profesor-duhovnik« št. 6567 na upravo »Slovenca«.

Ena ali dve sobi
se oddasta letoviščarjem. Verje 85, p. Medvode - Bokal.

Stanovanje
v suterenu, sobo in kuhinjo, oddam z julijem. - Naslov v upravi Slovenca pod št. 6562.

Na stanovanje
se sprejmeta dva gospoda. Hrenova ul. 19, pritl.

Stanovanje
1 do 2 sobi in kuhinjo, iščeta novoporočenca za 1. julij v Rožni dolini ali na Viču. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Novoporočenca«.

Meblovana soba
parketirana, v sredini mesta, se odda s 1. julijem dvema gospodoma (gospodičnama). Naslov pove uprava pod 6499.

Soba
s posebnim vhodom in elektriko se odda mesečno za 250 Din. 15 minut oddaljeno od glavne pošte. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6494.

Meblovano sobo
s posebnim vhodom in elektr. razsvetljavo, oddam. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6473.

Sobo s štedilnikom
solnčno, v podpritličju vile oddam mirni stranki. Naslov v upravi pod 6600.

Ženitbe

Pošten fant
lepe zunanjosti, v dobri državni službi, se želi v svrho ženitve takoj spoznati z gospodično do 30 let, čiste preteklosti, z nekaj premoženja. — Dopise s sliko na upravo »Slovenca« pod »Srečna bodočnost«.

Ženitna ponudba!
26 letni kmečki fant, mirnega značaja, s kapitalom 100.000 Din, želi znanja v svrho ženitve z gospodično z boljšim posestvom, trgovino ali gostilno. Ponudbe pod šifro »Tiha sreča« št. 6597.

Tipograf
poroči takoj boljše dekle z dežele, do 26 let staro, z nekaj premoženja. Ponudbe pod »Poštena« 6595 na upravo lista.

V najem

Dobro idočo pekarno
pod ugodnimi pogoji išče v najem Alojzij Lipša, Golubovec, kraj Varaždina.

Mlin
z vso opravo in stanovanjem se odda v najem. — Pojasnila daje Franc Simon, Vrhnika 17.

Iščem valjčni ali navadni
kmečki mlin
za v najem. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Celje.

V najem se odda
tik glav. ceste na dobroidočem mestu trgovina z meš. blagom gospodu ali gospodični. Potreben kapital 15.000 Din. Ponudbe upravi »Slov.« v Mariboru pod »Trgovina«.

Restavracija Müller
v Zagorju ob Savi s komptelnim inventarjem - se odda v najem s 1. avgustom. V poštev prihajajo samo kavcije zmožni reflektanti brez otrok. Ponudbe na gornji naslov.

Dobro idočo gostilno
vzamem v najem. Pismene ponudbe z navedbo količine potočenih pijač, letne ter mesečne najemnine na upravo pod šifro »Gostilna v najem« 6598.

Pouk

Šoferska šola
prva oblastv. koncesijon., Čamernik, Ljubljana (Jugoavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovnjaški teoretičen pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Pozor! Zasebni tečaj
za gg. čevljarje se vrši v mesecu juliju in avgustu. - Poučevalo se bo prikroj. vzorcev, kolekcijske vzorce, izdelovanje gornjih delov, praktično lepljenje čevljev, galoš itd. po novi metodi »Ehkam« in »Ago«. Zahtevajte prospekte. - Josip Steinman, Ljubljana, Kolodvorska 41.

Trimesečni tečaj
za strojno pletenje se otvori s 1. julijem. Poučevalo se bo pletenje na raznih sistemih strojev, krojenje, šivanje, izdelava itd. Prijave sprejema oblastveno prijavljeno učilišče Gizela Franzl, Privoz 10.

Objave

Kam pa kam?
V Rožno dolino v gostilno k »Franceljnu«, kjer se toči od danes naprej pristna kapljica ter vedno sveže pivo. Čez ulico vino 1 Din ceneje. Na razpolago vedno mrzla in topla jedila. - Sprejmejo se abonenti po zmernih cenah.

Danes vsi
na štruklje
ob priliki žegnanja v Rožni dolini v restavracijo V. JELOČNIK.

Preklic!
Obžalujem, da sem obdolžil gospo Gabrič zaradi prekelj, in se ji zahvaljujem za oprostitev.
A. Šušteršič,
železničar — Kodeljevo.

Javna dražba
prostovoljna, 3 stavbnih parcel, circa 400 m², se bo vršila v nedeljo ob 4 popoldne na križišču cest IX. in VIII.

Za oskrbovanje
male hišice in obdelovanje zelenjadnega in sadnega vrta v Tacnu pri Ljubljani, se sprejme moški z ženo brez otrok — najrajši upokojenec. Pogoji so: mesečna plača 400 Din, stanovanje: ena soba s štedilnikom, električna luč in užitek dela vrta. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 6602.

Posestva

Letovičarji
vpokojenci, pozor! - Prodam lično hišo s sadnim in zelenjadnim vrtom ev. tudi z njivo, ¼ ure od postaje Lesce, Gorenjsko. Hiša je vsa prenovljena, v kateri je tudi vodovod in elektrika. Ponudbe na upravo Slov. štev. 6526.

Kmetijo
rodovitno, 17 oralov, 80 tisoč Din. - Gostilno, velik promet, v Mariboru, z velikim vrtom - proda Zagorski, Maribor, Tattenbahova ulica 19.

Posestvo
prodam v gorenjski vasi Rateče. Hiša s trgovino, gospodarsko poslopje, en travnik, 4 njive, 3 gozdi, pripravno za gostilno, deset minut od postaje, primerno za vsako trgovino; event. prodam samo hišo z gospodar. poslopjem. - Poizve se pri lastniku Jožefu Jesih, Medvode.

POSREDOVALEC
realitetna pisarna
Dalmatinova ulica 11,
PRODA:

Hišo, Zelena jama, enodružinsko, vrt, 55.000 D.
Hišo, Zg. Šiška, novo, dve dvesobni stanovanji, 77.000 Din.
Hišo, Glince, novo, več stanovanj, rentabilno, 145 tisoč Din. Potrebno samo 40.000 Din.
Trgov. hišo, Ljubljana, z gostilno, velik trgovski lokal, skladišča, gostilna, gospod. poslopje, vrt, 8 stanov. sob, 700.000 Din.
Trgov. hišo, proti Gorenjski, gospod. poslopje, nekaj posestva, 72.000 D.
Hišo, pri Novem mestu, pripravno za trgovino, 7 sob, 1 oral sadnega vrta, 75.000 Din.
Razen teh hiše, vile, posestva, graščine širom Slovenije.

Dve novi hiši
proda Josip Ambrož v Zagradcu pri Stični, prva 3 sobe, kuhinja, klet in vse druge pritikline ter dvoriščem. Cena 29 tisoč dinarjev. - Druga manjša s hodnikom, vrtom in pritiklinami. Cena 14.000 Din, pri farni cerkvi, šoli, pošti, mesarju in trgovini. Vse zraven. Pripravno za čevljarja, krojača ali vpokojenca. Nahaja se na lepi legi. Za pojasnila je priložiti znamko za 2 Din.

Posestvo
v neposredni bližini Maribora (autobus postaja), po ugodni ceni naprodaj. Pripravno za mlekarstvo, živinorejo in vrtnarstvo. Poizve se pri I. Kušar, Maribor, Maistrova ulica 6/I, desno, od 1—2 pop.

Vodna moč
dobičkanosna, dobro vpeljana obrt, življenska eksistenca, mlin in žaga, stanovanje, gospodarsko poslopje, lepa lega in v bližini Ljubljane, ob glav. cesti, blizu postaje, vsled bolezni za 300.000 Din naprodaj. Resne dopise upr. »Slovenca« Ljubljana pod »Sigurna bodočnost«.

Prodam hišo
v Zagrebu tik tramvaja, na vogalu, dve stanovanji, špecerijska trgovina, elektrika in drugo. V bližini grade duhovniki iz Ljubljane cerkev in dom. Cena 150.000 Din. — S. Škarić, Selska cesta 266.

Visokopritlična
enodružinska novozidana hiša za Bežigradom, naprodaj. Naslov pri upravi lista pod št. 6593.

Razno

Uglašuje ter popravlja Glasovirje in harmonije strokovna tvrdka
G. Jurásek
Ljubljana, Ključavničarska ulica 3/II — vhod Mestni trg 22 in Cankarjevo nabrežje 13.

Gumistezniki
najceneje pri tvrdki
A. Besednik, Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 6

Pljuča!
Privatni pljučni zavod (Privat-Lungenheilanstalt) Sečovo, dr. Pečnik-a, pošta Rogaška Slatina. — Zdravniki priporočajo zavod! Prospekt 3 Din.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom!
Clavên-mast
Varstvena znamka
V zalogi v lekarnah in drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavne zaloge M. Hrnjak, lekarnar, Sisak.

Pozor trgovci in gospodinje
za ukuhavanje CELLOPHAN
Higijenska prozorna opna, najboljši zapor za vse marmelade in želee, nepropustljiva za vonj in bakterije. — Najsigurneje sredstvo za ohranitev svežosti, stalna kontrola vsebine. V vodi nerazstopljiva Absolutno sterilna.
Najidealneje sredstvo za zapiranje steklenic mesto pergamenta.
Dobiva se v vseh trgovinah
Zastopstvo za SHS
Braća Weiser
Zagreb
Marovska ulica 5.

KLAVIRSKE CITRE samo še dinarjev 380·—

Alfonz Breznik
Ljubljana, Mestni trg 3
Vsakdo takoj igra najlepše slovenske in nemške komade in šlagerje, ki so v največji izbiri na razpolago

Krušnomoko in
rženo moko
vedno svežo,
kupite zelo ugodno pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. Zorman
Stari trg 32, Ljubljana.

PEUGEOT
bicikli, damski in moški, v splošnem priznani kot najboljši v materijalu in teku — se dobijo za ceno od 1450 Din dalje v trgovini
A. BREMEC,
Celje, Miklošičeva 2.

Kose in srpe
garantirane priporoča
Jos. Jagodič, Celje
Glavni trg
Specerija — Železnina — Nakup kuhanega masla.

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah.
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Fotograf. potrebščine
in vsakovrstne aparate, tudi na obroke, kupi pri strokovnjaku. Fotografsko specijalno podjetje: Meyer, Maribor, Gosposka 39.

Pljuča!
Pljučne bolezni ozdravi strokovnjak (strok. knjige!) dr. Pečnik, zavod (Privat-Lungenheilanstalt) Sečovo, železniška post. Rogaška Slatina.

Žene in dekleta!

Nosite Dečvo iz domačega narodnega blaga nagelna, roženkravta in rožmarina.

Znojenje nog, trdo kožo, ozebline, svrab in pekoče podplate in kurje oči izleči v 2—3 dneh

FEBRUUM APARAT

patentiran v vseh kulturnih državah. Cena Din 50 po poštnem povzetju Din 65. Glavno skladišče za Jugoslavijo: Stara Salvator apoteka, Osijek I. kamor je treba tudi poslati naročila.

Drogerija AL. FLORJANČIČ

Ljubljana, Sv. Petra c. 19, kupuje vsako množino lepo sušeno

arnika cvetje

po najvišjih dnev. cenah.

Čebelni med

naravni, razpošiljam po 5 kg poštni paket za 115 Din franko. Franc Markelj, čebelar, Vrhnika.

Izborno koso za 20 Din

dobite samo pri tvrdki: **Franc Stupica** Ljubljana Gosposvetska cesta št. 1

Za birmo

Fotografski atelje novo otvorjen; najmodernejši aparati, najnovejše svetlobne naprave. — Foto Meyer, Maribor, Gosposka 39.

Mizarji!

Okras za mrtvaške rakve, tančice, zglavnike, tapete itd., nudi najugodneje galanterijska trgovina **Drago Rosina, Maribor,** Vetrinjska ulica 26.

žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in dr. tapetniške izdelke dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg štev. 7** (poleg Mestnega doma).

Loter. »Dom ubogih«

Prodajo srečk (tudi na obroke) je prevzela kreditna-stavbna zadruga »Mojmir«, Maribor, Koroška 10. Podpisi izdajateljev srečk so tudi nadalje veljavni.

Žimnice

predelujem po 35 Din. Vsa tapetniška dela po najnižjih cenah. - Slavič Fr., tapetništvo, Emonska cesta 10. Pred prulami 23. - Pridem delat tudi na dom.

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölfing, urar, Gosposvetska c. 12.

Lepe spalnice

po 2700 Din, kuhinje po 1250 Din - priznano solidne izdelave prodaja Vidmar, Zg. Šiška 2.

Vsevrste moko

iz najbolj. banaške pšenice dobavlja po najnižjih cenah **Fran JUVAN,** valjčni mlin, **Sred. Gameljne,** p. Šent Vid nad Ljubljano. Zahtevajte cenik. — Solidna postrežba.

Klavirji!

Preden kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodaja najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo brez vsakega pribitka in brez vračunanja kakršnihkoli obresti. - Izposojevalnica. — WARBINEK - Ljubljana, Gregorčičeva 5 (v bližini Glasb. Matice).

Čas je zlato pa tudi dobra reklama v »SLOVENCU«

Mlinarji!

Rž, proso, ajdo in ječmen kupite najceneje pri **A. VOLK, LJUBLJANA** veletrgovina žita in moke

Najzanesljivejše in najcenejše se **konzervira** sadje in **povrtnine** v »REFORM« steklenicah. - Glavna zaloga za Jugoslavijo pri tvrdki **Lovro Petovar, Ivanjkovci.**

Vina

pristna štajerska in dolenjska ter vedno sveža gorka in mrzla jedila priporoča gostilna »Müller« za Bežigradom (Šiška).

DALMATINSKI

Ia Portland cement svetovne znamke

SALONA (TOUR)

dobavimo v juta in papirnatih vrečah promptno iz naše tovarne manjše količine pa iz našega ljubljanskega skladišča poleg špedicije Ranzinger

„SPLIT“

d. d. za cement Portland Masarykova cesta 23.

KOSTANJEV LES za tanin HRASTOV TANINSKI LES BUKOVA DRVA

kupuje stalno najugodneje **ERNEST MARINC, CELJE** Zrinjskega ulica štev. 4 — Telefon štev. 136

Vsakovrstne trgovske knjige, štrace, mape, noteze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

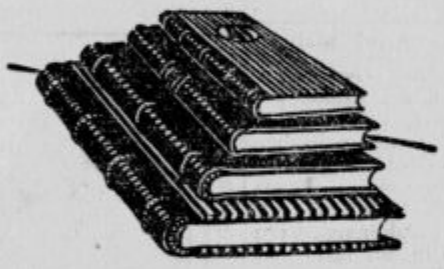

nudim po skrajno ugodnih cenah! Na debelo! -- Na drobno!

ANTON JANEŽIČ

Ljubljana, Florjanska ul. 14

Knjigoveznica in črtalnica trgovskih knjig.

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi svojega nad vse ljubljenega očeta, gospoda

Jožefa Schasche

posestnika v Dravogradu

izrekam za tolažilne dokaze iskrenega sočutja vsem tem potom svojo prisrčno zahvalo.

Posebno se zahvaljujem častitemu gospodu inf. proštu Volbenku Serajniku, častitemu gospodu salezijanskemu patru Jožefu Bakanu, požarni brambi Dravograd in Guštanj, kakor tudi vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja in vsem, ki so spremili blagopokojnika na njegovi zadnji poti.

Dravograd-Praha, dne 14. junija 1929.

Kdor ljubi svojo živino

in jo hoče obvarovati nadležnih muh in obadov, mora uporabljati samo specijalno sredstvo proti obadom

„BELI“

ki se je obneslo tekom 30 let z najboljšim uspehom. Dobiva se povsod.

DR. A. KANSKY

kemična tovarna

Ljubljana, Gledališka ul. 8.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodneje.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi i v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštnih položnicah.

Naznanilo preselitve

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da se je Bandažno ortopedska delavnica **R. Ahčin,** Vidovdanska cesta štev. 7, **preselila** na **Poljansko cesto štev. 31.**

Nadalje se priporoča v izdelavo vseh vrst bandaž, protez, aparatov i. t. d., po najnižjih cenah.

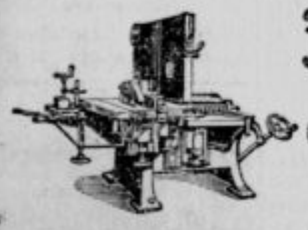

3 leta kredita

vse vrste enostavnih in univerzalnih strojev

za mizarje, kolarje in žage

za pogon na jermena ali z vzgrajenim elektromotorjem.

Prvovrstna izvršitev! V krogljičnih tečajih dobavlja

Welker-Werke J. Wachstein

Wien X/6, Laxenburgerstrasse 14

Poset jugoslovenskega zastopnika brezplačen

Najboljši nemški izdelek

Češnje, grah in drugo zelenjavo z najboljšim uspehom ukuhate v **WECK-ovih** čašah za ukuhavanje. Tovarniška zaloga WECK za celo kraljevino pri tv. „Fructus“, Ljubljana, Krekov trg 10/I. - Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard. Celje: Josip Jagodič. — Zahtevajte cenik.

Objava

Uprava Državnih monopolov razpisuje prvo ponudbeno licitacijo za **upeljavo inštalacije za električno razsvetljavo** in **pogon elektromotorjev** v novi tobačni tovarni na Crvenem Krstu pri Nišu.

Licitacija se vrši dne 18. junija 1929 v pisarni upravnika Državnih monopolov ob 11 dopoldne.

Pogoji in načrti se morejo dobiti v pisarni industrijskega oddelka vsak delavnik dopoldne, kakor tudi v tobačni tovarni v Nišu.

Iz pisarne industrijskega oddelka uprave državnih monopolov. I. M. br. 9730 od 10. junija 1929.

Šoferska šola

oblastveno koncesijonirana **I. Gaberščik,** bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova 52. Praktične vožnje z modernimi automobili, teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Tečaji permanentni.

Oglas

Komandi 8. žandarmer. puka u Ljubljani potreban je sledeći kancelarijski materijal:

115.000 pola koncept-papira; 7000 pola belog kancelaj-papira; 7000 pola popira za pisaći stroj; 10.000 pola pakpapira za koverte; 1300 pola karbon papira; 400 pola Hektograf karbon papira; 48 bočica tinte po litru; 240 bočica tinte po pol litre; 46 bočica šapirograf-tinte; 260 bočica štempelj farbe; 30 tucata obični olovaka; 30 tucata olovaka u boji; 30 tucata olovaka tintovni; 300 klupaka jemstvenika; 30 klupka debele špage; 30 klupka tenke špage; 300 komada radirguma za olovku; 300 komada radirguma za tintu; 40 kutija raznih pera; 160 kutija pečatnog voska; 23 komada šapirografrola; 45 kilogr. gumi arabicum te 30 komada trakova za pisaće mašine u raznim širinama Materijal imade biti dobar. Potrebne informacije mogu se dobiti kod blagajnika ovog puka. Pozivaju se svi oni koji žele istog lifrovati, da pošalju svoje ponude sa specificiranim cenama odmah a najdulje do 24. Juna ove god. blagajniku ovog puka.

Najjeftinijem ponudjaču ustupiti će se liferacija onda istom kada dodje odobrenje od komande žandarmerije iz Beograda. Liferant na kome ostaje liferacija imade ovaj materijal odmah a najdalje za 30 dana po saopštenju odobrenja isporučiti komisiji u zgradi štaba 8. žandarmer. puka, Bleiweisova cesta br. 3.

KOMANDA 8. ŽANDARMER. PUKA

E. Broj 6888.

Portland cementna tovarna d. d.

Dovje-Mojstrana — Ustanovljena leta 1892

priporoča svoj prvovrstni izdelek

Portland-cementa

Dobavlja se promptno iz tovarne kakor tudi od zaloge v jav. skladiščih Ljubljana, Dunajska c. 33.

Zastopnik: JOSIP GAGEL, LJUBLJANA, Šolski drevored. Telef. 2547.

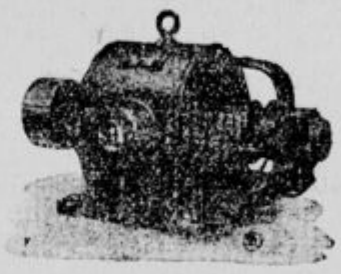

Najboljši in najekonomičnejši

ELEKTROMOTORJI

iz znanih čeških tovarn **Škodovi zavodi v Plznju** se nahajajo v velikosti ¼ do 30 k. s. stalno na zalogi v Ljubljani. — Obrnite se na

Zastopstvo Škodovih Zavodov, Ljubljana

Selenburgova ulica 7. — Telefon 2966

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi našega nad vse ljubljenega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, svaka, tasta, gospoda

Antona Vahčiča

izrekamo tem potom vsem, kakor tudi za prekrasno cvetje in vence, najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo g. prim. dr. Murgelju za trud, č. g. dekanu za tolažilne obiske in pretresljive poslovilne besede in ostali čč. duhovščini, gasilnemu društvu z godbo, gg. pevcem za ginljive žalostinke, gg. stanovskim tovarišem, prijateljem in znancem, ki so v tako velikem številu spremili pokojnega na njegovi zadnji poti.

Še enkrat torej vsem prisrčni: »Bog plačaj!«

Videm, dne 12. junija 1929.

Globoko žalujoči ostali.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.
Brzojavke: Kredit Ljubljana
Tel. 2040. 2457. 2548: interurban 2706, 2806

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

Registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, — — v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarije)

Stanje hranilnih vlog nad Din 70,000.000.-. Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Posojilnica je kot kmetska zadruga prosta rentnega davka

Proda se v Skoplju v neposredni bližini železniške postaje, pod zelo povoljnimi pogoji

kompleks zgradb iz trdega materijala

v katerem je dosedaj bila instalirana tvornica leda ter bi se isti zelo koristno mogel uporabiti za industrijo. Zraven zgradb je dovolj zemljišča za zidanje. Za podrobne podatke se je obrniti na

PARNO PIVARO A. D., SKOPLJE.

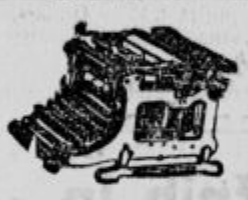

25 pisalnih STROJEV

različnih sistemov, in sicer:
Smith & Bros, Adler,
Continental, Mercedes,
Ideal, Underwood,
Halda, Remington itd.
so poceni naprodaj.

Ant. Rud. Legat & Co.

Prva specialna trgovina s pisalnimi stroji, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prejel veliko pošiljko najnovejših tip biciklov najstarejše in svetovno znane marke

Peugeot

Na zalogi imam sportna, dirkalna (Tour de France) in trpežna in elegantna cestna kolesa vseh vrst in v raznih barvah, kakor tudi vse nadomestne dele in razni pribor, po brezkonkurenčnih cenah. — Predno se odločite za nakup, oglejte si poprej neobvezno mojo zalogo. - Spec. trg. z bicikli in motocikli

ŠRIBAR IVAN, LJUBLJANA, Dunajska c. 31

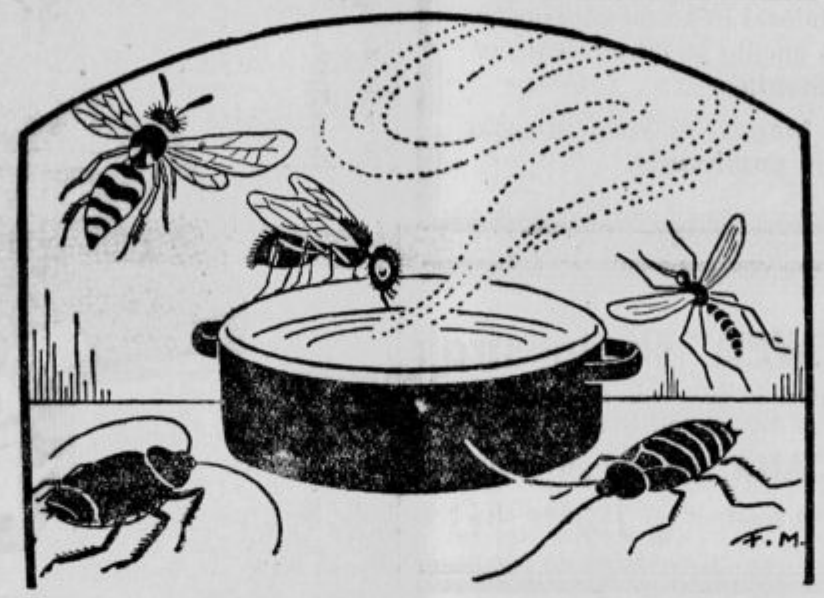

Ali Vam tekne

Vaša jed, kadar ugledate v kuhinji ta-le prizor? Gotovo ne! — Da se rešite tega neznosnega mrčesa, ki Vam okužuje Vašo jed, vporabljajte najdovršenejše sredstvo za pokončavanje

SHELLTOX

Razpršuj Shelltox samo s Shelltox brizgalno, ki Vam zagotavlja največji uspeh. Razpršena meglica Shelltoxa **zanesljivo usmrti** zasačeni mrčes ter tekom nekaj minut

osvobodi Vašo hišo muh, moljev, komarjev, bolh, stenic, mravelj, ščurkov, njihovih zalog in ličink.

Tiskana navodila dobite pri Vašem prodajalcu. Vporabljati Shelltox znači vzdrževati v hiši higijeno v najvišji meri.

Dobiva se povsod.

Cycles Aiglon

Prvovrstni francoski izdelek — Najložji tek
Cene brez konkurence!

Viktor Bohinec
Ljubljana, Dunajska cesta 21
Ceniki brezplačno!

»Java« pšenična kava

je izvrstna, zelo redilna in okusna. - Zahtevajte jo pri vseh trgovcih! — Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridejana lepa skodelica za kavo. - Kdor pošlje 2 Din v znamkah, dobi vzorec 100 gr »Java« pšenične kave poštnine prosto. - Sprejmemo za vsak večji kraj zastopnika. - **Pržiona kafe »Java« k. d., Beograd,** Lomina ulica 11/a.

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Najboljši v materijalu in konstrukciji in najlepši opremi so **šivalni stroji „Gritzner" in „Adler"** za domačo obrt in industrijo

Pouk vezenja brezplačen

Le pri

JOS. PETELINC
Ljubljana
poleg Prešernovega spomenika ob vodi
Večletna garancija!
Zahtevajte ponudbe.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ustanovljena 1900 **Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta** **Ustanovljena 1900**

Brzojavni naslov: BANKA Telefonske številke: 2861, 2413, 2502, 2503

Delniška glavnica: Din 50,000.000·—

Podružnice:
Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Novomesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Trst

Skupne rezerve: ca. Din 10,000.000·—

Brzojavni naslov za podružnice: Ljubljanska banka. Se priporoča za vse bančne posle.

Ludovic Halévy:

Župnik Konstantin

Sami sva ostali na svetu s precejšnjimi dolgovi in s tožbami. Zadnja beseda mojega očeta je bila: »Suzie, radi tožbe se ne pobotajte nikoli, nikoli, nikoli! — Milijone, otroka moja, imela bosta milijone!« Objel je naju obe, Bettino in mene. Padel je v omotico in umrl ponavljajoč: »Milijone!« — Drugega dne se mi je predstavil agent, ki mi je ponudil, da poplača vse dolgove in mi izplača vrhu tega še deset tisoč dolarjev, če mu prepustim vse svoje pravice do tožbe. Šlo je za posest velikega obsežnega zemljišča v Coloradu... Odklonila sem. To je bilo takrat, ko sva bili zelo revni.«

»To je bilo takrat,« je dostavila Bettina, »ko sem pogrinjala mizo.«

»Letala sem okoli odvetnikov v New Yorku, pa nihče se ni hotel pobrigati za moje zadeve. Povsodi sem dobila isti odgovor. ‚Vaša pravda je zelo dvomljiva, zakaj bogate in strašne nasprotnike imate; treba je denarja, mnogo denarja, če hočete v svoji pravdi do konca vztrajati.' Toda meni so donele po ušesih še vedno zadnje besede mojega očeta, in nisem hotela. Vsekakor pa bi me bila beda vendarle do tega prisilila, če se ne bi nekega dne drznila obiskati nekega prijatelja svojega očeta, ki je bil bankir v New Yorku in se imenoval William Scott. On ni bil sam; v njegovem kabinetu je sedel mladenič blizu njegove pisalne mize. ‚Lahko govorite, mi je rekel, to je moj sin Richard Scott.' Pogledala sem mladeniča, on me je pogledal in spoznala sva se. — ‚Suzie! — Richard!' Podal mi je roko. Imel je tri in dvajset let in jaz osemnajst, kot sem to že omenila. Zelo pogosto sva se skupaj igrala, ko sva bila oba še otroka. Takrat sva si bila velika prijatelja. Pred sedmimi ali osmimi leti je pa odpotoval na Francosko in na Angleško, da si izpopolni svojo vzgojo. Njegov oče mi je ponudil sedež in me vprašal, kaj me je dovedlo k njemu. Povedala sem mu vse to. On me je poslušal in odgovoril: ‚Potrebujete dvajset do trideset tisoč dolarjev. Nihče vam ne bo posodil tolikšne vsote na tako negotov izid zelo zapletene pravde. To bi bila norost. Če ste nesrečni, če potrebujete pomoči... — ‚Tega, oče moj,' je rekel Richard zelo živahno, ‚miss Percival ne prosi, tega ne.' ‚To dobro vem, toda to, česar me prosi, je nemogoče.' — Vstal je, da me spremi... Takrat me je napadla slabost, prvič po smrti mojega očeta; bila sem do tedaj dovolj močna, toda čutila sem, da je moj pogum izčrpan. Dobila sem živčni napad in bruhnila sem v krčevit jok. Končno sem se opomogla in odšla. Uro kasneje je prišel Richard Scott k meni. ‚Suzie,' mi je rekel, ‚obljubite mi, da sprejmete, kar vam ponujam; obljubite mi! Obljubila sem mu. — ‚Dobro torej,' je rekel, ‚pod edinim pogojem, da moj oče tega nikoli ne izve, vam dam na razpolago vsoto, ki vam je potrebna'. — ‚Toda saj morate vendar poznati mojo pravdo, da veste, kakšna je in koliko je vredna?' — ‚Prav nič ne vem o vaši pravdi in nočem je poznati. V čem pa bi obstojala zasluga, če bi bil gotov, da dobim svoj denar nazaj? Sicer pa ste obljubili, da sprejmete. Torej je ta stvar v redu. Ne morete več nazaj.' Ponudba mi je bila stavljena tako priprosto in s tako odprtim srcem, da sem jo sprejela. Tri mesece nato je bila pravda dobljena; tista tla so postala brezpogojno najina last, hoteli so nam jih odkupiti za pet milijonov. Šla sem k Richardu vprašat za svet. ‚Odklonite in počakajte, mi je rekel, če vama ponujajo takšno vsoto, so tla gotovo dvakrat več vredna. — Toda kako naj vam vrnem denar, zakaj dolgujem vam mnogo, mnogo denarja. — Oh! Zato imamo še čas, pozneje, nič se ne mudi; sedaj sem čisto miren! Mojemu posojilu ne preti več nobena nevarnost. — Toda hotela bi vam takoj plačati; mrzim dolgove! — Mogoče pa bi se vendarle našlo kako sredstvo, da vam vrnem, ne da bi prodala svojo posest. Richard, ali me hočete za ženo?' ‚Da, gospod župnik; da, gospod,' je rekla gospa Scott smejoč se, ‚jaz sem tista, ki se je obesila možu na vrat. Jaz sem ga zaprosila za roko. To lahko rečete vsakomur, samo resnico boste povedali. Sicer pa sem bila dolžna tako ravnati. Nikoli, oh! tako sem si tega gotova kakor svojega življenja, nikoli ne bi bil on izpregovoril... Postala sem preveč bogata... In ker je ljubil mene in ne moj denar, mu je povzročilo moje bogastvo strašen strah. To je zgodovina moje možitve. Kar pa se tiče zgodovine najinega premoženja, povedati jo je mogoče v nekaj besedah. V resnici so ležali milijoni v tisti zemlji v Coloradu; zakaj tam so odkrili zelo bogate zaklade srebra in od teh rudokopov dobivamo vsako leto neumevne dohodke. Toda v tem smo si edini, moj mož, moja sestra in jaz, da dobe od teh dohodkov prav izdaten delež reveži. Opazili boste, gospod župnik, to je zaradi tega, ker sva medve sami poznali zelo krute dneve, to je zaradi tega, ker se Bettina še spominja, kako je morala pogrinjati mizo v našem malem petem nadstropju v New Yorku, radi tega pravim, boste videli, da bova skrbeli vedno za one, ki se morajo, kakor sva se me dve morali, boriti s težkočami in bolečinami. — In sedaj, gospod Jean, oprostite mi ta dolgi govor in ponudite mi prosim nekoliko one kreme, ki mora biti zelo izvrstna?«

Ta Pavlinina krema pa so bila jajca v mleku in medtem, ko se je Jean požuril, da postreže gospej Scottovi, je nadaljevala:

(Nadaljevanje vsako prihodnjo nedeljo.)

IVAN KAPELJ
LJUBLJANA VII
(ŠIŠKA) ALJAŽEVA C. 4

Izvrševanje in vsa popravila bakrenih del za kemično industrijo, pivovarne, tovarne za špirit, tovarne klobukov in slamnikov, kanditov in bonbonov. — Izvršuje naprave za tanin in ekstrakt, kompl. naprave za barvanje, destilacijske aparate, duplikat-kotle, sirne kotle za parno ali direktno ogrevanje, reservarje, cevi, kurilne in hladilne kače, T in + kose, kolena, armature, vsakovrstne kotle za žganjekuho, kotle za kuho in pranje, kotličke za štedilnike itd. itd. — Strokovnjaška izvršitev Konkurenčne cene

bakrarstvo, kotlarstvo

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste **umetnih gnojil,** Tomaževo žlindro, rudninski in kostni superfosfat, kalijevo sol, čilski soliter, apneni dušik, mešano gnojilo in nitro-foskal; nadalje vseh vrst **portland cementa.**

Bogata zaloga **špecerijskega** in **kolonijalnega blaga,** vse vrste **mlevski izdelki, poljedelski stroji, limone** in **pomaranče.**

Najpopolnejši **„STOEWER" šivalni stroji**

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavit stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

L. BARAGA, LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

Brezplačen pouk 15 let jamstva Telefon štev. 2980

Preselitev trgovine!

Svojim cenjenim odjemalcem vljudno naznanjamo, da smo

preselili trgovino s papirjem,

nahajajočo se na Glavnem trgu št. 14 pod tvrdko **»Marija Novak«, v lastno hišo**

Gosposka ulica št. 9.

Združili smo jo z našo tamošnjo nanovo renovirano trgovino »Feliks Novak«. Z dobro raznovrstno zalogo in solidnimi cenami se bomo potrudili, da svoje cenjene odjemalce zadovoljimo in prosimo, da nam svoje dosedanje zaupanje tudi naprej izkazujejo.

Feliks in Marija Novak,
Maribor, Gosposka ulica 9.

Cefir za srajce!

Najnovejši vzorci!

A. & E. Skabernè
LJUBLJANA

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

Staro, daleč na okrog znano gostilno

„Pri mostičku"

v lepi Rožni dolini, s krasnim razgledom iz gostilniške sobe v I. nadstropju in senčnega vrta na Rožnik, prevzame Logačanom, Štajercem in tudi Ljubljančanom že dobro znana gostilničarka Kristina Urh. Vedno toči najboljša štajerska, dolenjska in dalmatinska vina čez ulico s popustom. Za prigrizek ima najboljše mesenine, pecivo, sir, salami, surovo maslo in ribe. Vsak čas pripravi na zahtevo najboljša topla jedila. Pivo v sodčkih in steklenicah je vedno sveže. Ima najboljše žgane pijače in likerje, kakor tudi brezalkoholne pijače, belo, črno kavo in čaj. Slovesna otvoritev je v nedeljo, na rožnodolsko žegnanje, 16. junija 1929. Za obilni obisk se priporoča

Kristina Urh,

gostilničarka gostilne »Pri Mostičku«, Predjamska cesta št. 8.

Elite-klub v Rogaški Slatini

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzel restavracijo, kavarno in bar ELITE-KLUBA v Rogaški Slatini. Otvoritev 15. junija t. l. — Dunajska in dijetetična kuhinja. Prvovrstna tu in inozemska vina. Strokovna postrežba pod osebnim vodstvom. **Josip Majdič.**

restavrater Elite-Kluba v Rog. Slatini in Grajska klet v Mariboru.

Oddaja skladiščnih in kletnih prostorov v najem

Oddajo se takoj v najem pritlični in kletni prostori v Wolfovi ulici št. 12 na dvorišču. Ti prostori so pripravni zlasti za skladišča in delavnice oziroma v kletne svrhe. Pismene ponudbe na

Upravni odbor Oražnovega dijaškega doma v Ljubljani, Univerza

do 30. junija t. l.

Pravkar dospela velika zaloga **izgotovljenih oblek** po zelo ugodnih cenah!

Že za 320 Din kupite lepe suknene moške obleke — in **že za 135 Din** deške suknene obleke.

*

Istotam se dobe pristna angleška in češka **sukna** in mnogo drugih predmetov po najnižjih cenah. — Vjudno se priporoča

Ivan Maštnak, Celje, Kralja Petra c. 15

VAŽNO OBVESTILO CENJEN. OBČINSTVU!

ZA NASTOPAJOČE 18. KOLO BO DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA RAZDELILA TEKOM 5 MESECEV

74,000.000 in 300.000 DINARJEV SREČNIM IGRALCEM.

ZAČETEK ŽREBANJA I. RAZREDA JE 8. JULIJA T. L.

250.000 srečk 125.000 dobitkov

Nočemo hvaliti dokazov naših velikih uspehov v vsakem kolu, ker najbolj se prepričate sami, ako poskusite srečo enkrat tudi pri naši tvrdki in to bo najboljša reklama, za naklonjenost Vas nagraditi z večjim dobitkom. — Tekom 28 letnega našega poslovanja smo si med narodom stekli popularnost samo zato, ker se poslužujemo stroge solidnosti in točnosti.

MARKOVIĆ I KOMP.

Žrebanje in izplačilo dobitkov se vrši pod nadzorstvom in jamstvom države. Te srečke državne razredne loterije kupite v glavni in najstarejši kolekturi naše kraljevine pri od države pooblašč. prodajalcih **MARKOVIĆ I komp.** s sedežem v palači **Zemaljske banke BEOGRAD,** Sremska ul. 6 Telefon **40-21** — Za naročilo zadostuje dopisnica s točnim naslovom in množino zaželjenih srečk po ceni: 1/1 srečka D 100·-, 1/2 sreč. D 50·-, 1/4 sreč. D 25·-.

Da ustrežemo cenj. igralcem bomo v bodoče dostavljali tudi direktno v Slovenijo našim odjemalcem naročene srečke in s tem postopkom v vsakem pogledu zadovoljili vsakogar. Tako bomo o poteku žrebanja kakor tudi glede dobivanja denarja takoj dostavili obvestilo v zaprtem pismu. Izplačilo dobitkov bomo vršili na željo igralcev vedno takoj brez vsakega odbitka ne da bi čakali roka izplačila. Vse večje dobitke držimo vedno strogo v tajnosti.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzojavni naslov: Gospobanka

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000·—, vloge nad Din 360,000.000·—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**

Podružnice:

Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik.

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec. Urednik: Franc Terseglav.